

Prvoborec Jože Penca-Dečko govori na II. srečanju borcev Gorjanskega bataljona v Kostanjevici. (Foto: M. Vesel)

VELIKA MANIFESTACIJA SODELOVANJA BORCEV Z MLADINO

Hvala za dediščino mlademu rodu

»Še na mnogo skupnih srečanj!« so vzklikali taborniki borcem Gorjanskega bataljona — Prapor, ki so ga prevzeli mladi v svoje varstvo, bo zblíževal rodove — Mladina je ponosna na zaupanje

Gorjanski taborniki iz Novega mesta so se 8. junija zvečer utaborili v Kostanjevici. V malo mesto ob Krki so prinesli živahno razpoloženje. Godba na pihalu iz CELULOZE je vse do začetka akademije igrala promenadni koncert. Program za akademijo v domu kulture so pripravili učenci domače osnovne šole in prosvetno društvo. Krajevna organizacija ZZB je ta večer razvila svoj prapor. Taborniki so nato zakurili taborni ogenj in še dolgo v noč bedeli ob njem.

Zjutraj je mesto zgodaj oživejo. Zbirali so se borci Gorjanskega bataljona in drugi udeleženci kostanjeviške proslave. Borcem je srečanje z mladino veliko pomenilo. S praporom, ki so ji ga zaupali v varstvo, so izročili mladim trajno dediščino vzorov tiste generacije, ki si je morala izborjavljati svobodo s puško v rokah.

Škoda, da je naliiv zmotil začetek te velike manifesta-

cije, sicer bi bil sprevid še bolj množičen in slovesen. Tako pa so se mnogi kar v avtomobilih odpeljali do gradu.

Zborovanje ni moglo potekati na prostem. Ljudje so napolnili cerkev, ki jo obnavljajo za koncertno dvorano. Borci so to pot v svoji sreči prisrčno pozdravili 1. komandanta slovenskih partizanskih enot Franca Leskoka-Luka in vse goste iz Dolenjske in Posavja.

Namen srečanja borcev z mladino je v svojem nagovoru razložil Jože Penca-Dečko. Pozval je mladino, naj ne pozabi vzorov starejšega rodu, ki nam je s krvjo priboril svobodo, z njo vred pa nešte druge dobrine, katere da-

nes jemljemo kot same po sebi uméne. Mladi naj ohranijo dediščino očetov, sprejmejo vse, kar je dobro, slabo pa popravijo. Narod si še vedno piše sodbo sam in vsak rod je za svoja dejanja odgovoren naslednikom. Če tudi se pogledi starejših in mlajših v mnogočem razlikujejo, je vera v boljše čase in boljše odnose med ljudmi skupna vsem.

Taborniki so sprejeli prapor Gorjanskega bataljona s slovesno zaobljubo, da bodo negovali revolucionarne tradicije in prenašali vzore na mlajše rodove. Izrazili so željo, da bi z borci še večkrat hodili po skupnih poteh in da to srečanje ne bi bilo zadnje. Stem je bil uradni del srečanja zaključen in začelo se je pravo partizansko veselje pod arkadami. Omizja na prostem so se le za kratek čas napolnila, potem pa je dež pregnal obiskovalce pod streho. Razpoloženja kljub temu ni pokvaril, le oder za ples je sameval na dežju. J. T.

Pozdrav mladim!

Pred VIII. kongresom Zveze mladine Slovenije prisrčno pozdravljamo mladi slovenski rod in mu želimo, da bi na svojem kongresu obdelal vse aktualne dogodke zadnjega časa konkretno in mobilizacijsko. — Iskreno želimo, da bi bilo srečanje predstavnikov slovenske mladine iskren in odprt pogovor o vseh perečih vprašanjih naše družbe, hkrati pa tudi predvsem določen dogovor o tem, kako bi nezadovoljivo stanje premagali in v bodoče s soodgovornostjo mladih bolje delali. Zlasti želimo mladini, da bi določila in zahtevala uresničitev svoje vloge pri uresničevanju gospodarske in družbene reforme, vzgoje in izobraževanja.

Pozdravljamo odločnost in prodornost mlade generacije, kateri je predsednik republike tovariš Tito znova izrekel vse zaupanje!

DELOVNI LJUDJE
ŠIRŠE DOLENJSKE

Grob ilirske kneginje v Novem mestu

Včeraj so v balštatski gomili, ki jo že več mesecev odkriva Dolenjski muzej v Novem mestu odkrili bogat grob ilirske kneginje s številnim nakitom. Posebno pozornost vzbujata dve dragoceni bronasti posodi, ki so ju našli v grobu. — O najdbi bomo še poročali.

Predsednik Zveze komunistov Jugoslavije tovariš Josip Broz Tito v nedeljo zvečer pred televizijskimi kamerami beogradske TV. Govoril nam je iz sree v sree — kot nešteto krat v zadnjih 30 letih. Odločno se je zavzel za hitro zboljšanje položaja proizvajalcev in za ureditev odprtih vprašanj, ki tarejo študente v naši državi.

NAŠA MLADINA JE DOBRA, TODA POSVETITI
JI MORAMO VEČ SKRBI!

Bili smo prepočasni, preveč smo oklevali!

V nedeljo zvečer je govoril na beograjski televiziji predsednik Tito o vprašanjih, ki so jih ta dan obdelali na skupni seji predsedstva in izvršnega komiteja CK ZKJ, na kateri so proučili vsa najpomembnejša družbeno-politična vprašanja. Na seji so sprejeli smernice za idejno-politično akcijo komunistov za uresničitev reforme in za naš nadaljnji razvoj družbeno-ekonomskega in političnega reda. Medtem ko bodo besedilo smernic objavili naknadno, je tovariš Tito že dobil iz številnih krajev države brzojavke in pisma, s katerimi mu delovni ljudje in zlasti mladina izražajo vso privrženost in dajejo vso podporo. Resne Titove besede so nas v nedeljo zvečer postavile v središče dogajanj zadnjih tednov pri nas, vsem dobromislečim ljudem v Jugoslaviji pa je bilo hkrati tudi veliko laže pri srcu, ko so slišali odločne in odkrite besede tovariša predsednika.

Med drugim je tovariš Tito v nedeljo zvečer povedal:

»Glede na današnje skupno sejo predsedstva in IK CK ZKJ bi rad z nekaj besedami povedal javnosti, za kaj gre. Predvsem hočem poudariti, da smo imeli vprašanja, ki so se nakopila in ki smo jih zelo počasi reševali, že konec marca na dnevnem redu razprav na skupni seji predsedstva in izvršnega komiteja CK ZKJ. Tedaj smo ugotovili, da je treba proučiti vsa elementa. To so bila predvsem vprašanja gospodarstva, pa tudi vprašanja družbene reforme. Sklenili smo izvesti vsestransko analizo, da bi videli, kaj imamo in čemu je treba dati prednost.

Ker pa so nas dogodki prehiteli, smo morali sklicati to sejo tudi v zvezi z dogodki na univerzah, ki pa so samo del problemov, o katerih razpravljamo. Menim, da so veliko pomembnejša vprašanja samoupravljanja v podjetjih in delovnih kolektivih, ki jih je prav tako nujno treba rešiti. Ne podcenjujem teh dogodkov; menim, da so študenti lahko večkrat opazili, da nismo bili preveč ostrli ušes, ko so nam pripovedovali, da je treba pri njih nekatere stvari hitreje rešiti. Tega jim ne zamorim. Razumem njihovo nezadovoljstvo in menim, da bomo tokrat te stvari rešili tako, kakor jih naša socialistična skupnost lahko reši.

Gospodarska in družbena reforma zahteva zdaj hitro reševanje problemov, da bi kljub težavam, ki jih imamo, lahko dali perspektivo ljudem. Kajti so možnosti, da so

(Nadaljevanje na 5. str.)

V nedeljo, 16. junija,
ob 14. uri:

VELIKA TOMBOLA

na stadionu Matije Gubca
V KRŠKEM

GLAVNI DOBITEK:

avtomobil ŠKODA
motorna kosilnica
TV sprejemnik
pralni stroj

in vrsta drugih, tepih in
dragocenih dobitkov,

ki so vredni nekaj nad 5
in pol milijona starih dinarjev.

PRIDITE — ČAKA VAS
SREČA!

VREME

OD 13. DO 23. JUNIJA

Prevladovalo bo lepo
vreme. Krajevne nevihte
pričakujemo od 20.
junija dalje.

Dr. V. M.

Hitro se je obrnilo leto — in spet so med nami naši ljubi rojaki, ki prihajajo na obisk k svojim dragim v stari kraj. Vsem izseljencem, ki nas bodo tudi letos obiskali, naše prisrčne pozdrave in najlepše dobrodošlice iz odprtega srca! — Več o naših rojakih po svetu berite na 4. strani današnje številke.

V ZDA lahko vsako kupa vročje brez dovoljenja. Do bi ga celo po pošti, če ga plača. Neka televizijska družba je hotela to jasno ponazoriti gledalcem. Najelo je množico ljudi, ki so iz trgovine z orožjem nosili pištole, puške, bazuke. Na prodaj pa so tudi minometaleci in celo topovi. Bolgarijo je preplaval val zgodovinskega nacionalizma. Med drugim trdijo, da sta bila brata Ciril in Metod Bolgara. Celo na transparentih sta se pojavila, le da imata nekoliko pristržene brade. V Bolgariji uradno preganjajo predolge lase in brade. Kdo ve, se Marx utegne postati žrtev... Skotski nacionalisti, ki so na nedavnih občinskih volitvah doživeli veliko smago, so trdno odločeni odcepiti se od Velike Britanije. Konservativna stranka jim je obljubila delno samoupravo, oni pa se na to smehljajo. Prepreno... Američani zelo pritiskajo na grške polkovnike, naj malo olepšajo svojo demokracijo fasado, ker Danska in Norveška grozita, da bosta izstopili iz NATO, če do Grčija še članica. Polkovniki odgovarjajo, da so že razpisali referendum, čemu potem še volitve... Neka revija iz San Franciscja je pred umorom Roberta Kennedyja odsvetovala svojim bralcem, da bi glasovali za senatorja, češ saj ga bodo tako in tako ubili. »Zato se ne splača trati glasov za mrtvega človeka...« Guverner New Yorka Rockefeller je dejal, da ima po Kennedyjevi smrti novo odgovornost, da se bori za izvolitev na položaj predsednika ZDA. Kaže, da ni edini kandidat, ki je začutil novo odgovornost...

Več kot deset hektarov zemlje?

Mnogi kmetijski strokovnjaki trdijo: danes zares ni važno razpravljati o tem, ali bi spremenili zakon o maksimumu obdelovalne zemlje. Mnogo pomembnejša je modernizacija kmetijske proizvodnje!

Kmetijski strokovnjaki menijo, da povečanje maksimuma obdelovalne zemlje v privatni lasti od 10 na 20 ali več hektarov ne bi dalo kakšnega posebnega rezultata za povečanje pridelkov. Pač pa se čedalje bolj zavzemajo za druge, sodobne in sprejemljive rešitve, zlasti za večjo porabo visokorodnih vrst semen, umetnih gnojil, sredstev za zaščito rastlin in za kmetijsko mehanizacijo.

To bi bil najneposrednejši odgovor na predloge, ki jih je čedalje večkrat slišati na vasi — da naj bi se maksimum zemlje v privatni lasti dvignil od 10 hektarov nazgor. Drugi spet menijo, da je zakon o maksimumu, sprejet še leta 1953, v mnogih primerih izigran in da bi bilo treba znova preučiti lastništvo obdelovalne zemlje v privatni lasti.

Zakon je kršen

Moramo se spomniti, da je zakon o maksimumu privatne obdelovalne zemlje imel v času, ko je bil sprejet, bolj politični značaj. Ne tedaj, ko je bil sprejet, ne kasneje, ni dal kakšnega večjega ekonomskega učinka. V večji državi je bilo odvzetih okrog 275.000 hektarov v glavnem drobnih in razkropljenih parcel. Kasneje je bil zakon skoraj pozabljen, tako da imamo gospodarstvo, ki nedovoljno koristi zemljo nad določenim viškom.

Tisti, ki so za to, da bi se lastništvo privatne obdelovalne zemlje dvignilo nad 10 hektar

rov, menijo: če danes kmet uporablja vse vrste orodja do največjih strojev, zakaj bi potem velikost zemljišča administrativno odredili? Povečanje maksimuma na 20 in več hektarov, tako mislijo, bi omogočilo sposobnemu kmetovalcu, da bi bolj uporabil svojo delovno moč in povečal število članov družine, zaposlenih na obdelovanju zemlje, s čimer bi se ustavil proces odhajanja ljudi iz vasi.

Ostarele kmetije

Sprejem teh predlogov bi spremenil sestavo lastništva privatnih gospodarstev, je pa veliko vprašanje, če bi to res povečalo proizvodnjo v kmetijstvu. O tem priča tudi primer tako imenovanih ostarelih kmetij v Vojvodini, katerih zemljo nihče noče vzeti, ali pa le tiste parcele, za katero je znano, da so zmeraj dobro rodile.

V povečanju maksimuma se skriva tudi nevarnost nezaklenega povpraševanja po najrodovitnejši zemlji, s tem pa tudi različni spekulacijski pojavi: dvigovanje cen, nelojalne licitacije in podobno. Za celotno naše kmetijstvo, skupaj s privatnimi gospodarstvi, je vprašanje, kako jim bolj obdelati razpoložljivo zemljo. Zato mnogi kmetijski strokovnjaki mislijo, da danes ni važno ne aktualno razpravljati o spremembah zakona o maksimumu. Pomembnejša je modernizacija proizvodnje; ta je v zadnjih letih že dala vidne uspehe, zlasti v poljedelstvu.

Sploh pa: zakaj kar 30 hektarov zemlje, če se pa sestoji iz majhnih, razmetanih in izorpanih parcel, in če se za obdelavo ne koristijo prednosti, ki jih daje sodobno kmetovanje?

S. M.

TELEGRAMI

TEL AVIV — Predsednik izraelske vlade Levi Eškol je pozval Žide iz vseh krajev sveta, naj se v večjem številu priseljujejo v deželo, da bo lahko »Israel dobil številno bitko«.

LONDON — Britanski minister za trgovino je povedal, da je med nedavnim obiskom v Moskvi predlagal, da bi Britanija sgrajala v Sovjetski zvezi tovarno avtobusov in tovornjakov »Leylands«.

PARIZ — V francoskem glavnem mestu vlada še vedno napeto vzdušje. Studenti se še vedno na barikadah spopadajo s policijo in zahtevajo de Gaullov odstop. Volitve v Franciji bodo 23. in 30. junija.

LOS ANGELES — Eden izmed novih ministrov saigonke vlade je izjavil v Los Angelesu, da mora njegova vlada prevzeti smirno pobudo s tem, da bi predlagala pogajanja s Severnim Vietnamom in južnovietnamsko osvobodilno fronto.

DUNAJ — Zahodnonemški zunanji minister Willy Brandt je na predavanju dejal, da je ZR Nemčija zainteresirana za ureditev od nosov z Jugoslavijo zlasti zaradi njene pomembne vloge pri urejanju evropskih in mednarodnih problemov.

LONDON — V Londonu so ujele Jamesa Earla Raya, ki je osumljen, da je v začetku aprila letos umoril v Memphisu v zvezni državi Tennessee črnškega voditelja dr. Martina Luthra Kinga.

SAIGON — Ameriški poveljnik v Vietnamu general Westmoreland je izjavil, da je askoraj nemogoče zaustaviti borbe FNO, da se ne bi borili v Saigону in ga vsak dan obstreljevali z raketami.

BERLIN — Voditelj zahodnonemških študentov Dutschkeja so prepeljali v Švico, kjer se bo na prej skrajni za poskodbami možganov, ki so mu jih pred dveh mesecema prizdejali atentatorjev strel.

KAIRO — Egiptovska agencija MENA je sporočila, da so brata morilca Roberta Kennedyja pred nekaj meseci aretirali v Iraku, češ da vohuni za Izrael.

CLOVEK, KI PRIHAJA... Osamljeni mož, senator Edward M. Kennedy stopa z letala proti avtu, ki ga je čakal na letališču Barnstable v Hyannisu v državi Massachusetts v ponedeljek, ko je za čez noč obiskal starše v tem kraju in se nato vrnil v Washington. »Kennedyjeva misel ni umrla« pravijo v Ameriki in Edward je menda še sposobnejši od bratov!

Telefoto: UPI

tedenski zunanjepolitični pregled

Krogle, ki so pretrgale življenjsko nit senatorja Roberta Kennedyja, so sprožile obsežno in globoko »sprševanje vest« po vsej Ameriki. Ljudje so bili osupli in prepadeni. Prvi komentari so bili: »Strašno!« in »Ali smo še civiliziran narod?« Neka televizijska postaja je oddajala dve uri samo velik napis »SRAMOTA!«

Ljudje seveda niso pozabili, da so Dobyjevega brata predsednika Johna Kennedyja ubili 22. novembra 1963, da so pred dobrima dvema mesecema v Memphisu v zvezni državi Tennessee ustrelili črnškega voditelja dr. Martina Luthra Kinga, da so doživeli skrivnostno in nasilno smrt številne priče, ki so kaj vedele o umoru predsednika Johna, da je nasilje postalo nekaj vsakdanjega v ZDA.

Predsednik Abraham Lincoln je bil ena izmed najbolj znanih žrtev atentatorja v ameriški zgodovini. Leta 1865 ga je ubil neki igralec, ko je sedel v loži v gledališču. V naslednjih štiri desetih letih sta postala žrtvi atentatorjevih krogel tudi predsednik James Garfield in William MacKinley, Franklin Roosevelt in Harry Truman sta za las ušla smrti.

Smrt senatorja Roberta Kennedyja je močno odjeknila tudi po svetu. ZDA so ena izmed najmočnejših držav na svetu — skupaj z ZSSR vsekakor najmočnejša — in ljudem po svetu ne more biti vseeno, če to deželo razjedajo notranja protislovja, ki potemu pripeljejo do takih in podobnih pu-stolovščin, kakor je tista v Vietnamu.

Dr. David Abrahamsen, znanstvenik v središču za proučevanje nasilja pri univerzi Brandeis v Massachusettsu meni: »Mi imamo to radi, radi se bijemo. Časi našega pionirstva so zapustili v nas občutek, da je revolver simbol močnatosti.«

Številni sociologi poudarjajo, da nasilje spremlja vsa zgodovina ZDA. Tada ta ugotovitve je slaba tolažba. Milijoni Američanov se bojijo prihodnosti in ne razumejo, kaj se dogaja z njimi in njihovo domovino kakor tista ženska v katedrali svetega Patrika v New Yorku, kjer je ležalo Bobbyjevo truplo, ki je začela kričati: »Zakaj? Zakaj?«

V Franciji se je položaj pomiril, odkar je predsednik de Gaulle razpisal splošne volitve za 23. in 30. junij.

Vlaki spet vozijo in v tovarne se spet vračajo delavci, čeprav v nekaterih panogah industrije, posebno v nekaterih večjih podjetjih stavka še traja. Pred avtomobilsko tovarno »Renault« je celo prišlo do spopadov med delavci in policijo.

S ponedeljkom se je začela v deželni predvolilna kampanja. Degolistični tablor se je zdaj prekrstil v »zvezo za obrambo republike« in skuša pridobiti na svojo stran tako imenovani

Smrt Kennedyja

»demokratski center«, ki zbira skrajno desnico, znano po njenem antikomunizmu. Sploh je geslo degolističnih sil: »Dol s komunističnim! Komunistična diktatura je največji sovražnik za Francijo!«

De Gaulle dobro ve, da KPF nima prav nobenega namena začeti revolucije in neustavno priti na oblast. To bi bila že storila maja, ko bi bila mnenja, da bi taka pot pripeljala do zmage. Nasprotno, KPF in druge stranke na levič nenahno opozarjajo volivce, naj ne nasedajo provokacijam, ki bi utegnile zaostri položaj in morda celo zvabiti armado na ulice.

Zato KPF sviri pred tistimi študenti, ki se niso sprizgnili s »premirjem« in še naprej pozivajo tudi k fizičnemu boju proti de Gaulleu in sedanji oblasti. Med desničarskimi študenti, ki so spet dvignili glave, in večino drugih študentov prihaja do spopadov.

Se nikoli ni bilo toliko kandidatov za mesta v boursbonski palači — v parlamentu kakor zdaj. Za 487 sedežev se poteguje nič manj kot kakih tri tisoč kandidatov.

Kaj bo de Gaulle storil, če bo doživel poraz na volitvah, je težko reči. Ni izključeno, da bi v tem primeru desnica tvegala tisto, kar je storila desnica v podobnem položaju v Grčiji. Le da je tam ukrepala še pred volitvami, ker ji je bilo popolnoma jasno, kako se bodo volitve končale. Levice je izračunala, da ne sme udariti — ne pred volitvami ne po njih. Toda nihče ne ve, kaj vse še lahko princse bližnja prihodnost.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

ODLOČNEJSE PROTI SLABOSTIM — Predsedstvo in izvršni komite CK ZKJ sta minulo nedeljo obravnavala konflikte, do katerih je prihajalo zadnji čas v našem družbenem življenju. Ob tem je po televizijski govori predsednik ZKJ Josip Broz Tito.

Med drugim je Tito dejal, da so nedavne demonstracije beograjskih študentov samo del problemov, ki se jih moramo nujno lotiti. Prednost pa moramo dati temu, da olajšamo položaj proizvajalcev v podjetjih, da okrepimo vlogo samoupravljanja, da ustrezneje uredimo delitev dohodka med podjetji in družbo, znanjšamo nerazumne razpone med dohodki, preprečimo neupravičeno bogatenje posameznikov in pospešimo zaposlovanje. Tito je dejal, da je zadnji čas, da odpravimo počasnost pri urejanju problemov. Dejal je, da se z večino študentskih zahtev strinja in da je bil tega mnenja že tudi prej. Hkrati je poudaril, da nismo imeli dovolj izostrelega posluha za pripombe študentov. Opozoril pa je, da skušajo javne proteste zoper slabosti obrniti sebi v prid nekateri elementi, ki niso za reformo in samoupravljanje. Ob koncu svoje izjave se je tov. Tito obrnil k delavcem in študentom, naj mu pomagajo pri urejanju problemov.

Študentje, delovni kolektivi in jugoslovanska javnost so predsednikova stališča in ocene zelo močno podprli.

ZBOR DELAVCEV V LITOSTROJU — V ponedeljek dopoldne so delavci v ljubljanskem Litostroju prekinili delo. Povod je bila delitev osebnih dohodkov za režijske delavce. Popoldne se je kolektiv sestal na zbor. Razprava je pokazala, da kolektiv jezijo tudi slabosti carinskega sistema, zakon o kliringu ter visoki osebni dohodki v bankah, elektrogospodarstvu in zunanji trgovini. Sklenili so, da bodo notranje slabosti sami odpravili občinska skupščina

Ljubljana-Šiška pa je zagotovila polno podporo njihovim zahtevam po ustreznejši ureditvi sistemskih rešitev.

NA BEOGRAJSKI UNIVERZI — NORMALIZACIJA — Beograjski študenti so prejšnji teden, po uličnih demonstracijah, začeli zborovati po fakultetah. V svojem programu zahtevajo boljši materialni položaj študentov na univerzi, svoj dejanski vpliv na samoupravljanje na univerzi, odpravljanje birokratizma, dosledno nagrajevanje po

Predsednik Tito: „Odpravimo počasnost!“

delu, hitrejšo odpravljanje nezaposlenosti, ustreznejšo ureditev štipendiranja.

Iz številnih podjetij poročajo, da delavci podpirajo večino študentskih zahtev, protestirajo pa zoper pritisk na urejanje problemov z uličnimi demonstracijami in podobne metode.

V četrtek so zborovali tudi ljubljanski študenti, ki so prav tako zahtevali hitrejšo in ustreznejšo urejanje preostalih družbenih problemov. Hkrati so poudarili, da morajo študenti tudi sami pri tem bolj sodelovati kot doslej.

MANJ NEZAPOSLENIH — Železarna Jesenice in še nekatera druga podjetja na Gorenjskem letos spet začnajo zaposlovati več delavcev, ki pa jih ne dobijo dovolj v domačih krajih.

Nekatera podjetja in zasebni obrtniki na Dolenjskem pa za ne-

katero poklice ne morejo dobiti v uk vajencev (za zidarje, tesarje, krojače itd.).

JAVEN OPOMIN AVTOMONTAŽI — Častno sodišče republiške gospodarske zbornice je po 9-urni razpravi obsodilo ljubljansko Avtomontažo z javnim opominom, ker je »snubila« zase strokovnjake novomeškega IMV.

27. APRIL — DRŽAVNI PRAZNIK? — V republiški konferenci SZDL so sklenili predlagati republiški skupščini, naj bi ob 25-letnici zboru odposlancev slovenskega naroda v Kočevju, ki bo jeseni, uzakonila 27. april (dan ustanovitve OF) kot slovenski državni praznik.

KRANJSKI JANEZI V JUDENBURGU — Udeleženci upora »Kranjskih Janezov« v Judenburgu maja 1918 bodo 30. junija obiskali Judenburg. Sestali se bodo tudi s starejšimi Judenburčani, ki so pred 50. leti podpirali uporni 17. regiment.

MOSKA VODA — DOLAR LITER — Podjetje »Deutsche-Slovenijales« je sklenilo z rudnikom magnezita Kladanj v Bosni pogodbo, po kateri bo to mešano podjetje dobilo vse pravice za prodajo kladanske termalne vode v svetu, razen v Jugoslaviji. To vodo, ki naj bi povečevala spolno sposobnost moških, bodo prodajali po dolar liter.

TURIZEM NA 40 SPLAVIH — V Ožbaltu nad Mariborom gradijo 40 ranc (splavov), na katerih si bodo številni turisti iz Jugoslavije, Avstrije, Madžarske in Italije privoščili od 28. junija do 4. julija zanimivo potovanje po Dravi.

HUDA NEURJA — Prejšnje dni so bila huda neurja v okolici Kamnika, Krvavca, Kopra in ponekod v Bosni. Voda je spet divjala v Celju, marsikje pa je zalila ali zasula s plazovi tudi cestne odseke. Tudi na Medardov dan se vreme še ni spreobrnilo. Bomo letos sušili seno na peči?

O samoupravljanju v družbenih dejavnostih

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije in republiški odbor Sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije sta na skupni plenarni seji 30. maja 1968 obravnavala problematiko samoupravljanja v zdravstvu, šolstvu, kulturi, upravi in drugih družbenih dejavnostih. Pri tem sta na podlagi predhodnih strokovnih raziskav, uvodnega referata ter razprave sprejela tele ocene in stališča:

I.

Samoupravljanje v družbenih dejavnostih razumemo sindikati predvsem kot celovit družbeno-ekonomski odnos in obenem kot način ter sredstvo za uresničevanje socialističnih družbenih načel in ciljev. Na tem področju je odločilnega pomena družbeni interes o obsegu, vrsti in kakovosti dela, zato mora samoupravljanje funkcionirati skladno s tem interesom. Vsebinska in oblika samoupravljanja v družbenih dejavnostih morajo ustrezati naravi vsake posamezne dejavnosti in specifični organizaciji njenega dela. Prav zaradi tega sindikati zavračamo mehanično prenašanje modelov samoupravljanja in izkušanj iz gospodarskega na negospodarsko področje oziroma iz ene dejavnosti na drugo in se zavzemamo za take rešitve, ki v celoti upoštevajo vsebinske in organizacijske posebnosti posamezne dejavnosti.

Pri urejanju samoupravljanja v družbenih službah je v različnih oblikah večkrat prisotno napačno pojmovanje o »produktivnih« in »neproduktivnih« dejavnostih, o »proizvodnem« in »spotrošniškem« delu družbe. V resnici pa je delo delavcev, ki so zaposleni v družbenih dejavnostih, neobhodni sestavni del celotnega družbenega dela, in sicer v tolikšni meri, kolikor na podlagi družbene delitve dela te službe prispevajo k družbeni reprodukciji (enostavni in razširjeni) v znanstveni, vzgojni, kulturni, zdravstveni in drugih smereh. Izraz tega je tudi dohodek družbenih dejavnosti, ki pomeni plačilo (povračilo) za opravljeno družbeno potrebno delo in ustrezen družbeno-ekonomski odnos. Ker tržne zakonitosti na tem področju delujejo samo posredno in v bistveno omejenem obsegu, je za zdravstvo, šolstvo, kulturo, upravo itd. potrebno uveljavljati zavestno družbeno vrednotenje in družbeni dogovor oziroma

družbene odločitve o vrsti, obsegu in kvaliteti potrebnega dela, o družbeno nujnih stroških in o drugih elementih dohodka.

Samoupravljanje v družbenih dejavnostih je, kljub temu da je šele na začetku svojega razvoja, že postalo lasti večine delavcev tega področja in se postopoma uveljavlja kot temeljni odnos med ljudmi. Zato se sindikati v republiki, občinah in v vsaki delovni skupnosti odločno zavzemamo za čim bolj ustrezno uresničevanje samoupravljanja in za njegov nadaljnji razvoj. Za sindikat ni dileme, ali poglobljati in razvijati vsebinsko, obliko ter metode samoupravljanja (skladno z opuščati organizirane napore za napredek na tem področju, zaradi tega smo nepoznačajem dejavnosti) ali pa rešitev le v neposredni intermiriljivi nasprotiki vseh tendenc, ki v teoriji ali v praksi vlečejo razvoj v etalistično smer, to je smer, ki negira samoupravljanje in vidi venci države, pa tudi nasprotiki liberalistično-anarhističnih konceptov (izločevanje tega področja iz celotnega družbenega dela in njegovo avtonomiziranje). V okviru samoupravljanja se zavzemamo za odgovornost vsakega za svoje delo, za red v medsebojnih odnosih in za kvalitetno in racionalno delovanje vsake službe in vsakega posameznika. Samoupravljanje ni samo pravica, ampak je tudi dolžnost.

Vsaka sodobna družba potrebuje čedalje bolj razvito in boljše organizirano zdravstveno službo, šolstvo, kulturo, socialno varstvo in druge družbene dejavnosti in odmerja tudi čedalje večja sredstva zanje. Tako tudi naša družbena skupnost vlaga znatne napore in sredstva za razvoj družbenih služb in za ureditev njihovega gnotnega položaja.

(Nadaljevanje prihodnjici)

Korenine spopadov so globlje

Kaj povzroča v zadnjem času napetosti v našem družbenem življenju? – Reforma je mnogo bolj zahteven, zapleten in dolgotrajen proces, kot si to mnogi še vedno predstavljajo – Brez popuščanja je treba zahtevati od odgovornih ljudi, od najmanjše delovne organizacije do najvišjega organa v državi več prizadevnosti, gibčnosti, resnične odgovornosti in zlasti tudi učinkovitosti predvsem v dejanjih in ne le v besedah!

Zadnji čas pretresajo naše družbenopolitično življenje stavke v posameznih podjetjih, med zdravstvenimi in prosvetnimi delavci, zlasti pa so vznemirile javnost študentske demonstracije v Beogradu.

Odkod te napetosti? Le teh si ni moč v celoti razložiti le z različnimi samovoljnimi ukrepi, prepoznanimi izplačili osebnih dohodkov, neobveščenostjo in podobnimi problemi, ki so navadno le neposredni povod raznih konfliktov, medtem ko korenine teh pojavov tičijo mnogo globlje. Ti globlji vzroki pa so protislovja v našem družbenem razvoju, s katerimi tudi socializmu ni prizanešeno.

Poglavitna protislovja so v našem gospodarstvu, ki ga krotoviči nuja, da se hitro usposobi za uspešen boj na mednarodnem trgu. Po starem ni več možno gospodariti zaradi neosposobnega vodstva, se mnogi mladi ljudje ne morejo zaposliti. Stipendiranje je neurejeno, zato je malo študentov iz socialno šibkejših družin. Svoj vpliv na naša dogajanja imajo globoka družbena

protislovja v našem družbenem razvoju se bolj zosredujejo in zapletajo nekatere nerealne in skrajnostne zahteve, na drugi strani pa so se nakopičili tudi pojavi in slabosti, ki upravičeno zbujaajo nejevoljo ljudi. Omenimo samo nekatere! Ob tem, ko mnogi drugi upokojeanci komaj životarijo in jim ni moč v kratkem času povečati pokojnin, ko imajo prosvetni delavci v podjetjih zelo nizke prejemke, nekateri ljudje bogatijo – ne s svojim delom, pač pa z izkoriscanjem soljudi in družbe. Medtem ko nekatera podjetja slabo gospodarijo zaradi neosposobnega vodstva, se mnogi mladi ljudje ne morejo zaposliti. Stipendiranje je neurejeno, zato je malo študentov iz socialno šibkejših družin.

Svoj vpliv na naša dogajanja imajo globoka družbena

protislovja v našem družbenem razvoju se bolj zosredujejo in zapletajo nekatere nerealne in skrajnostne zahteve, na drugi strani pa so se nakopičili tudi pojavi in slabosti, ki upravičeno zbujaajo nejevoljo ljudi. Omenimo samo nekatere! Ob tem, ko mnogi drugi upokojeanci komaj životarijo in jim ni moč v kratkem času povečati pokojnin, ko imajo prosvetni delavci v podjetjih zelo nizke prejemke, nekateri ljudje bogatijo – ne s svojim delom, pač pa z izkoriscanjem soljudi in družbe. Medtem ko nekatera podjetja slabo gospodarijo zaradi neosposobnega vodstva, se mnogi mladi ljudje ne morejo zaposliti. Stipendiranje je neurejeno, zato je malo študentov iz socialno šibkejših družin.

protislovja v našem družbenem razvoju se bolj zosredujejo in zapletajo nekatere nerealne in skrajnostne zahteve, na drugi strani pa so se nakopičili tudi pojavi in slabosti, ki upravičeno zbujaajo nejevoljo ljudi. Omenimo samo nekatere! Ob tem, ko mnogi drugi upokojeanci komaj životarijo in jim ni moč v kratkem času povečati pokojnin, ko imajo prosvetni delavci v podjetjih zelo nizke prejemke, nekateri ljudje bogatijo – ne s svojim delom, pač pa z izkoriscanjem soljudi in družbe. Medtem ko nekatera podjetja slabo gospodarijo zaradi neosposobnega vodstva, se mnogi mladi ljudje ne morejo zaposliti. Stipendiranje je neurejeno, zato je malo študentov iz socialno šibkejših družin.

protislovja v našem družbenem razvoju se bolj zosredujejo in zapletajo nekatere nerealne in skrajnostne zahteve, na drugi strani pa so se nakopičili tudi pojavi in slabosti, ki upravičeno zbujaajo nejevoljo ljudi. Omenimo samo nekatere! Ob tem, ko mnogi drugi upokojeanci komaj životarijo in jim ni moč v kratkem času povečati pokojnin, ko imajo prosvetni delavci v podjetjih zelo nizke prejemke, nekateri ljudje bogatijo – ne s svojim delom, pač pa z izkoriscanjem soljudi in družbe. Medtem ko nekatera podjetja slabo gospodarijo zaradi neosposobnega vodstva, se mnogi mladi ljudje ne morejo zaposliti. Stipendiranje je neurejeno, zato je malo študentov iz socialno šibkejših družin.

Vedno več tožb na gospodarskih sodiščih

Lani so gospodarska sodišča v Sloveniji rešila kar 86.340 različnih tožb (kar je najvišja številka v vsem dosedanjem razdobju), že prva dva letošnja meseca pa sta pokazala, da bo letos verjetno takih tožb nad 100.000. V dveh mesecih so gospodarska sodišča rešila namreč že 11.200 zadev (lani v enakem času pa le 6.890 zadev). Največ tožb je s področja blagovnega prometa, sledijo spori iz gradbeništva, obrtnih in drugih storitev in tožbe zaradi dolgov iz prometnih storitev. Od skupnega števila vseh vloženih tožb odpade na te 3 skupine kar 96 odstotkov vseh gospodarskih sporov. – Poravnava dosežejo na gospodarskih sodiščih zelo malo (koma 0,2 odstotka), v skoraj 95 odstotkih pa ugodijo tožbenemu zahtevku, medtem ko so le nekaj manj kot 4 odstotke tožb tožniki umaknili.

Od vloženih tožb je skoraj 68 odstotkov iz Slovenije, iz Hrvaške 15,2 odstotka, iz Srbije 12 odstotkov, iz BiH 3,1 odstotka, iz Makedonije 1,2 odstotka in iz Črne gore 0,6 odstotka. Seveda odpade najvišji odstotek tudi na domačesa tožene stranke: kar 95,8 odstotka obtoženčev je iz Slovenije.

Thomasova žindra zdaj tudi iz Skopja

Naši kmetje radi uporabljajo Thomasovo žindro, znano staro umetno gnojilo. Letos julija jo bo začela pošiljati na naš trg tudi železarna v Skopju, ki bo do konca leta proizvedla že približno 20.000 t tega gnojila, kasneje pa tudi do 100.000 ton žindre. Gnojilo bo železarna dobivala kot stranski proizvod, bo pa zelo bogato s fosforjem.

Kmetijski nasveti

Škrlup jabolk in hrušk

Sadno drevje ima zelo veliko škodljivcev in boleznih, toda v naših razmerah sta najhujša ameriški kapar in škrlup ali fuzikladij. O kaparju smo spregovorili ob času zimskega škropljenja, za škrlup pa je najbolj primeren ta čas.

■ Drobna, krastava jabolka, razpokana in pokrita s črnimi pegami, so posledica delovanja škrlupa, glivične bolezni, pred katero ni varno nobeno drevo. Prija ji deževno vreme in pomoč kaparja, ki drevje oslabi, da ni več tako odporno. Kali bolezni prezimijo v odpadnem listju, ki ga malomarni sadjarji pustijo po sadovnjaku. Brez stalnega škropljenja proti bolezni si sodobnega sadjarstva ni mogoče niti misliti. Ponekod imajo že celo organizirano posebno službo, ki opozarja na pojav bolezni v posameznih krajih. Škropliti je treba že takrat, ko se brsti odpirajo, ponavljati pa je treba vsake dva do štiri tedne.

Proti škrlupu uporabljamo lahko tudi bordojsko hruško, vendar je nevarnost, da listje ožgemo. Bolje je uporabljati bakreno apno ali žvepleno-apno brozgo. Od novejših pripravkov so se obnesli: ditlan M 45, delan, orthocide, cineb, maneb, kaptan, ditlan. V cvetju škropimo v jutranjih urah, da ne oviramo čebel.

■ Tudi jabolčev plesen je nevarna bolezen, ki se rada razširi v plantaznih nasadih. Če škropimo proti škrlupu primešamo še kak žvepleni pripravek, npr. cosan. Škropivo učinkuje hkrati tudi proti plesni. Med boleznimi naj omenimo še sadno monilijo, ki povzroča sadno gnilobo. Zanimivo je, da ta bolezen nastopi, čeprav proti njej škropimo; to pomeni, da boj z njo še ni dobljen.

■ Med škodljivci so nevarni: jabolčni zavijač, listne uši, hruševa boljšica, hrstni sukači, svetožerji in še druga golazen. Proti njim škropimo z rastopino parationa 20, diazinona 20 ali gusationa. Pri škropljenju je treba biti pazljiv, ker so ti pripravki zelo strupeni za človeka in živali.

Inž. M. L.

– Bodi tovariš, ne pozabi na solidarnost delovnih ljudi! Povej mi vendar, v katerem podjetju si delal!

(Karikatura iz beograjskega JEZA)

S ponosom reči smem, SLOVENEK SEM...

Slovenec sem, Slovenec sem;
tako je mati dajala,
ko me je čista pestovala...
S ponosom reči smem:
Slovenec sem, Slovenec sem!

Ob prazni deset letnico
SLOVENSKEGA DRUŠTV
"SYDNEY"
na
SLOVENSKEM TABORU
v
MARAYONG-u pri BLACKTOWN-u
N.S.W. — AUSTRALIJA
21. januarja 1968.

DOMOVINI!
Tebi Mati,
ki si tako daleč od nas,
pošiljamo topel pozdrav
iz večkrat tako hladne tujine!

Zbrani v Tvojem imenu na
SLOVENSKEM TABORU v Avstraliji,
se Te spominjamo še s prav posebno
ljubeznijo in Ti obljubljamo,
da bomo naredili vse, kar zmoremo,
da bo ljubezen do Tebe vedno živa
v naših srcih in da bodo Tvoje ime
z istim ponosom in spoštovanjem
izgovarjali naši otroci,
kot ga danes izgovarjamo mi!

Pozdravljena Slovenija iz globine
naših src!

Tvoji v Avstraliji.

O tem, da najdeš Slovenca že v vseh državah po svetu in na vseh kontinentih, se že skoraj ne splača pisati. To vemo vsi, če ne drugače pa vsaj iz pripovedovanj drugih, ki so se z našimi rojaki srečali na Japonskem, v Južni Ameriki ali kjerkoli na svetu. Vedno manj je tudi Slovencev, ki nimajo sorodnikov v tujini, nekateri starejše tete in strice, drugi mlajše sestre in brate ali sinove in hčere. Zakaj se izseljemo? Ni vedno vzrok samo to, da nam domača zemlja ne da kruha! Marsikdo ni prisiljen odpotovati po svetu, pa gre vseeno, ker ga enostavno nekaj tja vleče. Mnogi si žele videti tuje dežele, naučiti se tujega jezika, mnogi obljublajo, da se bodo kmalu vrnili, potem pa jih tujina vsrka vase in nikoli več ne vidijo domačega praga. Niso pa redki tudi primeri, ko so se ljudje vrnili v domovino po 55 ali celo 60 letih življenja v tujini, pa so govorili tako lepo slovensko kot prej in se spominjali vseh lepih mladostnih doživetij doma. Mnogi stari izseljenci se zgarani vračajo, drugi mlajši pa odhajajo. Pravijo, da oni niso izseljenci, da odhajajo le začasno, pa kljub temu vemo, da jih bo tudi izmed njih veliko za vedno ostalo v tujini. Saj so vendar tudi oni stari, ki v tujini živijo že po 50 let in več, pred odhodom govorili, da gredo le za nekaj let...

Nekaj tisoč naših rojakov prispe vsako leto na počitnice v domovino. Iz evropskih dežel prihajajo pogosteje, mnogi vsako leto, iz prekmurskih krajev pa poredkeje, nekateri le enkrat v življenju. Večina pa le ima bolj ali manj stalne stike z domovino, če ne drugače vsaj prek pisem. Nemajhno število posameznikov, posebej še številnih izseljenskih društev, klubov in organizacij z vsega sveta pa ima tudi tesne stike s Slovensko izseljensko matico iz Ljubljane. Naj danes posebno pozornost posvetimo temu društvu, ki mu je glavna skrb in naloga vzdrževanje stikov z vsemi našimi ljudmi, ki živijo na tujem.

Na nedavnem običnem zboru Slovenske izseljenske matice so občirni ocenili njeno delo v preteklem obdobju kot zelo uspešno, dali pa so tudi vrsto nasvetov, kakšno naj bi bilo delo Matice v prihodnje, posebno z ozirom na to, da se rodijo vrste starih izseljencev, vedno bolj pa se veča število njihovih potomcev, ki morajo slovenskega jezika ne znajo več, še vedno pa tudi narašča število naših ljudi, ki se začasno zaposlujejo v tujini in tam ostajajo po nekaj let. Delo matice naj se tako usmeri predvsem na mlajše generacije, naše in tuje državljanke, v sedanjih razmerah zaposlovanja doma, ko so ljudje marsikdaj prisiljeni zaposliti se v tujini, pa je treba vso skrb in pozornost posvetiti tudi tem ljudem. Naj še omenimo, da je bila Slovenska izseljenska matica prva, ki je začela opozarjati na težave in probleme naših v tujini zaposlenih delavcev. Do danes se je njihov položaj še nekoliko izboljšal; doma je bilo izdanih nekaj novih poveljstev, ki so normalizirali zaposlovanje v tujini, naše država pa je z delavci, kjer so zaposleni naši ljudje, sklenila nekaj novih sporazumov in konvencij. Pri tem je bil posebno pomemben sporazum o zaposlovanju in konvencija o socialnem zavarovanju s Avstrijo, sporazum s Francijo in Švedsko, vse pa kaže, da bodo v kratkem normalizirane tudi razmere naših delavcev v Zvezni republiki Nemčiji.

Izven Slovenije dela skoraj 50.000 naših delavcev

V tem času je na delu v tujini kakih 40 do 50 tisoč slovenskih delavcev, ki so marsikje prepusteni samim sebi. Mnogi ne obvladajo niti jezika dežele, kjer so zaposleni, zato jih tuji delodajalci marsikje lahko izkoriščajo po svoji volji. V vrsti držav naših delavci tudi nimajo svojih društev in klubov, kjer bi se srečovali in se pogovorili o vsakdanjih težavah in skrbih. Slovenska izseljenska matica si zato prizadeva, da bi

se društva ali klubi naših delavcev organizirali povsod tam, kjer živijo naši ljudje v večjem številu. Ta družabna središča naj bi se oblikovala po potrebah in željah samih delavcev, Matica pa bi jim pomagala predvsem pri organizaciji kulturnega in družabnega življenja.

Ena izmed najvažnejših nalog Slovenske izseljenske matice je tudi izdajanje publikacij, ki so namenjene izključno slovenskim izseljencem in vsem delavcem, ki so zaposleni v tujini. Kako sta Matičini publikaciji — Rodna gruda in Slovenski izseljenski koledar — priljubljeni, pričča množica pisem, ki vsak dan prihajajo od bralcev z vseh strani sveta, v katerih se zahvaljujejo za številne novice iz domovine, Slovenska tiskana beseda jim pomeni dragoceno, na katero so navezani bolj kot na karkoli v tujini. Mnogi naročniki se prek pisem obračajo na uredništvo, ko iščejo kakršnekoli informacije ali kadarkoli jih kaj tepi. Mnoga taka pisma zvene tako toplo in prisrčno, kot bi bila pisana najboljšim sorodnikom. Razumljivo se, da tudi uredništvo takih stikov veliko pomenijo, zato se trudi, da jih obdrži in skruša z revijo in kolegarjem ustredi čim več željam.

Izseljenska društva — družabna središča

Omenili smo že, da obstoje v vrsti držav številna slovenska izseljenska društva, organizacije in klubi. Omenili bomo samo nekatere, saj nam

prostor ne dopušča, da bi se ustavili pri vsakem posebej. Najstarejše slovensko izseljensko organizacije in društva so v Združenih državah Amerike, kamor se je v preteklih deselektih izselilo tudi največ naših ljudi. V ZDA je največja slovenska organizacija Slovenska narodna podporna jednota, ki ima okrog 60.000 članov; njen sedež je v Chicagu, tu pa tiskajo tudi njeno glasilo »Prosveta«, ki je znana tudi v domovini. Ta organizacija — znana je tudi samo s kraticami S. N. P. J. — deluje na osnovi zavarovanja za primer bolezni ali smrti, ukvarja pa se tudi s kulturno in družabno dejavnostjo. V Ennon Valleyu, v državi Pennsylvaniji, je v zadnjem času zgrajila tudi veliko počitniško naselje (Campsite, rekreacijski center), kjer člani lahko uživajo počeni počitnice. Posebne ugodnosti nudijo upokojencem in mladini. Slovenska narodna podporna jednota je zelo dobro organizirana in ima svoje krožke po vseh ZDA. Posebno pozornost posvečajo zlasti mladini, ker

se zavedajo, da je predvsem v njej bodočnost te organizacije. Mladino združujejo tudi v raznih pevskih in dramskih krožkih, izdajajo pa tudi mladinsko revijo »The Voice of Youth«, ki pa je večidel že pisana v angleščini. Dokaz za to, da so potomci slovenskih staršev v Ameriki, že tretja ali četrta generacija, še vedno navezani na slovensko besedo in pesem, je tudi letošnje gostovanje mladinskega pevskega zbora krožka št. 2 SNPJ iz Clevelanda v Sloveniji. Ta zbor je letos praznoval svojo 30-letnico. V njem poje prek 60 otrok, v Slovenijo pa jih bo dopotovalo okrog 30. Nastopili bodo v Ilirski Bistrici, Sežani, Kamniku, Brežicah in na izseljenskem pikniku 4. julija v Skoflji Loki. Zbor vodi prizadevna mlada zborovodkinja Cilka Valenčič.

Še o naših ljudeh v ZDA, Kanadi in Južni Ameriki

V Združenih državah deluje še vrsta drugih podpornih organizacij: Ameriško-slovenska katoliška jednota, Ameriška bratska zveza, Ameriška dobrodelna zveza, Slovenska ženska zveza in druge, ki imajo celo vrsto društev v vseh ZDA, skupno s SNPJ pa imajo prek 180.000 članov.

Zelo pomembno nalogo opravljajo tudi slovenske radijske ure in slovenske šole, kjer se potomci slovenskih izseljencev učijo osnov slovenskega jezika. Ne smemo pa pozabiti tudi slovenskih pevskih zborov, saj nas je pesen tako družila v preteklosti, pa tudi danes se ob njej sprostito in razveselijo. V Clevelandu, največji slovenski koloniji v svetu, je bilo v preteklem letu aktivnih še 14 slovenskih pevskih zborov. V tem mesecu deluje tudi cela vrsta slovenskih narodnozabavnih ansamblov, ki so slovenske melodije tako približali vsem prebivalcem ZDA, da je marsikdo zvedel za Slovenijo šele prek živahnih polk in valčkov.

Pa pustimo ZDA in omenimo še nekatere dežele: podobno kot ZDA je tudi Kanada izrazito priseljenška dežela. Tudi sem se Slovenci priseljujejo še od začrtka stoletja pa do danes, saj je v tej prostrani deželi še dovolj prostora. Skupaj s predvojnimi, povojnimi in z največjimi slovenskimi izseljenci je danes v Kanadi okrog 40.000 Slovencev. Tudi tu je vrsta sloven-

skih organizacij in društev, še vedno pa nastajajo nova.

V Južni Ameriki sta Slovencev pritegnila zlasti Urugvaj in Argentina: slovenskim naselbinam v teh deželah dajejo počat slovenska pokrajinska obočja. V Argentino so se predvsem priseljevali Primorci v času fašizma in Belokranjci, v Urugvaj pa je precejšnje število Prekmurcev. Večina je naseljena v glavnih mestih — v Buenos Airesu oziroma v Montevideu, niso pa tudi prav redki, ki so naši za delom daleč v notranjost dežel. Svoja društva organizirajo povsod in v Buenos Airesu je do konca leta 1968 izhajal tudi edini slovenski list v Latinski Ameriki »Luzas«, ki pa so ga tunkajšnje oblasti prepovedale, ker je menda prinašal prevedo novic iz Jugoslavije. Slovenska povojna politična emigracija uživa vsi podporo oblasti in izdaja v Argentini vrsto časopisov in drugih publikacij, ki so vse protijugoslovansko usmerjene.

Tudi v Avstraliji živi 20.000 Slovencev

V Avstralijo se je največ Slovencev (danes jih je tam okrog 20.000) priselilo po vojni, ko so prišli tja za boljšim zaslužkom predvsem iz nekaterih zahodnoevropskih držav,

be obstoje skoraj le želje. V zadnjem času je dokaj razvito klubsko življenje v Švici, kaže pa, da se bo razmahnilo tudi drugod, saj so prvi koraki vidni tudi že v Avstriji, Nemčiji in na Švedskem.

»I am proud to be a Slovenian...«

Številni stiki Slovenske izseljenske matice s prvimi generacijami naših izseljencev po vsem svetu, ki so ob nešteti priložnostih v preteklosti in tudi v današnjem času, pokazali svojo veliko ljubezen in navezanost na rodno deželo, so se v zadnjem času še utrdili in okrepili. Matica pomaga slovenskim rojakom pri urejanju njihovih osebnih zadev v domovini, posreduje pri organiziranju njihovih počitnic, zlasti pa jim pomaga pri organiziranju njihovega kulturnega in družabnega življenja in jim v ta namen pošilja razno gradivo, filme, note, dramska besedila idr.

**SLOVENSKA
IZSELJENSKA
MATICA**

v zadnjem času pa nekateri odhajajo tja neposredno na povabilo sorodnikov ali znancev. Večina se je naselila v okolici večjih mest, Melbournea, Sydneya, Perth in drugih. Tudi tu naši ljudje ustanavljajo svoja društva, gradijo svoje domove in v njih razvijajo slovensko družbenost. Edini slovenski list, ki izhaja v Avstraliji (»Mislja«), je protijugoslovansko usmerjen. Iz Avstralije prihajajo zadnja leta naši ljudje skupinsko na obisk in počitnice v domovino in tako z njo navezali tesnejše stike, kot so jih imeli v preteklosti.

V preteklosti, pa tudi še danes so Slovincem za izseljevanje ali za začasno zaposlitev najpriljubljenejši evropske dežele, ker so pač najbližje domovini. Od tod lahko prihajajo na počitnice vsako leto, mnogi tudi po večkrat. Avstrija, Nemčija, Švica, Švedska, Francija, Belgija, Holandija — tja je usmerjeno oko našega Slovence, ki se je odločil, da si počitnice delo na tujem...

Slovensko društveno življenje je že od pred nekaj desetletji najbolj razvito v Franciji. Slovenci so se takrat naseljevali predvsem v različnih rudarskih krajih v pokrajini Moselle, Lorraine, v Pas-de-Calais, Nord in drugih. Rudarje so Francozi predvsem potrebovali in tudi danes se v francoskih rudnikih zaposli še precej naših mlajših ljudi. Društva starih izseljencev, prav tako po večini rudarjev, so še v Belgiji in Holandiji, povsod drugod pa za ta društva in klu-

mlajšim, v tujini rojenim potomcem slovenskih izseljencev, pomaga tudi pri učenju slovenskega jezika in v ta namen pripravljajo tudi učbenike slovensčine na ploščah po sodobni metodi.

Slovenski izseljenci so del slovenskega naroda. Pogosto prihajajo s tujim potnim listom na obisk v domovino. Pa niso tuječi, četudi ne znajo več slovenskega jezika. Lani so mnogi ameriški Slovenci prihajali na obisk v Slovenijo z okroglo tablico, pripeto na prsi, na kateri je pisalo »I am proud to be a Slovenian — S ponosom reči smem, Slovenec sem«. Mlada Američanka slovenskega rodu, ki je bila prvič pri nas, nam je na vprašanje, kaj se čuti po narodnosti — Američanko ali Slovenko, po angleško odgovorila: »I am Slovenian«. Popolnoma nam je razumljivo, zakaj skoraj vsi slovenski pevski zbori po svetu tako radi pojejo znano pesem, ki je v domovini že skoraj več ne pojemo:

»Slovenec sem, tako je mati dajala...« Zato naši izseljenci, ki pridejo na obisk v domovino, niso običajni turisti; Slovenija jim pomeni rodno deželo, ki je niso videli že toliko let, ali rodno deželo njihovih očetov, dedov ali pradedov, ki je niso še nikoli videli.

Lepote naše dežele jih zato toliko bolj prevzemajo in se jim toliko bolj vtisnejo v spomin. Tudi mi vsi jim moramo zaželeti iskreno dobrodoščilo!

Jože Prešeren

Tri mlade ameriške Slovenke. Z leve proti desni: Ivanka Majer, pevka pri zboru Glasbene matice v Clevelandu in hčerki znanega glasbenika Martina Serro (Čerar) iz Herminieja v Pennsylvaniji. Linda Serro (v sredini) je bila leta 1967 Miss Slovenske narodne podporna jednote. (Foto: Jože Prešeren)

V ponedeljek o „INISU“

V ponedeljek, 17. junija, bo občinska skupščina Novo mesto na seji, ki se bo pričela ob 8. uri v Domu kulture, razpravljala in sklepala o problematiki in sanaciji INISA. Na sejo z eno samo točko na dnevnem redu so povabili predstavnike izvršnega sveta Slovenije in drugih republiških organov, predstavnike bank in več strokovnjakov iz steklarske industrije. Odborniki bodo dobili zajetno gradivo, ki vsestransko prikazuje problematiko novomeške steklarne in nakuže rešitve. O potrebnih ukrepih v INISU so 8. junija razpravljali že svet za finance, svet za gospodarske in družbene dejavnosti in upravni odbor sklada skupnih rezerv.

Poklicali so svojega poslanca

Občinske skupščine in družbeno-politične organizacije iz Brežic, Krškega in Sevnice so povabile zveznega poslanca Viktorja Avtija na razgovor o tekočih gospodarskih vprašanjih. Razgovor bo jutri, 14. junija, ob 16. uri v Celulozi. Udeleženci bodo prenesli svojemu poslancu predloge proizvajalcev in mu posredovali vprašanja občanov.

Franci Kolar znova predsednik v NB

Ljudski poslanec v trebanjski občini in sekretar Narodne banke Jugoslavije, centrale v Ljubljani tovariš Franci Kolar je bil pred kratkim ponovno izvoljen za predsednika delovne skupnosti Narodne banke Jugoslavije v Beogradu. Že v letih 1966/67 je bil izvoljen na to odgovorno dolžnost, na kateri pa so mu zdaj ponovno zaupali odgovorno delo pri razvijanju samoupravljanja v NB.

Do opekarne je že asfalt

Kljub slabemu vremenu lepo napreduje delo na modernizaciji ceste Črnomelj - Vinica. Pri kratkim so položili asfaltno prevleko do opekarne v Kanjarici v dolžini 600 m. Občani z velikim zanimanjem spremljajo dela na cesti.

Meter vode v kletih

V stanovanjske bloke na Vidmu je v nedeljo, 9. t. m., vrisla voda. Deževalo je tako močno, da deževnica ni mogla sproti odteči v kanale. V nekaterih zgradbah je stala voda v kletih tudi nad 1 meter visoko. Stanovalci so takoj prišli za delo, da bi preprečili škodo. Na pomoč jim je priskočila tovarna papirja s črpalko.

Sejmišča

Na sejmu v Brežicah

V soboto, 8. junija, so pripejali tmetovalci na brežiški sejmu 755 pujskov, prodali pa so jih 399. Za manjše so zahtevali 5,80 din, za večje pa največ 4,70 din za kilogram žive teže.

Na seimišču slab promet

Na novomeškem sejmišču je bilo v ponedeljek, 10. junija, zaradi dežja bolj malo prometa. Naprodaj je bilo samo 435 pujskov, prodali pa so jih 354. Cene so se gibale med 70 in 240 dinarji.

IMV dobila moralno zadoščenje

Po skoraj 10-urni razpravi je pretekli četrtek predsednik senata častnega sodišča pri gospodarski zbornici SR Slovenije v Ljubljani dr. Bojan Zabel prebral sklep o »zadevi prikolic« med novomeško Industrijo motornih vozil in ljubljansko Avtomontažo. O nezakonitem pridobivanju dokumentacije in strokovnjakov IMV za Avtomontažo smo v našem listu poročali 4. aprila. Iz dokumenta častnega sodišča, ki obsega 17 tipkanih strani, povzemamo sklep, ki najbolje predstavi toženo Avtomontažo in njene namene:

Podjetje Avtomontaža iz Ljubljane je krivo, da je zaradi nameravane proizvodnje avtomobilskih in stanovanjskih prikolic ob koncu leta 1967 in v začetku leta 1968 na način, ki ni v skladu z dobrimi poslovnimi običaji, preko svojih vodilnih delavcev pridobilo štiri strokovnjake, ki so pri podjetju IMV delali kot konstruktorji stanovanjskih avtomobilskih prikolic, v delovno razmerje in da je na enak način pridobilo dokumentacijo, ki je bila po izvedenskem mnenju v bistvu plagiat načrtov podjetja IMV, ki te prikolicе že proizvaja.

Zato se zoper podjetje Avtomontaža izreka ukrep družbene discipline, in sicer javni opomin, ki se objavi v izvlečku v Vestniku Gospodarske zbornice SRS in Delu na stroške obtožene stranke.

Stroški postopka Častnega sodišča se odmerijo na N din 2.000,00 (dvatisoč), tožeča stranka pa je dolžna predložiti svoj strokovnik najkasneje v 8 dneh od dne te razprave.

Stranki se poučita o možnosti ugovora v smislu 43. člena pravilnika o postopku in ureditvi častnega sodišča pri GZ SRS.

Stranke se obvestijo, da bodo sprejele pismeni odpravek naknadno.

Razprava je zaključena ob 18.45 uri. Ljubljana, 6. 6. 1968 (Slede podpisi:)

IMV, ki bi bila v tej ukrepala, je zdaj dobila zadevi prav gotovo tudi moralno zadoščenje navzlic pisanju nekaterih slovenskih časopisov, da so

pojavi nelojalne konkurence in podkupovanje strokovnjakov v naši družbi že kar »samoumevna in zakonita stvar.« V času, ko se tisoči proizvajalcev in študentov bore proti nepoštenosti in podkupovanju v delovnih organizacijah in drugje, bi vsaj ta, že odkriti primer moral tudi v tisku vzbuditi primerno moralno obsodbo, ne pa koketiranja z ljudmi, ki jim je senat častnega sodišča napisal dovolj razločno družbeno sprichovalo!

Medtem ko se tudi IMV bori z res objektivnimi težavami in je v zadnjih petih mesecih brez dodatnih investicij zagotovila kruh 680 delavcem našega področja, ti štirje pobegli strokovnjaki ne morejo omajati ugleda mlade tovarne, ki si je priborila zavidljivo mesto celo na tujem tržišču! M. M.

Ženske so se uprle zavlačevanju

V ponedeljek zjutraj se 18 delavk mokronoškega obrata ISKRE ni odpeljalo v Pržanjo pri Ljubljani, kamor jih je vodstvo tega obrata zračasno prestavilo na delo. Zbrale so se v jedilnici obrata v Mokronogu in mirno čakale na obisk predstavnikov podjetja iz Ljubljane, ki so jih v jeseni krepko potegnili za nos z obljubo, da jih potrebujejo v Ljubljani le za 8 tednov. Zdaj pa teče že osmi mesec...

Ženske, ki so jih vozili z avtobusom v Ljubljano, niso podpisale nikakršnega sporazuma o prestavitvi, ker skušale razumeti težave podjetja in verjele, da gre res samo za nekaj tednov. Ko pa so uvidele, da so navzlic 12 izgubljenim uram na dan, priučenju v proizvodnji električnih brivnikov, napornemu zimskemu prevozu z avtobusi in neurejenemu otroškemu varstvu prikrasane za osebni dohodek (350 do 450 din v Ljubljani v primerjavi s 500 do 900 din v Mokronogu) in ker nobena prošnja ni nič zalegla, so ostale doma.

»S prestavitvijo smo se strinjale, dokler pri nas ni bilo dovolj dela, zdaj pa delajo v Mokronogu že nazure, me pa se še vedno vozimo v Pržanjo,« je povedala ena izmed njih.

14 delavk je zaradi nemožnih delovnih pogojev prenehalo delati že prej, preostalih 24 pa se je vozilo na delo, kolikor je pač bilo mogoče redno.

Na pogovor z delavkami so v ponedeljek prišli predstavniki podjetja iz Pržanje, predsednik obč. skupščine Trebnje Ciril Pevec, predsednik obč. sindikalnega sveta Tone Gole in sekretar obč. komiteja ZKS Roman Ogrin. Sekretar ISKRE iz Pržanje

Razmere so pripeljale do te odločitve delavk

Stališča občinskega komiteja ZK in občinskega sindikalnega sveta o dogodku v Mokronogu

Se isti dan, to je v ponedeljek, 10. junija, ko delavke iz Mokronoga niso hotele na delo v Ljubljano, sta se v Trebnjem sestala občinski sindikalni svet in občinski komitej Zveze komunistov. Ko so bili člani nadvse seznanjeni z ozadjem teh dogodkov, so sprejeli nekatera stališča, ki so jih pripravili tudi javno braniti.

Občinski vodstvi sta menili, da so delavke, ki so tiho protestirale, ravnale pravilno. Vodstvo enote in podjetja, katerega naloga je preskrbeti delo, je mesec in mesece ustno obljubljalo, da bo te delavke zaposlilo v Mokronogu, vendar tega ni storilo, ob tem pa so zaposleni v Mokronogu delali tudi po 12 in še več ur na dan.

Na sestanku je bilo obsežno samovoljno premeščanje žensk, med njimi tudi mater z otroki, brez odločb, kar ni v skladu z zakoni. Še posebej so grajali odnos vodje proizvodnje tov. Štambergerja do delavk, ki je tudi kot sekretar organizacije ZK odgovoren pred Zvezo komunistov.

Občinski komitej ZK in občinski sindikalni svet sta znova potrdila, da še daleč ni vseeno, kakšni so odnosi med obratom, občino in sedešom matičnega podjetja. Vodstvo podjetja ne more omalovaževati interesa obrata in ljudi, ki so zaposleni v njem, ter gledati v teh ljudeh le številke, občino pa imeti samo za vir poceni delovne sile.

Na koncu je bilo tudi rečeno, da je potrebno temeljito pregledati, kako je s prihodnostjo mokronoškega obrata, ter na tej osnovi sprejeti trdne in dovolj pretehtane odločitve.

M. LEGAN

Anton Beravs ni dovolil novinarju, da bi prisostvoval pogovoru, zato vam o odnosih med vodilnimi in delavci v tem podjetju ne moremo poročati. Tisto, kar so povedale delavke novinarju brez prisotnosti vodilnih, jih namreč ne kaže v najboljši luči...

»Do 20. junija 1968 bomo rešili vprašanje zaposlitve teh delavk v Mokronogu,« je izjavil po sestanku inž. Aleksander Štiligoj, vodja tehnične sektorja obrata ISKRE v Pržanju. »Zaradi neurejenih razmer v podjetju in zastoja pri proizvodnji v Mokronogu smo bili prisiljeni vziti te delavke v Ljubljano. Na sestanku v soboto smo se o tem pogovarjali in jim za to tudi nismo mogli dati odgovora. V jeseni je bil položaj tak, da bi jih morali odpustiti, če ne bi našli rešitve v Pržanju. Zdaj smo obrat v Mokronogu s krediti in strokovnjaki rešili in okreplili, delavke bodo spet delale tu, na njihovih mestih v Pržanju pa moramo v tem času zaposliti nove delavke.«

»Zaradi današnjega izostanka z dela ne bomo nad temi delavkami izvajali nobenih disciplinskih ali drugih ukrepov,« je rekel sekretar Anton Beravs, »izgubljene delovne dneve jim formalno seveda ne moremo plačati, vendar bodo o tem še razpravljali upravni organi.«

M. MOSKON

Potrošniki, kupujte priznane pletenine, izdelane po najnovejših modnih krojih in barvah od trikotajne industrije

»ALMIRA« iz Radovljice!

Njeni izdelki so znani po modi in kvaliteti ne samo na domačem tržišču, temveč tudi v zahodnih in vzhodnih državah.

Bili smo prepočasni, preveč smo oklevali!

(Nadaljevanje s 1. str.)

danes določimo prednost tistih ukrepov, ki jih je treba storiti, da bi se izboljšali pogoji življenja in dela delavskega razreda. Govorim predvsem o proizvajalcih, o delavskem razredu, ker je treba vedeti, kje, kaj in koliko lahko vzamemo, da bi zagotovili sredstva za reševanje aktualnih problemov, kakor so izboljšanje položaja proizvajalcev, vprašanje zaposlovanja, odpravljanje nekaterih kričočih nesocialističnih pojavov, ki so prihajali v naši državi vse bolj do izraza.

■ Napake se zavedamo

Glede na tisto, kar se je zgodilo v najnovejšem času — demonstracije študentov — želim povedati svoje mnenje. Ob teh demonstracijah sem razmišljal o vsem, kar se je dogajalo pred tem, in prepričan sem se, da je revoltiranost mladih ljudi prišla spontano. Postopno, kakor so se te demonstracije razvijale in kasneje prenesle z ulice na univerzitetne prostore, so se infiltrirali razni, nam tuji elementi, ki niso na socialističnih stališčih, ki niso na stališčih VIII. kongresa ZKJ, ki niso za izvajanje reforme. Infiltrirali so se elementi, ki so hoteli izkoristiti ta položaj v svoje namene. To pa so razne tendence in razni elementi, od najbolj reakcionarnih do tistih, ki so najbolj ekstremni, lažno radikalni elementi, pri katerih odmevajo Mao Ce Tungove teorije. Prepričan sem se, da je velik del, lahko rečem 90 odstotkov študentov, pošena mladina, na katero nismo dovolj mislili, v kateri smo videli samo učence, dijake, za katere še ni čas, da bi se vključili v družbeno življenje naše socialistične skupnosti. To je bilo napak!

■ Srečen sem, da imamo takšen delavski razred in takšno mladino!

Menim, da so dogodki v Novem Beogradu mnoge mod nam udarili po glavi, nekatere bolj, druge manj. Kaže, da so se ljudje nekoliko zdravili, da se jim je posvetilo pred oči in v glavah, da so razumeli, kaj bi se lahko zgodilo, če delavski razred ne bi bil tako zaveden, če ne bi videl težav, v katerih je sam, in storil korake, ki ne bi bili v skladu z našimi odnosi v socialistični družbi.

Zato moram poudariti, da sem srečen, ker imamo takšen delavski razred. Lahko pa rečem, da sem srečen tudi zato, ker imamo takšno mladino, ki je dokazala zrelost. Najnovejši razvoj na univerzah je pokazal, da je 90 odstotkov študentov naša socialistična mladina, ki se ne da zastrupljati, ki ne dovoljuje raznim pristašem Džilasa, Rankovića, Mao Ce Tunga in podobnih, da bi pod krinko skrbi za študente skušali doseči svoje cilje. Naša mladina je dobra, toda posvetiti ji moramo več pozornosti. Veliko krivde je na nas, posebno pa na ZK, ker se ni dovolj zavzemala tudi na univerzi sami za reševanje študentskih problemov. Moralo je priti torej do tako ne ljubelega položaja, da smo zdaj končno spoznali, da smo bili prepočasni, da smo preveč oklevali, kar je imelo hude posledice.

■ Kdorkoli je zlorabil svojo dolžnost, bo odgovarjal!

Obrščam se na tovariše in tovarišice, delavke in delavce, na naše študente, da nam pomagajo pri konstruktivnem obravnavanju in reševanju vseh teh vprašanj. Naj skrbno spremljajo vse, kar delamo, to je njihova pravica, naj sodelujejo v našem vsakdanjem življenju, in če jim kaj ni jasno, če je treba kaj pojasniti, naj pridejo k meni, pošljejo naj svojo delegacijo. Toda menim, da to niti ne bo potrebno, saj bomo mi prihajali mednje.

Glede nezadovoljstva študentov zaradi neljubih dogodkov v Novem Beogradu sem mnenja, da je to stvar, ki jo je treba preveriti. Če je kdorkoli na katerikoli strani prekršil zakone, če ni izpolnil svoje dolžnosti ali pa je zlorabil svojo dolžnost — to bo pokazala preiskava — mora biti poklican na odgovor, pa naj bo kdorkoli.

Tokrat obljubim študentom, da se bom vsestransko zavzel za rešitev, pri tem pa naj mi študenti pomagajo. Še več: če nisem sposoben rešiti teh vprašanj, potem naj ne bom več na tem mestu. Menim, da noben naš starejši komunist, ki ima zavest komunista, ne bi smel vztrajati pri tem, da mora ostati tam, kjer je, temveč mora odstopiti mesto tistim ljudem, ki so sposobni reševati probleme.

In končno, še enkrat se obračam na študente: čas je, da se lotite študija. Zdaj je čas izpitov, pri čemer vam želim veliko uspeha.

POIZKUSITE NAŠE MESNE PROIZVODE

in ostanite tudi njihov potrošnik!

POSEBNO VAM PRIPOROČAMO:

- kranjske klobase
 - lovsko salamo
 - šunkarico
 - vse ostale vrste klobas in salam
- Za hrenovke, pečenice in safalade sprejemamo posebna naročila.

AB Agraria BREŽICE

OBRAT KLAVNICA tel. 72-231

Skupnega dela in žuljev nas ni strah!

Mladinske akcije »Sava 68« se bodo udeležili tudi Novomeščani

14. junija bodo na obrežju Save pri Zagrebu že osmič zavezane lopate in krampi in odjeknila brigadirski pesem. Zadnji brigadirji se bodo umaknili iz brigadirskega naselja »7 sekretarjev SKOJ« pri Zagrebu šele v septembru, 15.000 mladincev v 142 brigadah (toliko jih je gradilo nastpe ob Savi doslej) se bodo pridružile tudi letošnje brigade.

Letos bo gradilo nasipe ob Savi 45 brigad. Zbrane mladinske delovne akcije »Sava 68« se bodo udeležili brigadirji iz vseh koncev države. Slovenijo bodo zastopale brigade iz Celja, Maribora, Ljubljane, Kopra in Novega mesta.

Novomeška mladinska delovna brigada bi morala šteti 95 mladincev. Doslej se je prijavilo za brigado nekaj mladincev iz delovnih organizacij, iz ekonomske srednje šole, šole za zdravstvene delavce in zelo malo gimnazijcev. Brigada naj bi nosila ime po narodnem heroju Majdi Sili. Ker je število brigadirjev še zelo majhno, bo-

»Mi imamo delo v naši domovini. Mnoge stvari moramo zgraditi in mnoge stvari regulirati. Vi regulirate del Save. Zajezili jo boste in ukrotili tisti del, s katerim boste obvarovali pred naraslo vodo bližnje vasi in mesto.

Vaše delo ni bilo zaman. Znamo ga ceniti. Dokazali ste, da je tisto, kar ste zgradili s svojimi mladimi rokami, trdno, in da se ne da zlepa omajati. Mislim, da je bil vaš največji uspeh to, da je pred naraslo reko in razbesnelimi vodami vzdržal leta 1964 prav nasip, ki ste ga vi zgradili. To je bila vaša zmaga, ki se je vsi veselimo!«

(Tito ob obisku brigadirskega naselja »7 sekretarjev SKOJ« 1967)

do morali Novomeščani najbrž poklicati na pomoč mladince iz Radgone. Brigada se bo potem morala imenovati drugače, ne bo smela nositi samo imena Majde Sile, ki bi bila današnji novomeški in slovenski mladini lahko v ponos.

Med novomeškimi mladinc

ci pa je vendarle nekaj tistih, ki se niso zbal težkega dela. Odrekli so se pohajkovanju med počitnicami, ker so hoteli svoje mlade moči posvetiti delu, ki bo nam vsem zelo koristilo. Ko bo treba, bodo zgrabili za lopate in zapeli brigadirsko pesem s svojimi vrstniki.

STANE HRIBAK, maturant novomeške gimnazije, star 19 let. Kljub temu, da so t njegove zadnje proste počitnice —

v jeseni se bo vpisal na ekonomsko fakulteto v Ljubljani — se je odločil, da pojde v brigado. Je eden izmed redkih mladincev, ki se zavedajo da današnja mladina preveč zahteva in premalo daje. Skupno življenje z mladinci iz vseh republik, bo tudi v njem še okrepilo zavest, da je bratstvo jugoslovanskih narodov odvisno predvsem od mladih.

MIRA PREK, dijakinja I. letnika šole za zdravstvene delavce, stara 16 let, doma iz Trbovelj.

Stari so razumeli njeno željo, da bi se priključila letošnjim brigadirjem. Zelo mlada je, pa vendar ve, da bo zmogla delo, in je brigadirskega življenja ni strah. Zaveda se, da je delo v mladinski brigadi ponos za vsakega mladince in da je hkrati tudi dober življenjski izpit. Prepričana je, da ji nikoli ne bo žal, ker se je odločila, da se priključi brigadirjem, in ve, da po na to še čez leta ponosna.

KOSTJA VRANT, dijak II. letnika ekonomske srednje šole, star 17 let. Čeprav so v začetku starši nasprotovali njegovi odločitvi, ni odnehal. Rad se bo priključil brigadirjem in mu je žal, da nekateri mladi ljudje nikoli ne bodo poznali brigadirskega življenja in ne bodo nikoli našli tako tesnega stika z mladinci iz drugih republik. Mladince iz vseh strani in vseh krajev pa združijo lahko le skupno delo in skupni napor.

MARIJA PADOVAN

tedenska tribuna
POLETNA
VEČ RAZVEDRILA
VEČ ZANIMIVOSTI
VEČ ZA VSAKOGAR

KRKA
NOVO MESTO

POTOK NA CESTI! Kakor smo v začetku maja prosili za dež, tako ga imamo zdaj vsi dosti: poplavljeni travniki, narasla Krka in razdivjani potoki so te dni pogostna slika na Dolenjskem. Tudi potok Rakovnik je v nedeljo in ponedeljek takole razdeljal cesto pri Malih Poljanah pri Mokronogu, ko se je utrgal oblak nad Bojnikom. Cestar Anderlič je imel dovolj dela, preden jo je spet usposobil za promet (Foto: M. Moškon)

Skrbne priprave ne smejo biti zaman

Na vprašanja o reorganizaciji zdravstvene službe in o integraciji zdravstvenih domov Trebnje, Krško in Novo mesto je odgovarjal direktor integriranega Zdravstvenega doma dr. Adolf Špiler

Ena najvažnejših nalog zdravstvenih delavcev je bila v zadnjem času prav gotovo dosledna izvedba reorganizacije zdravstvene službe. Kako je potekala reorganizacija zdravstva v novomeški občini?

Na reorganizacijo smo se začeli pri nas pripravljati že lansko jesen. Ker smo vedeli, da bomo naleteli na cel kup težav, smo se že od vsega začetka skrbno pripravljali. Za integracijo zdravstvenih domov Trebnje, Krško in Novo mesto smo se pripravljali več kot pet mesecev. Posebno pozornost smo posvetili vsem potrebnim aktom, ki bodo sprejeti predvidoma že do 15. junija. Z njimi smo uredili notranjo organizacijsko strukturo in upoštevali pogoje za delo, ki ga predvidevajo zakoni zdravstvenega varstva.

Pri reorganizaciji zdravstva bi morale sodelovati tudi družbeno-politične skupnosti. Kakšni so bili naporj ob-

činskih skupščin pri reševanju teh problemov?

Začeli smo z velikimi težavami. Zdravstveni domovi, ki so se integrirali, so bili brez potrebnih sredstev. Občinske skupščine, zlasti novomeška, so pokazale veliko razumevanja za naše težave in načrte. Z njihovo pomočjo je bilo urejeno vprašanje finansiranja preventivnega zdravstvenega varstva.

Letos bo integracija zdravstvenih domov že prinesla prve uspehe, ki bodo vidni predvsem v večji organiziranosti zdravstvene službe, v boljših zdravstvenih storitvah in v načrtnem razvijanju zdravstvene službe na področju integriranega zdravstvenega doma.

Večjih finančnih uspehov se ne pričakujemo in vemo, da si letos še ne bomo mogli ustvarjati pomembnejših skladov, saj so sredstva za zdravstveno varstvo zelo piko odmerjena. Upoštevati pa bomo morali tudi to, da bo integri-

rani zdravstveni dom močno obremenjen z visokimi anuitetami.

All lahko letos že pričakujete večje uspehe, ki bodo posledica dobro pripravljene reorganizacije in integracije?

Ker smo se že lotili urejanja nekaterih najnujnejših stvari, bomo lahko proti koncu letošnjega leta dosegli vidno izboljšanje v organizaciji in razvoju zdravstvene službe. Doslej smo uredili zobo-zdravstveno službo v Kostanjevici, v kratkem bomo rešili vprašanje zdravnika splošne prakse v Trebnjem, pripravljamo pa se tudi na ustanovitev pnevmofiziološkega dispanserja v Krškem. Letos bomo morali začeti tudi z obnovo skoraj vsega rešilnega avtoparka. Prav zaradi skrbnih priprav upamo, da bo organizacija po strokovnih službah — zanjo smo si še posebej prizadevali — stekla v določenem času in po določenem programu.

M. P.

vsak četrtek

ZA MLADE
PO SRCU

vsak četrtek

Delial[®]
ZANESLJIVO VARUJE PRED SONČNIMI
OPEKLINAMI IN POSPEŠUJE PORJAVITEV

ROČNA MOTORNA KOSILNICA
'ALPINA'
ZAMENJA
10 KOSCEV
PLAČLJIVA V DINARJIH

CENA 4.400 Ndin (440.000 Sdin).
Pošljemo tudi po pošti po predhodnem vplačilu na tekoči račun št. 501-1-332/4 SDK Ljubljana.

- EKONOMIČNA
- PRAKTIČNA
- LAHKA
- UPORABNA ZA VSE PREDELE, PREDVSEM ZA HRIBOVITE
- Z MOTORJEM »MORINIK« 4,5 KM • 3 BRZINE • REZILNA ROČICA ŠIRINE 70 cm • DVA REZILNA NOŽA • BRUSNI KAMEN

• GARANCIJA
• REZERVNI DELI
• SERVIS ZAGOTOVLJEN

COSMOS LJUBLJANA • CELOVŠKA 32 • Telefon 313-062

Ali nadarjeni Anici Hlebčevi res ne bo nihče pomagal do poklica?

Tisti, ki se na šolah ukvarjajo s poklicnim usmerjanjem mladine, bi morali svetovati staršem in nadarjeni mladini, kako bo prišla do štipendij — Nadarjenim učencem pomaga komisija za štipendiranje pri Obs Metlika

V predzadnji številki Dolenjskega lista (na metliški strani) je bil objavljen zanimiv članek R. Bačarjeve o nadaljnji življenjski poti posameznih šolarjev 8. razreda. K pisanju me je spodbudil zlasti zadnji odstavek, ki pravi: »Prav zares: le kdo bi pomagal nadarjeni Anici Hlebčevi iz Boršla do poklica? Nihče ne ve zanj!«

Naj takoj odgovorim na zastavljeno vprašanje: jaz vem zanj in tudi tisti, ki bi se morali v šolah ukvarjati s poklicnim usmerjanjem mladine, bi morali vedeti zanj in mladini in njihovim staršem to tudi povedati! Tisti »nekdo« je naša družbena skupnost ali konkretnije: komisija za štipendiranje pri občinski skupščini in podobne komisije o delovnih organizacijah občine Metlika. Če so Anica in še druge Anice in Jožeti itd. res nadarjeni, prizadevni in socialno šibki, jim bomo pomagali do poklica oziroma pri šolanju!

Komisija za štipendije pri občinski skupščini v Metliki že vrsto let opravlja zelo pomembno delo, ki se v marsičem razlikuje od podobnih komisij drugod. Nasi mladini, ki nima v domačem okolju poklicnih in srednjih šol, ne podeljuje samo štipendij za potrebni kader v občini, ampak tudi svetuje mladini in staršem, kje in kako naj iščejo štipendije in podpore, pomaga iskati štipendije tudi v domačih delovnih or-

ganizacijah, ki imajo zato precej razumevanja, zbira pri letih denarna sredstva za skupno štipendiranje, pomaga in svetuje, kako priti do štipendije tudi izven domače občine itd. Pri tem nas vodi zavest, da mladi človek iz pastune Bele krajine brez take pomoči nikoli ne bi mogel priti do boljšega kosa kruha, vsi pa doma na malih kmetijah ne morejo ostati. Tako smo v zadnjih nekaj letih pomagali večini nadarjene mladine in ji domo v bodoče še bolj.

Veliko več pa bi se morale s tem ukvarjati tudi šole, kajti naš kmečki človek si ne zna vedno sam pomagati. Na osnovni šoli v Metliki že vrsto let posvečamo poklicnemu usmerjanju mladine zelo veliko pozornosti. Pri tem nam veliko pomaga tudi Zavod za zaposlovanje iz Novoga mesta. Mladini in staršem skurrav vsa leto prikazujemo zahteve, potrebe in možnosti učenja oz. šolanja za razne poklice, seznanjamo jih, kje in kako pridajo do učnega mesta ali šolanja, pomagamo jim celo iskati učna mesta, pomagamo pisati prošnje (vsi učenci 8. razreda so dobili 3 vporočne prošnje) in končno jim tudi svetujemo, kje in kako je treba iskati štipendije in podpore za šolanje.

Nihče, kdor je nadarjen, prizadeven in premoženjsko tako šibak, da ne bi zmogel stroškov šolanja, ne bo mo-

ral ostati doma. Poleg štipendij in podpor, ki jih podeljuje komisije za štipendije pri občinski skupščini in pri delovnih organizacijah, je imela letos res nadarjena mladina možnost dobiti štipendije tudi pri zavodih za zaposlovanje (o čemer so bile šole obveščene!), republiška izobraževalna skupnost pa bo podelila še okrog 500 štipendij nadarjeni in socialno šibki mladini na srednjih in visokih šolah.

Zato se lahko Anica in drugi mladi prizadevni, socialno šibki in nadarjeni občani naše občine z zaupanjem obrnejo za nasvet in pomoč na predsednika občinske komisije za štipendiranje (tov. Tina Moleka) ali člana komisije, ravnatelja osnovne šole v Metliki. Svetovali jim bomo ne le, kaj bi bilo treba storiti, da pride do pomoči za šolanje, ampak tudi pri izbiri samega poklica.

Letos pa bomo nekaj storili tudi za mlade fantje in dekleta, ki ostanejo doma na kmetijah (kar ni tako tragično, saj tudi naše kmetije potrebujejo mlade, sposobne in razgledane moči!). Odpri bomo dvoletno zimsko kmetijsko šolo. Vsi mladi, ki so končali usaj 6 razredov osnovne šole, se lahko vpisejo vanjo. Rok vpisa je do 20. junija, informacije pa lahko dobijo na šolah, najboljše pa na osnovni šoli in pri delavski univerzi v Metliki.

IVAN ŽELE

Lovci, spodbujeni za odstrel mačk

Ribniški lovci so lani odstrelili tudi 37 psov in 112 mačk — Mačke ne lovijo le zajcev, ampak tudi miši, ki delajo škodo — Pred 3000 leti je bila mačka božanstvo in so ji zidali templje — Spodbuda za odstrel potepuških psov in mačk naj ne bo tako visoka

V revirjih lovskih družin ribniške občine so bili v preteklem lovskem letu odstreljeni 4 medvedi, 58 jelenov, 149 srn, 123 zajcev, 23 divjih prašičev, 42 jerebov, 6 jerebic, 92 lisic, 16 jazbecov, vidra, 7 dihurjev, 15 kun, 25 kraguljev, 4 kanje, 236 vran, srak in šoj, 37 potepuških psov in 112 potepuških mačk.

Izkupiček za uplenjeno divjad, prodano kožuho in vplačila inozemskih gostov so znašala 88.615,85 din.

Lovske družine so lani dobro gospodarile. Omembe in kritike vredna je morda le njihova vnema za uničevanje klateških psov in mačk.

Vsak član LD je dolžan pokončevati roparice in doseči najmanj 30 točk. Za vsako manjkajočo točko je namreč treba doplačati 1,00 din, za vsako preseženo točko pa dobi lovec 1,00 din. Ker dobi lovec za odstrel potepuške mačke oziroma psa 10 do 15 točk, za vrano, srako, šoja pa le 2 točki, je to hkrati spodbuda za streljanje psov in mačk.

Lovski zakon dopušča, da lovski čuvaj, pa tudi član LD, pokonča psa ali mačko, ki se klati po lovišču, če je oddaljena od hiš več kot 200 m ali več kakor 50 m od gospodarja.

Torej, ribniški lovci so lani položili na dlako 37 potepuških psov in 112 potepuških mačk. Vprašanje je le, če so bili vsi ti psi res »potepuški« in če so res delali škodo v lovišču. Se večje vprašanje pa je, če je bilo v lovišču res 112 »potepuških« mačk, ki so prežale na legla zajcev in perjadi. Mislim, da je bila večina izmed njih priden do-

mačih muck, ki so vneto lovile po travnikih in njivah poljske miši, voluharje in druge škodljivce ter s tem napravile kmetijstvu in kmetom neprecenljivo korist.

Smolik pripoveduje v svoji knjigi »Živalski svet«, da je mačka stopila v službo človeštva že okoli leta 3000 pred našim štetjem. Kmalu je zaslovela kot nevtrudna in prugumna uničevalka miši in pođan. Končno so jo častili kot srečo prinašajočo božanstvo. Njej na čast so postavljali templje in jo razglasili za nedotakljivo. Kdor je ubil mačko, je moral to brezbožno dejanje plačati z življenjem.

Legenda pripoveduje, da si je Mohamed raje odrezal rob svojega dragocenega plašča, kot da bi zdudil mačko, ki je spala na njem.

Zakon o lovu, ki je sicer napreden, dela mački krivico. Lovci bi želel opozoriti, da mačka na polju ali v gozdu, pa četudi je oddaljena od hiše več kot 200 metrov, še ni rešeno, da čaka na zajčka, ampak v 99 primerih na poljsko ali gozdno miš.

Z uničevanjem mačk se bo stalež zajcev prav malo ali celo nič popravil. Lovišča bodo polna miše zalege, pa tudi štrambe kmetov bodo ostale prazne.

Zavedati se moramo, da so miši najmočnejša sesalska družina, saj je poznanih 186 mišjih rodov s skupno 1812 vrstami. To je mogočna mišja armada. Pravo predstavo dobimo šele, če pomislimo, da se večina miši lahko plodi vse leto in da so mladiči godni za razplod najkasneje po 8 do 9 tednih. Ena samica je sposobna imeti mlade petkrat in tudi šestkrat na leto, vsakokrat pa povzre 2 do 8 mladičev. Če miši ne bi imele sovražnikov, bi bile popoln gospodar sveta. Med glavne sovražnike miši pa prištevamo prav mačke, ki jih člani lovskih družin neusmiljeno in brez potrebe uničujejo.

S svojim člankom nočem enostransko zagovarjati mačk. Toda nelovsko in nehumano je odstreliti lovstvo neškodljivo mačko, ki je kmečki hiši nujno potrebna.

Začelno bi bilo, da bi ribniške lovke družine spreminile poslovnike tako, da bi dobil lovec za odstreljeno mačko le 2 točki ali celo nobene, kot so že sklenile nekatere sosednje lovke družine.

Inž. Franc Molnar

Za naše

V tem tednu: prispevki 4 sindikatov

V zadnjem času so nakazali za Korenetove trojčke: sindikalna podružnica Zavarovalnica v Novem mestu 11.400 Sdin; sind. podr. tovarne BETI v Metliki 10.000 Sdin in sind. podr. Industrije obutve v Novem mestu 10.000 Sdin — skupaj 31.400 Sdin. — Dolenjskih trojčkov se je spomnil tudi sindikat v podjetju DANA na Mirni, ki je poslal 50.000 Sdin.

Zbrano v zadnjem tednu: 81.400 Sdin. — Naša zbirka se je z naštetimi zneski povečala do 11. junija na 1.874.177 Sdin. Ker so se te dni začela delat na obnovi hišice dolenjskih trojčkov, vljudno prosimo sindikalne podružnice in kolektive, da bi nameravano pomoč čimprej poslali.

Vsem dosedanjim in novim darovalcem: v imenu trojčkov prisrčna hvala!

DOLENJSKI LIST

Prvi prostovoljci že pomagajo!

6. junija nam je predsednik KS Škoojan Pavle Zupet vedrega obraza povedal: »Zdaj se je tudi pri nas začelo! 30 m'

peska in gramoza je že pred Korenetovo hišo! V Segonjah smo se na lastne oči prepričali, da je to res; pri skromni leseni hišici sta dva velika kupa belega peska in gramoza, višja kot lesene stene domačije.

Dobrosrčni in poštteni okoljanci so se pridružili lepi akciji za gradnjo Korenetovega doma s prostovoljnimi delom in z vožnjami. Stanko Andrejčič je en dan in pol kopal gramož, en dan pa skupaj s Stankom Kraljem (oba sta iz Segonj) pomagal nakladati pesek na vozove.

Z vožnjami so Korenetovim pomagali: iz Zloganja: Alojz Tramte (8 voženj), Milan Tramte (5 voženj), Alojz Komljanec (3 voženje), Janez Krnc (4 voženje) ter Jože Blatnik in Mila Tramte (oba skupaj 3 voženje); iz Goriške vasi: Jože Rupar (5 voženj s traktorjem), Jože Zoran (5 voženj) in Jože Andrejčič (2 voženji; iz Segonj: Stanko Andrejčič (3 voženje) in iz Skočjana: Alojz Gornik (4 voženje). Imenovani so vozili bodisi pesek iz Lakenc, bodisi gramož iz Kočnika. Za trud in dobro voljo vsem prisrčna hvala, hkrati pa vabimo vse tiste, ki so vožnje obljubili, naj pohite, da bi zidarji lahko začeli čimprej zidati!

UKRAJČE

Najboljša igrača: HRANILNIK!

Že otroci naj se mimogrede nauče varčevati in v igri bodo spoznavali življenjsko resnico: zrno do zrna pogača, kamen do kamna palačal. Tudi vi lahko dobite hranilnik za svojega otroka pri

Dolenjski banki in hranilnici

v NOVEM MESTU in njenih poslovnih enotah

v KRŠKEM, TREBNJEM ali METLIKI!

NE POZABITE:

Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu je lani avgusta zvišala obrestne mere: za navadne vloge na 6,50%, za vezane vloge do 8%! — in ne pozabite tudi na ugodne obresti za sredstva na deviznih računih občanov, za katera plačuje banka od 4-6 odstotkov v devizah, razen tega pa dodatno še od 1,5 do 2,5 odstotka v dinarjih!

PISMA UREDNIŠTVU

Za pestrejše kulturno delo

Kadar govorimo o kulturno-prosvetnem delu v občini, nas ne zanimajo samo dosežki posameznih skupin, ampak tudi delo odbora Zveze kulturno-prosvetnih organizacij. Pogovarjal sem se s Francetom Štirnem, predsednikom občinskega odbora ZKPO, ter mu zastavil nekaj vprašanj. Štiri vprašanja sicer ne morejo zadeti v bistvo dela občinskega odbora ZKPO, vendar pa so v odgovorih zanimive ugotovitve. Ena izmed njih je: kulturno-prosvetno delo v naši občini je znova zaživelo.

Likovna vzgoja je sestavni del splošne vzgoje. Mnogi izdelki mladih krških in leskoviških šolarjev to lepo potrjujejo na razstavi, ki bo do 16. junija še odprta v prostorih krške galerije. — Na sliki: eno izmed v Krškem razstavljenih del mladih risarjev.

»Cvetje v jeseni«

V ponedeljek, 10. junija zvečer, je v dvorani novomeškega Doma kulture gostovala amaterska dramska družina iz Krškega. Razen nekaterih prekaljenih igralcev je pod režijskim vodstvom prof. Janeza Plestenjaka nastopilo večje število dijakov in dijakinj, ki so z vsem mladostnim zagonom in včasih s priljubeno togostjo dali poseben čar tej predstavi.

Več kot 4000 obiskovalcev razstave

Razstavo del jugoslovanskih slikarjev v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici na Krki si je doslej ogledalo že 4100 obiskovalcev. Tako velikega obiska doslej menda na našem področju ni imela še nobena razstava. Zaradi izrednega zanimanja bo odprta vse do 15. julija.

MOŠKI PEVSKI ZBOR »LONČAR« STOPA V ŽIVLJENJE

„Lončarji nejsmo žleht l'dje...“

Petje v Dolenji vasi tradicija — »Čutili smo potrebe, pa smo zapeli« — Denar? Preprosto: sofinanciranje — Pamflet, ki ne sme vzeti poguma — Ognjeni krst v Grčaricah

»Lončarji«, kakor zaradi starodavne domače obrti imenujejo prebivalce dolenjskega področja. Že dolgo sloviijo kot odlični pevci. Pred leti, nekeje v prvih povojnih petletkah, so imeli v Dolenji vasi močan moški in mešani pevski zbor, na katerega so bili sila ponosni. Žal je njegovo delovanje usahnilo, zamrlo pa je tudi vsakršno kulturno delo na tem področju. Seveda, pevci so ostali in včasih kar sami kaj zapeli: pri komemoracijah na pokopališču, na kakšni prireditvi ali kar tako...

»Lansko leto«, pripoveduje predsednik krajevne skupnosti France Trdan, »pa smo nagonsko začutili potrebo po organiziranem petju. Enoslovno nismo mogli več prenašati mirnega okolja. Dolgčas nas je ponovno združil — in zapeli smo!«

Denar? Nasmiha se. Preprosto: samofinanciranje! Honorar in potni stroški za

»V zadnjih dveh letih je bilo v kulturno-prosvetni dejavnosti v naši občini opaziti precejšen premik. Kateri so po vašem mnenju dejavniki, ki so vplivali na ponovno oživitve kulturno-prosvetnega dela?«

»Že na prvih sestankih občinskega sveta ZKPO smo si kot prvo nalogo zadali oživitve dela v posameznih prosvetnih društvih. S sestanki na terenu smo hoteli zvedeti, v kakšnih razmerah živijo prosvetna društva. Obenem smo hoteli zvedeti tudi mnenja krajevnih skupnosti. Že s tem, da smo obiskali vse krajevne skupnosti, vsa prosvetna društva v občini, smo dosegli svoj namen. Prebudili smo marsikateri odbor kulturno-prosvetnega društva, krajevne skupnosti pa so tako prišle do spoznanja, da njihovo delo ni samo na gospodarskem področju, temveč da je v njihovi pristojnosti tudi skrb za kulturno-prosvetno dejavnost. Z našimi smo posameznim krajem pomagali pri gradnji domov... In še ugotovitev, do katere smo prišli na posvetovanjih: glavni dejavnik, ki vpliva na oživitve kulturno-prosvetnega dela, so ljudje, ki so prišli do spoznanja, da lahko odžive le s svojo prizadevanostjo.«

»Katera področja kulturno-prosvetnega dela se vam zde v današnjih pogojih dela najbolj perspektivna?«

»Menim, da imajo vsa področja perspektivo... Zavedati se moramo, da ljudje še vedno radi obiskujejo, pa naj bo v mestu ali na vasi, dobre dramske predstave, vemo, da Slovenci zelo radi pojemo. Tudi dobre knjižnice pospešujejo kulturno rast našega človeka. Prav tako se bo treba v izdatnejši meri posvečati filmski vzgoji.«

»Kakšno je stanje v Novem mestu? Marsikje v naši okolici (npr. v Kostanjevici na Krki) so zavzeli kulturni delavci ustvarili močne igralne skupine. Počeželje dobiva vse večjo vlogo v kulturnem življenju našega področja. Kako je torej s centri, med katerimi je tudi Novo mesto?«

»Ne morem reči, da vlada

v Novem mestu mrtvilo, res pa je, da dramska skupina Dušana Jereba ni več tako aktivna, kot je bila. Uspešno pa dela naš Odr mladih, zelo aktivna pa sta moški zbor Dušana Jereba in glasbena sekcija. Da nas drugi centri v tem prekašajo, je vzrok v tem, da v Novem mestu nimamo občana, ki bi se v celoti zavzel za izvedbo večjega dela.«

»Dostikrat smo vas videli na odru, ko ste nastopali pri Dušanu Jerebu. Kakšen je vaš odnos do amaterskega gledališča?«

»Sem še vedno za to, da obstajajo amaterska gledališča, pa naj bo to v mestu ali na podeželju. Gostovanj po kličnih gledališčih se udeležim le nekaj odstotkov Novomeščanov. Če bi imelo amatersko gledališče pestrejši program, bi občanom nudili nekaj več, saj je mik amaterskega gledališča, naj bo to kjerkoli, ponavadi velik. Ne morem reči, da amatersko gledališče stagnira. Poglejmo samo poročila z vsakoletnih srečanj amaterskih dramskih skupin Slovenije! Tudi na podeželju zrastejo dobra dela, ki so lepo obiskana, zlasti priljubljena pa so ljudske igre slovenskih avtorjev.«

PETER BREŠČAK

DIVJ. LOVEC V NOVEM MESTU

V TOREK, 18. JUNIJA, KOSTANJEVICANI V NOVEM MESTU! Na povabilo tovarne zdravih »Krka« iz Novega mesta bodo Kostanjevčani v torek, 18. junija, z Divjim lovцем gostovali v Novem mestu. S predstavo, ki je naletela na izreden odmev, se bodo Kostanjevčani po sedemletnem premolku spet predstavili novomeškemu občinstvu. Na sliki je prizor iz III. dejanja, v katerem odlična igralca Ladko Kukec in Vera Švabova doživljata trenutke grenkega slovesa glavnih junakov te znane ljudske drame F. S. Finžgarja. Popoldanska predstava ob 17. uri je za kolektiv tovarne zdravih Krka, večerna predstava ob 20. uri pa je namenjena novomeškemu občinstvu. Ne zamudite izredne predstave kostanjeviških gledališnikov! (Foto: M. Vesel)

Izvirna ustvarjalnost mladih

Razstava likovnih dosežkov osnovnih šol

Razstava stvaritev likovne pouka učencev osnovnih šol v Dolenjski galeriji je vredna občudovanja in obiska. Vsa zahvala zanjo gre pedagogom Niku Golobu, Ljubi Zagarju, Mladeni Brancelj in Francu Nahigatu, saj so razstavljeni dela ogledala likovnega pouka, ki vzbujajo spoštovanje.

Likovna vzgoja je bila včasih omalovaževana, razstava v galeriji pa dokazuje, da otroci obvladajo skoraj vse tehnike likovnega izražanja in da je njihova kultura precej večja, kot mnogi domnevajo. Obiskovalec gleda in spomnava, da je prišel k izvoru navdihnjenja in v svet otroške resnice.

Iz del, ki so razstavljena, veje doživljajo otroci, ki so jih ustvarjali, in prav to obiskovalca zelo hitro poveže s slikami in izdelki. Podoba čarovnice je otrok iztisnil iz sebe in iz nje diha otroški strah pred njo. Iz oči in ust »Maske« vrže strah kakor iz lin vojaških utrd. Kako poetična in nežna je upodobitev morske globine (lepljenke, mozaik), s kakšno svojevrsno domišljijo razvzroča mladi risar partizansko življenje, riše Martina Krpana in upodobi naval Turkov in Indijancev. Z velikim smislom zapoeejo olepšuje otrok svet okoli sebe: vrvež na postajah, na gradbiščih, na paših. Prav gotovo bomo opazili »Jesena«, saj so barve teh

upodobitev res srečno izbrane, skoroda rabuzinovske in delujejo kot odkritja paradiza.

Opozoriti velja na plakate, ki kažejo dober okus za mere, barve, vsebino in smoter. Ne moremo tudi mimo idej za pošne znamke in vitroje iz celofana, ki so posnetki gotskih in tudi popolnoma originalni.

Skulpture so poseben del razstave, izdelane pa so s šibkim in primitivnim orodjem. Lesne glave izražajo lirsko pa tudi ekspresivno in grobo razpoloženje. Razstav-

ljeni so izdelki iz gline, mavca in voska, pa tudi razni dekorativni predmeti za praktično uporabo.

Iz razstave diha elementarno doživljajo, ki je edinstven in pravi izvor umetniškega dela, to pa seveda ne pomeni, da so razstavljeni eksponati umetniški. Ob tej razstavi lahko ugotovimo, da si otroci pri likovnem pouku širijo obzorje, poglabljajo plemenita čustva, ki jih zblizujejo med seboj in s svetom. To pa je tisto, kar pričakujemo od umetnosti in znanosti, od šole in likovnega pouka. IVICA MILIČ

Mali kulturni barometer

PRED PETSTO LETI JE UMRL JOHANN GUTENBERG. Pred petsto leti je v Nemčiji umrl izumitelj knjigotiska Johann Gutenberg.

Ob petstoletnici njegove smrti se je sloveca, ki je pripomogel k hitrajemu širjenju človekovega znanja s knjigami, spomnil ves kulturni svet. Pisatelj Branko Hofman je ob tem v reviji Knjiga 88 zapisal: »Najlepše bi praznovali Gutenbergovo petstoletnico, če bi knjigi priborili prostor, ki ji pripada; brez nje ni in ne more biti ne socialne pravičnosti ne zdravega ekonomskega napredka, še najmanj pa resničnega, bogatega in vsestranskega duhovnega življenja.«

GLASBENA SOLA GOSTOVALA V GORICI. Novomeška glasbena šola je 2. junija gostovala v Gorici. Gostovanje, ki je v Gorici vzbudilo veliko zanimanje, je eden prvih kulturnih stikov med našimi glasbeniki ter Slovenci, ki živijo v sosednji Italiji. Goriski glasbeniki bodo v kratkem yrnili obisk. O gostovanju bomo po-

drobneje poročali v prihodnji številki Dolenjskega lista.

ODER MLADIH SE NI UDELEŽIL SREČANJA DRAMSKIH SKUPIN SLOVENIJE. Novomeška gledališka skupina Odr mladih se ni mogla udeležiti srečanja amaterskih dramskih skupin Slovenije na Jesenicah. Zaradi prezapostlosti nekaterih igralcev so se morali odreči gostovanju na Jesenicah, čeprav je bila njihova Lepa ševljarka izbrana za nastop.

POTUJOČI KINO ZAVODA ZA KULTURNO DEJAVNOST VEDNO BOLJ PRILJUBLJEN. Potujoči kino Zavoda za kulturno dejavnost v Novem mestu že vrsto let obiskuje Mirno peč, Belo cerkev, Dvor, Uršna sela, Mali Slatnik ter Stranško vas, pa tudi šole, ki na proslave naroče ta ali oni film.

V spomin Marjana Kozine

Danes bo v Novem mestu medobčinska revija pevskih zborov. Nastopili bodo: otroški zbor osnovne šole Novo mesto, mladinski zbori s Mirno, iz Metlike, Sentjerneja, Omomlja, Novega mesta ter zbor in folklorna skupina osnovne šole Dragataš in vsi zbori in orkester glasbene šole Novo mesto. Organizatorji revije so Zavod za prosvetno pedagoško službo, Zveza kulturno-prosvetnih organizacij občine Novo mesto ter Zavod za kulturno dejavnost. Prireditve bo v Domu kulture in se prične ob 20. uri.

Na reviji bo zastopan tudi Zavod za glasbeno in baletno vzgojo iz Ljubljane.

Med najboljše stvaritve učencev osnovnih šol spada prav gotovo tempera slika »Jesena« Karoline Pezdri, učenke 5. razreda osnovne šole v Metliki. (Foto: Mirko Vesel)

Tekme gredo h koncu

Nogometno tekmovalje v drugi slovenski in celjski podzvezni ligi gre h koncu. Ostalo je samo eno kolo. Dolenjci bomo v prihodnji sezoni imeli enako zasledbo v II. republiški ligi. Mesti bosta zamenjala Celulozar in Novo mesto. Celulozar je s svojo igro upravičil vlogo favorita in brez večjega napora zmagal. Novomeščani, ki jim nikakor ni šlo od rok, se bodo morali posvetiti d tekmovalja. Bela krajina pa bo ostala še vedno v družbi najboljših. Ta polovični uspeh naših zastopnikov ni spodbuden, če pomislimo, da ima dober nogomet precejšnje število privrženecv.

Piran : Bela krajina 2:2

Črnomaljški so v predzadnjem kolu SCNL — zahod gostovali v Kopru, kjer so igrali proti Piranu. Po več zaporednih porazih so Belokranjci tokrat zaslužno osvojili točko. Igra je bila slaba. Prvi del igre se je končal neodločeno, v drugem delu pa je Bela krajina celo vodila. Vendar so Pirančani izenačili in tako se je tekma končala neodločeno. Strelca za Belo krajino sta bila Vidovič in Svajger. A. Laternec

Celulozar : Železar (Štore) 4:2

Na izredno tekmo in rasno odmevno igrišču in v hudem naltivu so bili pogoji za nogomet vse prej kot dobri. Kljub neugodnim

pogojem so domači igralci dosegli štiri zadetke, kar je zadostovalo za zmago. Tehnično igra ni bila na visoki ravni, ker teška žoga nikakor ni hotela ubogati igralcev obeh ekip. Gole za domače moštvo so dosegli: Kandić 2, Klajč in Božić po enega.

S to zmago je Celulozar potrdil prvo mesto in s tem udeležbo v višjem tekmovalju.

Novo mesto : Nanos (Postojna) b. b.

Novomeški nogometaši so končno zabeležili prvo zmago v letošnji tekmovalni sezoni. Zmagali so nad ekipo Nanosa iz Postojne 3:0 brez borbe, ker gostje niso prišli na srečanje. Poslali so le telegram, da ne pridejo, ker so v finančnih težavah. M. D.

ODBOJKA

Bodo odbojkarji prekratki?

Tekmovalje v drugi republiški odbojkarški ligi prihaja v zaključno dejanje. Kot kaže, bodo imeli dolenjski odbojkarji precejšnje težave, če bodo želeli izriniti v vrha razpredelnice nekatere gorenske ekipe. Nedeljski poraz Trebnjancev v igri s Šenčurjem je pokazal, da je ta ekipa glavni pretendent za prvaka. Kajli kočevski odbojkarji, ki so izgubili srečanje samo v Novim mestom in Trebnju, morajo v nedeljskem srečanju zmagati, sicer bo moštvo Šenčurja krepko v vodstvu. Novomeščani, ki so začeli resno igrati, bodo kot kaže, imeli še pomembna vloga pri dokončni razpredelnici ekip. Tudi prvo mesto in s tem povratek med najboljše zanje ni nedosegljiv.

Trebnje : Šenčur 2:3

V hudem naltivu, ki je v nedeljo spremljal storka dvurni boj med odbojkarškima ekipama Trebnja in Šenčurja, so zmagali gostje s tesnim izidom 3:2 (15:10, 5:15, 7:15, 15:12, 15:12). Čeprav so bili domačini skoraj vsekoli v vodstvu in odločilni nla vodili že z 9:3 niso znali zmagati nad zelo borbenimi gosti, ki jim je bolj ustrezala tekma v slabem vremenu, ko so lahko pokazali svojo dobro igro v polju. Med domačimi igralci se je izkazal 17-letni Lojze Babnik, ki je prvič igral vso tekmo, in dokazal, da bo lahko postal dober tekmovalac, če bo vztrajno treniral. Na tekmo je prišlo čez sto gle-

dalec, vendar zaradi močnega naltiva niso vsi zdržali ob igrišču. Sodnik Debevč iz Postojne je dobro sodil. Moštvo Šenčurja je trenutno na prvem mestu lestvice. M. L.

Kočevje : Kamna gorica 3:1

Slabo vreme je onemogočilo, da bi se odigrala odbojkarška tekma na prostem; ekipi sta se srečali v telovadnici. Kljub temu da odbojkarška srečanja v telovadnici izgubijo na lepoti, tega ne bi mogli reči za nedeljsko derbi srečanje med odbojkarji Kočevja in Kamne gorice. Srečanje je bilo od začetka pa do konca zanimivo in je drgalo na noge številne domače in tuje navijače.

Rezultat srečanja je pravičen, vendar bi z malo več postrvalnosti domači odbojkarji lahko srečanje gladko zaključili v svojo korist.

Jelšane : Novo mesto 2:3

Novomeščani niso zmagali za zmago. Tokrat so gostovali v Jelšanah in tesno zmagali. Kot kaže zadnji rezultati, so se resno lotili in bodo kljub začetniškim spodrajajem imeli odločilno vlogo v tekmovalju. Prepričani smo, da bodo z enakim početom na daljševah in novomeški publiki vrnil zaupanje v dobro igro. — v

ŠAH

Podkoritnik osvojil dva pokala

V soboto je bilo odigrano šahovsko prvenstvo Kočevja za junij. Tudi na tem turnirju je zmagal in osvojil prehodni pokal Stane Podkoritnik. Presenetljivo dobro je igral tudi Janez Trobentar in se uvrstil pred Zupančičem in Rakovičem, ki sta si delila tretje in četrto mesto. Prvakinja Kočevja Tatjana Segar je bila v moški konkurenci na odličnem petem mestu. Ker je bil Podkoritnik zmagovalec tudi na hitropotnem tur-

Teško je biti v vlogi favorita

Preteklo nedeljo sta bili na Dolenjskem dve pomembni odbojkarški srečanja. V II. republiški odbojkarški ligi sta se srečali ekipa Kočevja in Kamna gorica ter Trebnje in Šenčur. Važno srečanje v Kočevju so domači odbojkarji z nemalo napora odločili v svojo korist. V telovadnici, kjer smo opazovali mlade navijače, smo doživeli pravo južnoameriško atmosfero, slajdoma so tokrat domače navijače spodbudili ognjeviti navijači iz

Prof. SAŠA BIZAL, zadušni telesnovzgojni delavec, ki mesečno dela z mladimi športniki.

Kamne gorice, s mi je povedal vodja in trener domačin odbojkarjev prof. Saša Bizal. Poleg tega pa mi je ljubimec odgovoril na zastavljena vprašanja. Kako ocenjujete tekmovalje v ligi? Kvaliteta ekip se je letos močno dvignila. Težje je igrali kot pred leti. Razen dveh ekip so vse ekipe izenačene. Kako se počutite v vlogi favorita? Nič kaj dobro. Vsa nam jemlje preveč resno. Mislim, da bomo spet drugi kot vedno do sedaj. Smo pa s sabotirami na to mesto pod vrhom.

Ali bi imeli pogoje za sodelovanje v I. republiški ligi? Pogoje imamo. Igralcev imamo dovolj. Razen tega pa tekmovalje finančno ne bi zahtevalo preveč. Objekte pa tudi imamo. Kakšno je sodelovanje med dolenjskimi ekipami? Mislim, da je dobro. Slabe prometne zveze onemogočajo, da bi bilo sodelovanje še tesnejše. Koliko imate igralcev in kakšne so možnosti za razširitev odbojke? Imamo devet, dobrih igralcev in vrsto mladincev ter republiške in srednješolske prvakinje. Finančno smo prebiski, da bi šli še v večjo širino. Ko bodo pogoji za razširitev, bomo našo odlično osnovo izkoristili. Kako komentirate nedeljsko

srečanje? Naleteli smo na borbenega nasprotnika, ki je bil enakovreden partner. Bučna atmosfera v telovadnici je našim igralcem bolj škodovala kot koristila. Kaj bošete, igralci se morajo navaditi na vse. Tako je razgovor zaključil postrvalni telesnovzgojni delavec Saša Bizal, ki bi potreboval ob sebi dobre pomočnike. S. DOKL

Mirko Koruzar, odbojkar TVD Parizana Kočevje, je na nedeljskem odbojkarškem srečanju navdušil. Bil je zanesljiv v polju, ravno tako tudi ob mreži. (Foto: S. Dokl)

ATLETIKA

Atletskih tekmovalj na pretek

Atletska tekmovalja so v tem času vsakodnevni pojav. V prnjem tednu smo bili prič tekmovanj v Ljubljani in Mariboru. Najboljši so pričakovali svoje moči na republiškem prvenstvu pionirjev in prinesli domov kar šest laskavih priznanj. Stariši tekmovalci, ki so se udeležili tekmovalja v Mariboru so se dočebra namočili. V tem tednu pa pričakujemo za Dolenjsko največji športni doživetje, ko se bo na Stadionu bratstva in enotnosti v Novem mestu zbralo več kot 140 pionirjev, da med seboj izberejo najboljše ekipe in pionirje v Jugoslaviji. Ta prireditve bo za nadaljnji razvoj športa velikega pomena.

Dolenjski športniki niso dosegli najboljših uspehov. Najboljši uspehi je dosegel Beča (Kočevje) s šestim mestom v disku. Berti Hočevar deli 9. in 10. mesto v teku na 100 metrov. Meja Zatorec in Pavla Primona sta dosegli 6. oziroma 10. mesto v metu krogle. Tekmovalje se je nadaljevalo v torek v Ljubljani. — 2

Odlični uspehi pionirjev iz Dol. Toplice

Na pionirskem atletskem tekmovalju pretekli teden v Ljubljani so se presenetljivo dobro odrezali atleti-pionirji iz Dol. Toplice. Pri tem ne smemo pozabiti tudi na uspeh ekipe pionirjev iz Novoga mesta, ki je zasedla drugo oziroma tretje mesto v republiki. Med pionirji smo dobili vrsto republiških prvakov; naslove so osvojili: Puzber, Papič, Simunič, Avguštin, Gazdovca in Pučkova.

Rezultati: ekipno — pionirji: 1. OS T. Zaidaršič (Ptuj) 671 točk, 2. OS Dol. Toplice 620 točk, 3. OS Katja Rupena (N. m.) 595 točk, 4. OS Prebold 559 točk, 5. OS Zalec 552 točk in 6. OS Keite—Murn (Ljubljana) 462 točk.

Ekipno — pionirke: 1. OS P. Tomazič (Koper) 832 točk, 2. OS Katja Rupena (N. m.) 789 točk, 3. OS Cerkljica 694 točk, 4. OS Keite—Murn (Ljubljana) 687 točk, 5. OS Koharič 653 točk in 6. OS Zalec 645 točk.

Rezultati posameznikov: 60 m: 5. Rešetič (N. m.) 7,7, 400 m: 1. Puzber (N. m.) 57,8, 8. Pavše (Dol. Toplice) 59,6; višava: 1.

Papič (N. m.) 1,53, 4. Modic (N. m.) 1,45; daljina: 1. Simunič (Dol. Toplice) 5,32, 3. Marolt (N. m.) 5,25; krogi: 1. Avguštin (Dol. Toplice) 13,55, 2. Zupančič (Dol. Toplice) 13,18.

Rezultati pionirj: 60 m: 4. Henigman (N. m.) 8,3; 300 m: 1. Gazdova (N. m.) 45,2; 4 krat 60 m: 4. OS Katja Rupena (N. m.) 33,4; višava: 1. Pučke (N. m.) 1,35, 4. Mrvar (N. m.) 1,30; daljina: 4. Prfelja (N. m.) 44,1.

Najboljši posamezniki so po tekmovalju prejeli knjižico nagrade. Poleg ekip, to je OS T. Zaidaršič (Ptuj) in OS Katja Rupena (N. m.) pri fantih in OS P. Tomazič (Koper), OS Katja Rupena (N. m.) in OS Cerkljica so se v zvezni finalu uvrstili tudi najboljši posamezniki. — 3

Dež onemogočil tekmovalje

Nedeljskega republiškega atletskega tekmovalja v Mariboru so se udeležili tudi tekmovalci iz Kočevja in Novoga mesta. Vreme tekmovalcem ni bilo naklonjeno. Tekmovalje so morali drugi dan celo prekiniti.

ROKOMET

Črna nedelja za rokometša

Vsi trije zastopniki v najvišjem republiškem tekmovalju so to nedeljo imeli zelo slab dan. Skratka, njihov iztržek je bil enak nič. Ribničani niso uspeli pri nekdanjem vzvzemnem ligasu Rudarju iz Trbovlj. Bolje bi pa morali vschakor uspeti Brežičani, ki so po začetni pristanskoga sodnika bili opeharjeni vsaj za polovični uspeh. Rokometšače, ki so gostovale v Selzah, niso uspeli s svojo igro proti razigranim domačim igralcem, ki so največje presenečenje letošnjega prvenstva. V ljubljanski conški ligi so Novomeščani z zmago nad Grosupljem zapustili neprijetni rep in pokazali, da znajo igrati rokomet.

Brežice : Slovenj Gradec 19:20

V predzadnjem kolu republiške rokometne lige bi lahko Brežičani z malo več sreče osvojili dve točki z renomiranim nasprotnikom. Toda pomaljena ekipa, ki igra iz kola v kolo bolje, ni mogla pripraviti presenečenja. Igra je kriv tudi neobjektivni sodnik iz Maribora. Domači so ob polčasu vodili, toda nepravilno do sojena najhujša kazen v sedmih sekundah srečanja je pokopala vse upe. Glade na dogodke na igrišču bi najbolj ustrezal neodločen rezultat.

Za Brežice so igrali: Bergtaz, Mars, Rovar 2, Kolečnik 1, Stančelj 1, Avsec 2, Zgotar, Živič 1, Blatnik 1, Svašič 3 in Pavčič 1. P. Podgoršek

Selca : Brežice 16:5

Brežičanke v Selcah niso imele podrejene vloge, vendar so se domače igralke na mokrem terenu bolje znašle in zasluženo zmagale. Brežice: Bahnar, Bužančič 2, Motan 3, Zorko 1, Bab, Kolar, Les, Misič 1, Misič II in Zorko II. V. Podgoršek

Novo mesto : Grosuplje 11:10

Rokometšači Novoga mesta so na raznoočnem igrišču in v delju premagali Grosuplje z 11:10. S tem so dokazali, da so res mojstri slabega vremena in dobro moštvo, ki bi zaslužilo mesto v sredini lestvice, ne pa na koncu, kjer je sedaj. Zadetke za Novo mesto so dosegli: Jaklič 4, Felko 3, Skobe 2, Iuz, Setina 1 in Jožič 1. M. Dimitrič

Rudar (Trbovlje) : Ribnica 24:11

Ribničani so gostovali v Trbovljah in doživeli hud poraz. Gostje za Rudarja niso bili resnejši nasprotnik in so Trbovljčani še na samem začetku srečanja vodili s 5:0. Ribničani so igrali dokaj neravnomočno in nepovezano. V drugem delu so se gostje sicer nekoliko popravili, kljub temu pa so dobili polno mrežo zadetkov. Postava Ribničar: Keršič, Blak, Šič 3, Keršič 1, J. Keršič 1, Ponkvar 3, Radič 3, Tomšič, Čušar 2 in Tanko 1. V. Podgoršek

Od tu in tam

MIRNA — Novomeška lovska zveza je priredila preteklo nedeljo tu tekmovalje v strciljanju na plinaste golobe in tarče srnjaka. Med lovske družinami je zmagala Mirna s 27,50 točk, pred Gorjanci 23,17 in Mirno prejš 22,79, med posamezniki pa Karel Lazar (LD Gorjanci) s 13,66 točkami, pred Dušanom Zakrjakom (LD Mirna) 12,50 točk in Ignacem Jerovškom (LD Sentrupert) 9,50. Najboljši strelce je lovska zveza nagradila. (I. Z.)

NOVO MESTO — V prvenstvenem teniškem srečanju so tonisala Kražnja premagali Nova mesta z 2:1. Gostje so bili uspešni v posameznih srečanjih, domači pa v parih. (B. B.)

SEVNICA — V nedeljo, 2. junija, je bilo v dvorani Kopitarne IX. republiško tekmovalje dolavcev iz sne industrije in gozdarjev v strciljanju. Gostitelj je tekmovalje zelo dobro pripravil, pripravilajni odbor pa je uspešno vodil predjednik občinskega strelskega odbora Tone Polutnik. Med 24 ekipami je zmagala ekipa LIKO — Vrhnika s 1223 krogi; drugi je bil STOI. — Kamnik 3, MARLES — Maribor lid, NOVOLES — Novo mesto je dosegel deseto mesto; Kopitarne — Sevnica je bila 14. Ekipa Mizarščič zadruge je pristala na 15. mestu. Skupno je nastopilo 115 strelcev. Podjetja Isana Industrije 60 v ta namen prispevala 24 praktičnih nagrad. (S. S.)

LJUBLJANA — Na republiškem prvenstvu v gimnastiki je nastopilo blizu 400 pionirjev. Prvenstvo je pokazalo velik napredek, predvsem pa razvoj gimnastike med pionirji in pionirkami. Pomemben uspeh so na tem tekmovalju zabeležile pionirke Novoga mesta, ki so zasedle drugo mesto s 174,70 točk, za Zelcno jamo (Ljubljana). Med posameznicami je Gajševa delila prvo mesto, Piličeva pa je bila šesta. Ta uspeh bo vadelite in dionirje verjetno spodbudil, da se bodo še z večjim navdušenjem lotili dela. (V. V.)

SEZANA — V prvenstvenem košarkarskem srečanju so domači košarkarji premagali goste iz Novoga mesta z 52:30. Dezeveno vreme, košarkarji tudi tokrat ni bilo naklonjeno. Poleg tega je k porazu prispeval delež zopet neobjektivni sodnik. Za Novo mesto so dosegli zadetke: Spilhal 15, Pirč 13, Kopač 3, Šobar 6, Kovačević 3 in Setina 5. (M. D.)

BREŽICE — Tu je bilo v soboto medobčinsko prvenstvo zasavskih osnovnih šol v rokometu. Nastopilo je šest pionirskih ekip in štiri ekipa pionirk. Prikažnna igra na prvenstvu je bila zelo dobra in kaže, da rokomet vedno bolj napreduje. Pri pionirjih je zmagala OS Brežice, pred Sevnico, Krškimi, Leskovecem, Pilečami in Boštanjcem. Pri pionirkah so zmagale Pilece pred Brežicami, Krškimi in Leskovecem. S te prireditelji so bile zaključene pionirske igre zasavskih osnovnih šol v okviru tekmovalja za šolske pokale. (V.)

KRSKO — Talentirana plavalca Celulozarja Franc Cergo in Ljubo Potončnik je zvezni kapetan za plavanje določil v ožji izbor za sestavo državne reprezentance. Cergo bo plaval na progalih 200, 400 in 1500 m kot član mladinske reprezentance SFRJ na mitingu, ki bo julija v vrhodonemškem mestu Rostock, poleg tega pa že v začetku julija in avgusta v Beogradu v sestavi državne reprezentance za srečanja s Češkoslovaško in Madžarsko. Potončnik je določen za tekmovalje kot Cergo, samo da ne bo nastopil na mitingu »Dan borca, ki bo 3. in 4. julija v Beogradu. (V. B.)

BEOGRAD — Na II. igrah zaposlenih v farmacevtski industriji so lankoletni zmagovalec športniki tovarne zdravih Krka osvojili drugo mesto v generalni uvrstitvi. Največ uspeha so pobeli tekmovalci gostitelja Galenika (Zemun). Ki so zmagali v večini tekmovalnih panog. Izidi tekmovalja: mali nogomet: 1. Galenika (Zemun), 6. Krka; šah: 1. Galenika (Zemun), 3. Krka; Odbojka: 1. Krka (moški) ter Galenika (ženske), Strejanje: 1. Lek (Ljubljana), 3. Krka (ženske); 1. Galenika, 3. Krka (moški). Namizni tenis: Zmagovalec pri moških in ženskah je Galenika, Krka je pri moških bila peta, ženske pa so bile druge. V petu, ženske pa so zmagali igralci male mnogometu so zmagali igralci Galenika, Krka pa je bila šesta. V atletiki so pri moških kot pri ženskah zmagali tekmovalci Galenika. Krka je pri moških in ženskah na drugem mestu. V generalni uvrstitvi pri ženskah je zmagala Galenika, pred ljubljanskim Lekom in Krko. Pri moških pa je bila zmagovalec Galenika, pred Krko in Lekom; v generalni uvrstitvi obeh ekip je bil končni vrstni red naslednji: 1. Galenika (Zemun) 45 točk, 2. Krka 31, 3. Lek (Ljubljana) 23, 4. Zdravje (Leskovec) 20, 5. Alkaloid 11 in 6. Bosnalijek (Sarajevo) 12 točk. (V. V.)

Mladinsko prvenstvo SFRJ v Krskem

Komisija za tekmovalja Plavalne zveze Jugoslavije je sklenila, da bo organizacijo letošnjega mladinskega prvenstva SFRJ v plavanju poverila plavalnemu klubu Celulozarja v Krškem. Tekmovalje bo od 21. do 23. avgusta letos, obsegalo pa bo celoten olimpijski plavalni program. V Krškem pričakujejo, da bo na tem prvenstvu nastopilo več kot 250 najboljših mladincev in mladink iz približno 14 klubov. V. HARTMAN

Nogometaši Celulozarja so pod strokovnim vodstvom trenerja Franja Lacijsa zasluženo osvojili prvo mesto in se uvrstili v II. republiško nogometno ligo — vzohod. Za pomembni uspeh jim tudi mi čestitamo. (Laci je prvi na desni).

Osmrtnice, toda na nov način

Nove osmrtnice imajo dvoje znamenj: zvezdo ali pa križ

Najbrž so le redki tisti Novomeščani, ki gredo neprizadeto mimo na novo prirejenih osmrtnic, ki jih že šteti mesec razobeša Komunalno podjetje iz Novega mesta v oglasnih skrinjicah.

Nove osmrtnice so črno obrobjene, imajo natisnjeno besedilo, ki je tako kot v uradnih formularjih, na vrhu pa imajo križ ali zvezdo.

Fred šestimi meseci so v novomeških oglasnih skrinjicah visele osmrtnice, ki so imele natisnjen črn rob, besedilo pa je bilo natipkano s pisalnim strojem. Vsakdo je bil zadovoljen z njimi in nihče se ni pritoževal.

Težko je razumeti, zakaj so se na Komunalnem podjetju odločili za tiskanje osmrtnic z že prirejenim besedilom in z dvema različnima znakoma. Tople sočutne besede, ki so jih do sedaj tipkali na stroj, so svojemu najbrž več pomenile kot uniformirani formularji, ki jih na hitro izpolnijo in pri tem upoštevajo samo pokojnikov spol. Tudi križ in zvezda na formularju sta nepotrebna novost. Človek se zaman sprašuje, kje je tu pieteta in zakaj je treba še pri smrti ločevati oziroma barantati...

Za 6 takih osmrtnic, ki imajo že v naprej tiskano besedilo, plačajo svoji pokojnika Komunalnemu podjetju 65 ND. Če odštejemo od tega 20 odst. prometni davek in stroške za formularje (kar pa so drugače, če jih lahko izpolnijo?) in če upoštevamo, da potrebujejo za pisanje razobešanje in pobiranje osmrtnice približno dve uri, potem lahko vidimo, da je to delo dobro plačano, čeprav ni ravno težko...

M. P.

Predsednikovo pismo

Po sklepu občinskega komiteja ZMS v Novem mestu je predsednik Andrej Repinc te dni s posebnim pismom povabil v mladinsko delovno brigado za SAVO 68 tudi mladince in mladinke, ki čakajo zaposlitev pri Zavodu za zaposlovanje delavcev. V pismu je predsednik občinskega komiteja navedel vrsto možnosti za usposabljanje na delovni akciji. Podobno pismo je predsednik naslovil tudi na klub Dolenjskih študentov v Ljubljani. Hicratni se občinski komitej v Novem mestu dogovarja z mladino v Lendavi o udeležbi tamkajšnje mladine v novomeški mladinski delovni brigadi.

V Stopičah bo mladinski klub

Osnovna šola Janez Trdina v Stopičah je dala važi mladini v pritličju šole poleg knjižnice na voljo dva prostora za mladinski klub. Fantje in dekleta si močno prizadevajo, da bi klub uredili in odprli do letošnjih šolskih počitnic. Mladinski klub bo za Stopiče nedvomno velika pridobitev. Računajo, da ga bo obiskovalo vsaj 20 do 30 mladincev.

»Letošnja letina je sprva kar lepo kazala, tritedensko deževje pa je že škodljivo za vinograde. Peronospora se je močno razpasla, v takem vremenu pa smo proti njej skoraj brez moči.« je povedal te dni Janez Šimec iz Sentjakoba pri Sentjerneju, ko je škropil v Vrbovcih. (Foto: Polde Miklič)

Njihove želje so eno, možnosti pa drugo!

Maturantje bi se najraje zaposlili doma, če drugače ne gre, pa kjerkoli

Posebna anketa, ki jo je pripravil Zavod za zaposlovanje iz Novega mesta, je pokazala, da je med letošnjimi maturanti kar 65 odst. takih, ki bi se radi zaposlili v domačem kraju, 24 odst. je takih, ki bi se zaposlili kjer-

koli v Sloveniji, 5 odst. bi se jih zaposlilo tudi v tujini, če ne bi našli zaposlitve doma, 6 odst. pa se jih še ni odločilo.

Take so njihove želje, možnosti za zaposlitev pa so malo drugačne. Največ prostih delovnih mest je letos na voljo tistim, ki bodo dokončali ekonomsko srednjo šolo in šolo za zdravstvene delavce. Res je, da bo tudi med maturanti teh dveh šol nekaj takih, ki bodo morali čakati na zaposlitev nekaj mesecev, vendar je potreba po tovrstnih kadrih pri nas še vedno velika.

Maturanti na gimnaziji so se odločili predvsem za študij na visokih in višjih šolah. 24 gimnazijcev maturantov, ki bi radi čimprej prišli do kruha, se je prijavilo na poseben razpis, ki ga je gimnazijam razpisal Zavod za zaposlovanje Ljubljana. Ta zavod bo organiziral posebne pripravljalne aneotne tečaje za delo v turističnih organizacijah, kozmetičnih salonih, knjigarnah, na pošti, železnici in v prometu. Za te tečaje se je odločilo kar 17 gimnazij in 4 gimnazijci.

Največ težav bodo imeli z zaposlitvami tudi letos prav gotovo maturanti učiteljske in kmetijske srednje šole. Ker je zanje na voljo najmanj prostih delovnih mest v novomeški občini, je med njimi največ takih, ki bi se zaposlili kjerkoli v Sloveniji.

Seja komisije za verska vprašanja

Komisija za verska vprašanja pri občinski skupščini Novo mesto se je sestala pretekli teden. Sprejela je okvirni delovni program. Leta je izdelan na osnovi potreb po tesnejšem sodelovanju z verskimi institucijami z namenom, da se rešujejo vprašanja skupnega področja.

M. TRATAR

Kruh prodajajo v skoraj vseh trgovinah

Nekatera naselja in kraji v Novem mestu in okolici so bili še pred nedavnim močno oddaljeni od prodajaln kruha, saj so bile te predvsem v središču mesta. Pekarna v Novem mestu se je zato odločila, da bo razširila prodajo kruha. Zdaj prodajajo kruh v vsakem bifeju, v nekaterih mesnicah in delikatesnih trgovinah. V takih trgovinah potrošniki sicer ne morejo kupiti kruha vseh vrst, vendar so sanje velika olajšava, saj jim odslej ne bo treba po kruh v mesto.

Kuhinja za 500 malic

Ko sem prišel pred kratkim v osnovno šolo Šmihel pri Novem mestu, so mi med drugim pokazali tudi šolsko kuhinjo, kjer že deseto leto pripravljajo malice za 450 učencev in 15 otrok iz varstvene nega oddelka kuharica Ana Koprivnik. Za malice prispevajo starši po 10 dinarjev, krompir in sadje pa pridelajo na šolskem vrtu in njeni pri Uršnih selih. Čeprav šolska kuhinja pretežno sama zbere, kar razdeli, daje okoli 60 otrokom malico zastoj. Enako družinski šoli v Bircni vasi in na Lazah.

Namesto pomoči hrbet?

Ob robu predkongresnih razprav mladine v Novem mestu in novomeški občini

Osmi kongres slovenske mladine, ki se bo pričel dober teden v Velenju, bo vnesel v življenje in delo mladinskih organizacij bistvene novosti. Gradivo, ki še več tednov kroži po mladinskih aktivih in občinskih komitejih, napoveduje res velik korak v nadaljnjem razvoju organiziranosti mladine. Pouči nas, da bo v Velenju govor na le o

organizaciji Zveze mladine po zgledu Socialistične zveze, marveč tudi o vlogi mladine v povsem določenem prostoru in času. Reorganizacija in vloga sta začrtani v štirih temeljnih dokumentih velenjskega kongresa: v novem statutu ZMS in treh resolucijah.

V novomeški občini se predvsem v zadnjem času temeljiteje pripravljajo na ta kongres. Občinski komitej ZMS je sklical že vrsto razprav o kongresnih dokumentih, zlasti o resolucijah, iz katerih bo mladina ne le črpa pobude za delo, marveč si tudi določala okvir delovanja. V razpravah naj bi se oblikovali novi predlogi za izpopolnitev resolucij besedil, zato je komitej razen svojih članov in delegatov za velenjski kongres povabil k sodelovanju na te razprave tudi predstavnike mladinskih aktivov, posamezne mladince in vse, ki bi mladini lahko svetovali in ji pomagali z izkušnjami: od predstavnikov ZK, SZDL, sindikata in drugih družbeno-političnih organizacij do direktorjev šol, zavodov in ustanov.

Občinski komitej ZMS ni slučajno vabil k razpravam tudi tiste, ki so bolj izkušeni od mladine, ki več vedo itd. To je storil s posebnim namenom: da pomagajo starejši mladim zdaj, ko je čas, ko se oblikujejo dokumenti, ki bodo trajneje označili vlogo, delo in pomen mladinske organizacije. Slab obisk povabljenih pa je podri domala zere upe mladine na sodelovanje, na izmenjavo miseljenj in izkušenj. Ali pomeni to, da bomo slej drug z drugim sodelovali tako, da si bomo kazali hrbete?

Potrošnja kruha je manjša

V zadnjih dveh letih se je potrošnja kruha v novomeški občini nekoliko zmanjšala. Med potrošniki je bilo v zadnjem času zelo malo gradbenih delavcev, ki so bili doslej največji potrošniki kruha, manj pa je tudi zasebnih kmetov, ki so v zadnjih dveh letih zaradi dobre letine pridelovali doma dovolj pšenice in kruh pečejo kar doma.

Zal je letošnja suša uničila dober del pridelka in najbrž se bo potrošnja kruha že prihodnje leto spet povečala.

Šola tudi za tekstilce

Novomeški Zavod za izobraževanje kadrov bo jeseni odprl več novih šolskih oddelkov. Tako bo začela delati srednja tekstilna šola, ki jo bodo osnovali na pobudo NOVOTEKSA, zatem dveletna administrativna šola (za strojno in lesno stroko) delovodske stroke. Program za delovodske šole, ki jo bodo odprli na željo gospodarskih organizacij, bo moral odobriti še pristojni republiški organ. V nove šolske oddelke se bodo kandidati lahko vpisali do 15. avgusta.

Češnjeve razstave ne bo!

Iz Brusnic sporočajo, da letos ne bodo organizirali razstave češenj, ker so hrustavke zaradi mraha tega vremena že popokale. Tako je spet vreme prekrizalo račune prirediteljem in vsem, ki so se že veselili nagrad za najlepše in najboljše češnje na tej tradicionalni razstavi. Zadržujejo pa, da bo lahko kupil hrustavke vsak, kdor bo prišel v Brusnice 16. junija, ko naj bi bila razstava. Pričakujejo, da bo vreme v prihodnjem letu bolj naklonjeno gojiteljem češenj, da bi lahko spet organizirali tradicionalno prireditve.

Kiosk pred bolnišnico

Podjetje TOBAK iz Ljubljane je postavilo pred kratkim pred kandijsko bolnišnico kiosk za prodajo cigaret, vžigalic, pisem, mamk, časopisov in galanterijskih predmetov. Postavili so ga predvsem za potrebe obiskovalcev bolnišnice, v njem pa bodo kupovali potrebščine tudi prebivalci iz okolice.

Nedavno so dokončno uredili tudi kioske na Prešernovem trgu v Novem mestu, podjetje za stanovanjsko gospodarstvo pa je preskrbebo uporabna dovoljenja. V kioskih bodo te dni začeli prodajati sadje, zelenjavo, jajca in druga živila.

Prešernov trg so pred kratkim zaprli za promet, ker so začeli na njem urejati kanalizacijo, v kratkem pa bodo obnovili tudi vodovod. To so predela za asfaltiranje Prešernovega trga, ki je letos v načrtu.

Novomeščani, ne zamudite!

V nedeljo ob 9.30 se bo na stadionu bratstva in enotnosti v Novem mestu začelo finalno tekmovanje za atletski šolski pokal Jugoslavije pod pokroviteljstvom »Mali« novin in tovarne zdravil KRKA. V soboto bodo člani 12 ekip sprejeli pionirji osnovne šole Katja Rupena ter jih po kosilu pospremili na ogled Baze 20, nato pa jih prenočili na svojih domovih. V nedeljo se bo po svečanem defileju nastopajočih začelo tekmovanje, ob 12 uri pa bo spet mimohod, nato razglasitev rezultatov in podelitev nagrad. Pionirje, starše in vse občane vabimo, naj obiščejo lepo športno manifestacijo najmlajših!

Skupaj po 10 letih

V soboto, 8. junija, so se v gostišču »Na lokia« v Novem mestu srečali nekdanji dijaki novomeškega učiteljskega, ki so maturirali pred 10 leti. Presenečenih vzklikov in veselja ni bilo ne konca ne kraja. Nekdanji sošolci so v teh letih, odkar so odšli za kruhom vsak na svojo stran, doživljali toliko novega, leta so jih spreminila in prav zato so si morali povedati toliko novega. V svoji sredi so posebno toplo pozdravili svoje profesorje. In ker so se hoteli oddolžiti tudi spominu na pokojna profesorja Nušo Smerdujevo in Toneta Trdana, so obiskali s šopki rdečih nageljnov njuna grobova.

Nekdanji sošolci so skoraj do zore obujali s svojimi učitelji spomine na nekdanje dijaške dni in na skupna doživljanja. Ko so se zjutraj slovnili, so si zavezali samostojno svidenje čez pet let! V. P.

Odlikovani krvodajalci

Rdeči križ podelil 38 diplom in 224 značk najboljšim krvodajalcem v novomeški občini

Ob dnevu krvodajalcev, 4. juniju je Rdeči križ v novomeški občini odlikoval 37 ljudi, štiri šole in eno delovno organizacijo. Za krvodajalske uspehe je bilo podeljeno 33 diplom ter 36 zlatih in 188 srebrnih značk. Največ odlikovancev je iz NOVOTEKSA in IMV.

Diplome so prejeli: kmetijska srednja šola na Grmu, šolski center za gostinstvo, šola za zdravstvene delavce, poklicna kovinarska in avtomehanična šola, poslovna enota ELEKTRO in 33 prebivalcev, ki so dali kri vsaj 15-krat. To so:

Pavle Golob, Alojz Poljanec, Franc Zupančič, Franc Kren, Alojz Tekstor, Anton Srebrnjak, Avgust Sivak, Slayko Kavšek, Fani Celič, Alojz Grear, Bojan Čeh, Lado Jane, Danilo Kovačič, Jože Hočevar, Janez Gornik, Alojz Avbar, Marinka Smalc, Ivan Pograjc, Franc Luzar, Aleksander Zupan, Pavla Jordan, Marjan Pureber, Albert Zupanc, Anton Helc, Franc Saje, Metod Tisovec, Jožefa Zaggar, Jevdimir Gajlič, Ciril Hudoklin, Niko Padevski, Jože Surla in Bogo Novak (iz Ornomlja).

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Alojz Poljanec, Ivan Svedličič, Franc Mubič, Stipe Zrilič in Ferdo Sušteršič, člani kolektiva Komunalno podjetje Novo mesto; Dušan Zunič, Anton Makovec, Franc Pirnar, Bogdan Stančič, Anton Vidic, Boris Guštin, Jože Cugelj, Ludvik Bartolj, Alojz Kraševc, Anton Repovč, Stanko Luzar, Franc Jenko, Rudi Miklavčič in Alojz Ponikvar, člani kolektiva Elektro Novo mesto; Anton Marolt, delavec iz Stranice vasi; Rudi Zupan, Ivan Barbu, Majda Sivak, Jože Franc, Lado Jane, Zvonko Mazovec, Mirko Ovičič in Alojz Metelko, člani kolektiva Novotoka, Novo mesto; Peter Hraslar in Peterjan Kofar, člani kolektiva Krka, Novo mesto; Ivan Kastelic, Anton Podkrižnik, Ivan Jaklič, Jože Fir, Branko Turk, Jože Mubič, Jože Piletič, Ivan Turk, Martin Bartolj, Stanko Kastelic, Anton Zagorč, Stane Medved, Martin Skufca, Marija Plančan, Drago Heba, Milan Burger in Ladislav Marolt, člani kolektiva IMV Novo mesto; Niko Padevski, član kolektiva Podjetja za stanovanjsko gospodarstvo Novo mesto; Ivan Krizan, Peter Mikec, Alojz Jerič, Franc Mavcar, Julij Skuhlec, Jože Pinič, Ivan Šebar, Martin Turk, Zvonko Mazovec in Anton Pavlin, člani kolektiva Kovinar, Novo mesto; Janez Belko in Anica Šilpanovič, člani kolektiva ZTP Novo mesto; Avgust Pavlič, Ljubo Habič, Avgust Pavlič in Janez Medja, člani kolektiva INIS, Novo mesto; Jože Surla, član kolektiva Čestno podjetje Novo mesto; Martina Flaž, članica kolektiva splošna bolnišnica Novo mesto; Miro Ferber, član kolektiva Iskra, Novo mesto; Rudi Hrašlin, član kolektiva KZZS Novo mesto; Alojz Erbecnik, član kolektiva Elektro Novo mesto; Vinko Črv, član kolektiva ZTP Novo mesto; Janez Kos in Ivan Besek, člani kolektiva Kovinar, Novo mesto; Albert Mervar, član kolektiva Gorjanec, Strala.

JOŽE BLAŽIČ

POGOVOR Z DELEGATOM ZA VI. KONGRES ZSJ

Poškodb se preveč!

Govori delegat Jože Blažič, delovni inšpektor pri občinski skupščini v Novem mestu

»Leta 1964 je bilo v novomeški občini na 1000 zaposlenih breživalcev 115 poškodb, lani pa še 99. Čeprav se s tem ne moremo zadovoljiti, ne smemo prezreti uspeha, ki je na področju varstva pri delu vendarle znaten. Manj poškodb imajo zlasti tam, kjer so razumeli določila temeljnega zakona in začeli varstvo pri delu pojmovati kot sestavni del ukrepov gospodarske reforme

Če bi odpravili nepoučenost in nedisciplino, izboljšali organizacijo dela in imeli ob tem boljše kontrole odgovornih oseb, bi se število poškodb občutno in hitreje zmanjševalo. Pomniti moram, da mnoge delovne organizacije izobraževanja o varstvu pri delu ne jemljejo resno, menijo celo, da je to nepotrebno.

Prepričan sem, da je izobraževanje o varstvu pri delu predvsem naloga upravnih organov sindi-

kalnim organizacijam pa je to celo osrednja naloga. Zato pa še ne poznam primera, da bi kje izvršni odbor sindikalne podružnice razpravljali o varstvu pri delu.

V prizadevanju, da bi delovnemu človeku zagotovili boljše delovne pogoje, sindikati ne bi smeli stati ob strani. Več o tem smo govorili tudi v razpravi, ki jo je po načrtu resolucije sprejeta bo na VI. kongresu ZSJ — organiziral občinski sindikalni svet. Pričakujem, da bo kongres, ki bo ob koncu junija, dal stališča, na podlagi katerih bodo dobili sindikati pravice in dolžnosti pri izvajanju in uveljavljanju varstva proizvajalca na njegovem delovnem mestu.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Jelenko iz Dovškega — Marjana, Martina Grabek iz Svibnika — Brigito, Alojzija Lavriha z Grma — Betko, Antonija Gorše iz Gornjih Sušic — Jožeta, Gabrijela Zupančič iz Regerče vasi — Renato, Ana Tramat iz Dolnjih Dol — Damjano, Katarina Bebar iz Dragovanje vasi — dečka, Slavka Kopljan iz Črnomlja — dečka, Olga Švalj iz Gorenje vasi — dečka, Marija Pangerc iz Velike Loke — dečka, Ana Pečjak iz Klečeti — dekle, Jožica Sasek z Zajčjega vrha — dečka, Marica Blažič iz Zabje vasi — dečka, Analijsa Pržolja iz Bošempolja — dečka in Marija Nosan z Ratača — dekle.

»OBRTNIK« NOVO MESTO

KOMANDANTA STANETA 18 IN GLAVNI TRG 29
Sporočamo cenjenim potrošnikom, da razprodajamo po znatno znižanih cenah otroške, ženske in moške plene izdelke znane tovarne pletenin KASICA — Ljubljana.

Novomeska kronika

INVALIDSKO PODJETJE
»ROGA« je 1. junija odprlo servis za vrsto izdelkov tovarne ISKRA. Tako opravljajo servisna popravila za električne vrtilne in brusilne stroje, ročne polirne stroje, kavne mlinčke, mikserje, pekače, sesalce za prah, ventilatorje, aparate za sušenje las in druge električne naprave. Pred tem je podjetje odprlo servis za peči na oboje STEREO, ki jih proizvaja METALAC v Bitolju. Od elektrotehničnega podjetja je ROG prevzel servisno službo za hladilnike, pralne stroje, štedilnike in centrifuge.

TRI TOVORNJAKE ali več kot 4 tone oblačil in obutve je dobil občinski odbor RK pred kratkim iz Ljubljane, kjer so v akciji nabrali toliko rabljenih oblačil in obutve, da so lahko podarili tudi Novomeščane.

25 PREDŠOLSkih OTROK bo odšlo v soboto, 15. junija, v prvo izmeno letovanja na Debeli rtič.

OKOLI 100 OBCANOV se je do zdaj vključilo v podporno članstvo Rdečega križa. Med podpor-

no članstvo so se dni vpisali tudi nekaj delovnih organizacij. Aktivisti RK še nadalje pridobivajo podporne člane. Pričakujejo, da se bo v podporno članstvo vključilo še več delovnih organizacij.

DANES POPOLDNE bo priredil občinski komite ZMS razpravo o resoluciji o vlogi in nalogah mladine pri uresničevanju družbene in gospodarske reforme. Pričakujejo, da bo udeležba boljša kot na dosedanjih razpravah o dokumentih, ki bodo sprejeti na VIII. kongresu slovenske mladine v drugi polovici junija v Velenju.

1.513.089,44 DINARJEV se je nabralo do zdaj za gradnjo nove novomeske šole. Vodna skupnost je med drugim prispevala 2.500. hotel METROPOL 1.700 in Cestno podjetje 739 dinarjev.

TUDI V PONEDELJEK je bila tržnica zelo dobro založena. Prodajali so grah po 2,50 din, krompir po 2,50 din, fižol v stroju po 3 din, paradiznike po 5 din kg, solato po 2 din, solje po 2 din kg, čebule po 3,50 din, česnje po 3 din, borovnice po 5 din liter, jagode po 5 din kg in gobe po 14 din.

„DOLENJKA“

vam nudi
PO TOVARNISKIH CENAH:

- sardine JADRAN, 127 g, 1.85 din.
 - inčune SRCE, 125 g, 1.60 din,
 - lešnikovo čokolado IMPERIAL, 0.50 kg 11.20 din,
- PO UGODNI CENI:

- malinovec BUDIMKA in FRUCTAL, liter 6.00 din,

v vseh živilskih prodajalnah in samopostrežbah, ki imajo po ugodnih cenah tudi vse vrste drugih konzerv.

Nove izkopanine v Dolenjskem muzeju

V počastitev plenarnega sestanka slovenskih arheologov je Dolenjski muzej pripravil v mali dvorani Dolenjske galerije arheološko razstavo pod naslovom: Nove izkopanine. Na razstavi so prvič razstavljene najnovejše arheološke izkopanine, ki so rezultat lanskih in letošnjih izkopavanj na lirske in keltskem grobišču v Kandiji. Med razstavljenimi predmeti prevladuje lončevina, med njimi pa nekaj izredno lepih kosov, ki so celo edinstveni v Sloveniji. Najprivlačnejši eksponat je gotovo lepo oblikovani in okrašeni keltski kantharos. Sledi še nekaj bronastega, steklenega in jantarnega nakita. Razstava bo odprta drevi, 13. junija, ob 18. uri.

TO NE KNEZ: IZ NOVOMEŠKE PRADAVNINE

13. nadaljevanje

Rimsko pokopališče v Novem mestu je bilo locirano ob južnem vzhodu Marova, točno tam, kjer stojijo danes poslopje občinske skupščine, Beletova hiša in vrt, del Ljubljanske ceste pred njima, komanda garnizona, del parka in stavba Elektro Novo mesto. Prvič so našli rimske grobove že 1890, ko so delali novo cesto proti Bršljinu. Takrat so našli 38 grobov, v katerih je bilo nad 60 posod. Müllerova poročila o tej najdbi v »Slovenca« z dne 4. oktobra 1890 takole: »...Našli so v grobovih pri Novem mestu šest svetilnic od štirih izdelovalcev, ki so: FORTIS, VIBIANI (jaki razširjen), STROBILI in DEGIDI. Za določbo časa so pomenljivi posamezni denarji, raztreseni v zemlji, katere so našli.

prof. Jarc ob starem mestnem pokopališču (danes park za poštnim poslopijem), skromne najdbe ob Beletovem vrtu leta 1954 in zadnja najdba rimskega groba iz 4. stoletja v Regerči vasi spomladi 1967.

Novo mesto v zatišju preseljevanja narodov

Kakor so v Novem mestu številne najdbe iz prazgodovinskih obdobij in iz rimskega časa, tako malo vemo o tem kraju v času od propada zahodnorimske države pa do ustanovitve Novega mesta. Zanimljivo je, da se nimamo zanesljivih dokazov oziroma najdb iz časa preseljevanja narodov in slovanske naselitve v zgodnjem srednjem veku. Da je tako, sta dva vzroka. Prvi: nihče še ni na Dolenjskem siste-

OBVESTILO

Obveščamo voznike motornih vozil, ki jim je iztekla veljavnost vozniškega dovoljenja do 20. 7. 1968, da je

zadnji rok za podaljšanje oziroma zamenjavo vozniškega dovoljenja 20. julij 1968.

Če voznik, ki mu je iztekla veljavnost vozniškega dovoljenja do tega roka ne bo zaprosil za podaljšanje oziroma zamenjavo, se mu bo vozniško dovoljenje razveljavilo.

Podaljšanje oziroma zamenjavo voznških dovoljenj opravlja pristojni občinski upravni organ vsak dan od 7. do 12. ure razen ob sobotah, ob ponedeljskih pa tudi od 12. do 15.30 v poslovnih prostorih na Jerebovi 1.

Oddelek za upravno pravne zadeve
Občinske skupščine Novo mesto

RAZPIS TEKMOVANJA V UREJANJU OKOLICE JAVNIH IN ZASEBNIH ZGRADB IN VRTOV

Turistično društvo in Hortikulturno društvo Novo mesto

razpisujeta tekmovanje v urejanju:

- šolskih vrtov,
- spomenikov NOV,
- gostinskih in trgovskih lokalov na področju občine Novo mesto in
- urejanju vrtov in balkonov družbenih in zasebnih hiš na širšem območju Novega mesta.

Pozivamo vodstva Šol, organizacije ZB, gostinske in trgovske obrate ter zasebnike, da se za tekmovanje pismeno prijavijo do 20. junija 1968 pri Turističnem društvu Novo mesto, C. komandanta Staneta 30.

Posebna komisija bo ureditev navedenih objektov in vrtov v mesecu juliju in avgustu ocenjevala. Za najbolj urejene objekte z okoljem, zelenelne balkone in okna, kakor tudi najlepše vrtove bodo podeljene nagrade. Posebno lepe primere prizadevnosti in iznajdljivosti bomo tudi fotografirali, udeležence pa pohvalili v časopisju.

TURISTIČNO DRUŠTVO
IN HORTIKULTURNO DRUŠTVO
NOVO MESTO

»LOVEC« lovška zadruga, NOVO MESTO, Cesta herojev 8

Prodajalna je dobro založena z vsemi vrstami lovskih in športnih pušk, vsem lovskim priborom, ribiško opremo in opremo za izletništvo. Obiščite nas!

Vrhnji zaključek hišaste žare, ki je bila izkopana na mestu sedanjega poslopja občinske skupščine. Narejen je v obliki človeškega obraza, njegova funkcija pa je magična. Varuje naj nedotakljivost pepela rajnega, ki je shranjen v žari.

Eden je od Klavdija I (41—54 po Kr.), drugi od Antonina Pija (138—161), tretji od Klavdija Gotika (268—270), četrti od Tacita s »Spes publicae« na obratni strani (275—276), peti od Dioklecijana (284—304). Najdeni novci v grobovih so nam dokaz, da so v rimskem času pokopavali pod Marofom od 1. do 4. stoletja. Drugi poročevalec pa ve povedati, da so poleg naštetih stvari našli še: 3 dobro ohranjene meče, 2 zlata uhana, nad 30 fibul, zapanke, obročke in steklene žare.

Drugič je bilo rimsko grobišče načeto, ko so leta 1902 kopalci temelje za poslopje okrajnega glavarstva. Našli so nam neznano, toda vse kakor precejšnje število keltskih in rimskih grobov, saj poročilo o najdbah našlova: 2 srebrni srednjevelatenski fibuli, približno 10 enakih bronastih fibul, prav toliko poznoelatskih in noriško-panskih fibul iz bronu, 1—2 ducata različnih rimskih fibul, 2 bronasti zajemalki, latenski bronasti obroček in zapetnice, 2 poškodovani železni čeladi, 1 raven in 1 zvit latenski meč, več suličnih konic in nožev itd.; končno še nad 100 posod, polovica med njimi je razbitih. Nedvomno bogate in številne najdbe, ki govore o precejšnji blaginji prebivalcev rimskega zaselka v Novem mestu. Omeniti velja še dve zidani grobišči, ki ju je izkopal

PLEN

Otrok se je nehal jokati in je z začudenimi očmi opazoval tatu, ki ga je božal kakor dojlja: »Mali moj kraljiček, mali moj angeleček! Le poglej me, tvoj strček sem.«
Toda nenadoma se je Magdalena nehal smejati: spomnil se je na obup matere, ko se povrne domov. Izguba bore premoženja je ne bo prizadela, toda otrok! Kje naj ga najde? Poznal je mater: njegova žena Kuštravka je bila najslabša izmed vseh žensk, pa vendar jo je videl, kako se je jokala in tulila, ko ji je otrok obolel.

Pogledal je na sonce, ki se je že veličastno bližalo ozorju. Se je bil čas, da ponese malčka domov, preden se vrnejo starši. In če bi jih srečal, se bo že zlagal, dejal bo, da je našel revčka sredi ulice, skratka, se že kako zmaže iz zagate. Le urno! Še nikoli se ni čutil tako pogumnega.
Z otrokom v naročju je mirno korakal po ulicah, ki jih je malo prej prediral, ko ga je preganjal strah. Sel je po tesnih stopnicah v stanovanje, kjer ni bilo nikogar. Vrata so bila še odprta, ključavnica odlomljena. Znotraj so mu sobe v neredu, polomljeno pohištvo, po tleh leželi predali, prevrnjeni stoli, razmetano perilo vzdihnil vtis groze, podobno grozi, ki jo občuti morilec, ko nekdo po hudočinstvu spet zagleda truplo svoje žrtve.

Otročička je poslednjič poljubil in ga položil na žimnico. »Zbogom, malček!«
Toda ko se je približal stopnišču, je zaslišal korake. V četrtočetrti, ki ga je ustvarjala svetloba, hjoča skozi vrata, se je pokazala senca velikana, otrokovega očeta, medtem ko je neka ženska vsa trepetajoča rezko krliknila: »Primiti tatu! Na pomoč!«

Magdalena je skusil pobežiti in se je pognal s sklonjeno glavo naprej, da si pribori prehod, toda nenadoma je začutil, kako so ga sgrabile klopokaste poti, navajene kovati železo, in kakor da ga je preklucali strahoviti sunek, se je skotalil po stopnicah prav v vežo.

Na obrazu so se bili vidni sledovi ran, ki jih je dobil, ko je udarjal ob roh stopnic, in od udarcev, s katerimi so ga obsuli razkaženi stanovalci.
»Če vzamemo vse skupaj, gospod, vlomna tatvina; sam ne vem, koliko let težke ječe me čaka... In to vse zato, ker sem storil dobro delo. In da je nesreča še hujska, živa duša me tod ne spoštuje, čeprav me zasledujejo zaradi hude tatvine. Vsi vedo, da je pravi krivec Chamorra, ki ga od takrat še nisem videl... Iz mene pa se norčujejo in ravnajo z menoj kakor s tepelkom.«

KONEC

SMEH STOLETIJ

Ko je bil angleški pesnik Morris v Parizu, je predsedel skoraj ves prosti čas v restavraciji Eifflovega stolpa. Tam ga je našel Maurice Chevalier in mu rekel: »Vidim, da ste naravnost zaljubljeni v naš Eifflov stolp.«
»Zaljubljen? Hm! Ta restavracija je edini prostor v Parizu, kjer nima clovek nenehoma pod nosom vašega vražjega stolpa!«

Pristranski časnik je grdo oblatil lorda Balfoura. Prijatelj ga je vprašal, kaj misli ukrotiti proti listu. Balfour je v odgovor povedal naslednjo zgodico: »Na Kitajskem je časnik hudo napadel nekoga politika. Moj je imel zelo modrega prijatelja in ga je vprašal, kaj naj stori; ali naj list toži ali naj se kako drugače maščuje? Prijatelj mu je dejal: »Pol ljudi, ki so kupili časnik, ni videlo članka. Pol tistih, ki so ga videli, ga ni prebralo. Pol tistih, ki so ga prebrali, ga ni razumelo. Večina teh, ki so članek razumeli, pa so nepomembni ljudje. Torej...«

V svoji mržnji do Amerike si je Balfour izmislil tole zgodico, ki jo je rad pripovedoval prijateljem: »Ameriški trgovci ni vedel, kateri poklic naj bi izbral za svojega sina, zato ga je zaprl v sobo, kjer je bilo samo troje reči: sveto pismo, jabolko in bananiček. Misli si je: Če ga dobim pri branju svetega pisma, ga bom dal za pastora; če bo opazoval jabolko, bo poljedelec; če bo gledal ček, pa taničnik. Čez nekaj časa je pogledal v sobo: sin je s čekom v žepu sedel na svetem pismu in jedel jabolko. — Tedaj je oče skledil, da bo sin politik.«

Brez besed

Arheologi v Novem mestu

Jutri, 14. junija, se bodo v prostorih Dolenjskega muzeja v Novem mestu zbrali člani Arheološkega društva Slovenije na plenarnem sestanku. Na nem bodo obravnavali več strokovnih problemov in poročali o nekaterih mednarodnih arheoloških zasedanjih v zadnjih mesecih. Odbor ADS je namenoma izbral Novo mesto za kraj sestanka zaradi obsežnih arheoloških raziskovanj, ki so v teku v Novem mestu že od lanskega poletja in so dala že lepe in celo presenetljive rezultate. Uvodni referat o novih arheoloških najdbah v Novem mestu ter o pomenu tega kraja v zgodovini bo prebral Tone Knez, arheolog Dolenjskega muzeja. Na predvečer plenarnega sestanka pa se bo sastal odbor Arheološkega društva Slovenije na svoji redni seji in obravnaval nekaj tekočih vprašanj, ki se tičejo dela v društvu. Po plenarnem zasedanju v Novem mestu bodo arheologi odšli na krajo strokovno ekskurzijo v Belo krajino, kjer si bodo ogledali zbirke Belokranjskega muzeja v Metliki in nekatera arheološka najdišča.

PEVEC PERO DIMITRIJEVIC, ki ga poznamo po njegovih nastopih na Otočcu in DISKOSKOVI plošč »Tisti mirni dane pripravljiva 25-minutno show« oddajo za ljubljanski TV studio. Pero bo zapel 9 pesmi in za vsako bo drugače obleden. Oddajo bo režiral Anton Marti, v njej pa bosta nastopila tudi njegova sestra Mira in marta Bjanika Telban.

kera commerce Brežice
V naši specializirani trgovini vam nudimo vse vrste zidnih in talnih ploščic, sanitarij in armatur ter velik izbor kristala, stekla in porcelana.

DOLENJKA MARKET
ob Cesti herojev **NON-STOP**

Sodba za vlom v tovarno stekla

Fred novomeškim okrožnim sodiščem se je 11. junija nadaljevala razprava proti Antonu Hrovčiču, Milanu Brajdiču, in 4 soobtožencem. Bil so obdoženi vloma v tovarno stekla v noči od 26. na 27. november lani ali sodelovanja pri vplomu, v katerem so odnesli 4.260 (novih!) din.

V dokaznem postopku je bilo ugotovljeno, da sta v tovarni stekla vzela denar, pripravljeno za izplačilo osebnih dohodkov, Anton Hrovčič in njegov svak Milan Brajdič ter si plien razdelila. Senat okrožnega sodišča je prisodil vsakemu po 7 let strogega zapora, zaradi prikrivanja pa je bila obsojena na 6 mesecev zapora, pogojno za 4 leta, tudi Marija Brajdič, žena obsojenega Milana, medtem ko so bili Janez in Brigita Brajdič ter Jožica Hrovčič oproščeni obtožbe.

Lončena posoda v obliki močno stilizirane ptice, ki je služila kot posoda za pijo. Našli smo jo pri letošnjih izkopavanjih v grobu bogatega moža, ki je bil pokopan v veliki halštatski gomili na Znančevih njivah v Novem mestu. Take posode so zelo redke, zato so še posebno dragocene. Posoda je razstavljena v Dolenjskem muzeju.

KAJ SO PRED 60 LETI PISALE

DOLENJSKE NOVICE

Snaga vojnega kruha
Pod tem naslovom smo poročali zadnjič, kako nesnažen in grenak je vojni kruh itd. S to notico se je čutilo žaljeno gospodinja posestnica pekarnice s. Mehtarja v Novem mestu, češ, da občinstvo ni sil in govori, da tudi ona razpošta takeni vojni kruh. Temu nasproti radovolje izjavimo, da smo ponatisnili dotično notico iz drugih slovenskih in nemških listov, da, s nikakor ne dotika novomeškega kruha, s katerim smo še lahko dovolj zadovoljni v let žalostnih časih, in da smo najmanj mislili, s to notico žaliti vevalecno gospodinjico posestnico omenjene pekarnice. Toliko v pojasnilo tudi onim prebranim osebam, ki čutijo neobčno potrebo, glede splošne malenkostne notice bogati poprižadete ljudi.

VELIK SHOD V METLIKI. Odlast je prepovedala po okrajnem glavarstvu v Crnomlju napovedan shod v Metliki, ki bi se naj vršil v nedeljo 9. junija. — Toda

IZ ADELŠIC: Lani naj predani so pisali časopisi, da se rodijo v vojskineh častu večinoma dečki. To velja letos tudi za našo županijo. Do sedaj je bilo rojenih pri nas 11 otrok, in med temi 8 dečkov in samo 3 deklice. Zadnji čas je bilo rojenih kar 7 dečkov: zaporedoma.

PRISRČNO SE POSLAVLJAM pri odhodu iz svoje ljube domovine na vojno bojišče od vseh prijateljev in znancev ter lepo pozdravljam vse slovenske fante in dekleta. — Anton Pezic, vojna posta 469

DOLENJSKE NOVICE — 13. junija 1918

Z naših vrtov

Uhogi Žumberak, nesrečni Žumberk...

Dvoje krajevnih imen v našem domačem pokrajinskem leksikonu že skoraj 19 let ne pride do vpranja: to sta starodavni Žumberak na nekdanjih uskokih Gorjancih in nič manj slavni in stari Žumberk ob prelepi Krki. Pa ne po krivdi časnika, o ne! Pravice jim kratijo strojni stavci in korektorji tiskaru v Ljubljani: v DELU in v DOLENJSKEM LISTU se ponavljata usodni napaki, kot na primer:

»Živahen živinski sejem v Žumberku, govoda pa so bila na žumberškem sejmišču... Ali spet: »Prišli so Uskoki v visoki Žumberk...« — medtem pa leži prijazni trg tik nad Krko, Uskokci pa so pred davnimi desetletji zares hodili po visokem Žumberku. In da bo mero polna, poglejte še zadnji Dolenjski list, kjer smo pretekli četrtek na 6. strani objavili sestavek o našem obisku v Marindolu ob mojni belokranjski Kolpi: »Hrvaške družine, ki so se pred davnimi leti preselile iz Žumberka, so ohranile pravoslavno vero...« Srečna, spet tiskarska pomota: gre za hrvaške družine iz Žumberka... Včasih je tiskarski skrat trdozraten in neumnik; Žumberak in Žumberk ga že poznata.

S. DOKL

Pesem za stoti rojstni dan

Ko je prababica Julijana Peterkovič iz Globokega pri Brežicah slavila stoti rojstni dan, je dejala, da je minilo polno. Zato ji želimo veliko zdravje in zadovoljstva do njenega večera.

Vedra in živahna je dočakala svoj stoletni življenjski praznik. Na praznovanju so je 26. maja zbralo 64 bližnjih sorodnikov. Od sedmih otrok živijo le še trije. Jubilantka ima 8 vnukov, 12 pravnukov in 1 pravnukinja. Sovaščanom, znancom in vsem tistim, ki so jo v imenu organizacij obiskali z dobrimi željami za rojstni dan, se iskreno zahvaljuje. Vsak, kdor se sreča s stoletnico, občuduje njeno duhovno svežino in srčisel za šegavost. Čeravno jo noge ne ubogajo

JOZICA TEPPEY

BRODOLOM V VESOLJU

POČITJE NORMALNO, POSPEŠKI SLABO, BILZUVA SE OBITI.

ČAP KENNEDY NA PETO ČARA ...

ISTOČASNO JE RADIO MOSKVA OBJAVILJAL POMEMBNO POROČILO ...

GOVORI MOSKVA! ČEZ NEKOTRMI, NIJI BODO NAMI ZNAHSTVENIKI IESTRELI V VESOLJE LAD. MOŠKVA S SVETIMI ASTRONAVTI. ČILO JE MARS.

V ŠTABU NAŠE ...

ZA LAS SMO JI PREDHETI, TEGA VARNI MUZIKI NE BODO NIKOLI OPROSTILI.

V ČAP KENNEDYJU NESTRANO PRIČAKUJEJO ČAS, KO BO ASTRONAVT STEVE MORGAN AKTIVIRAL POGONSKE KAVETE V SMERI VNEČEGA PLANETA.

»AMERICA« JE MEDTEM ŽE LETELA V MARSOVI OBITI.

Ride in pile Božo Debeljak

Po končanem obisku predsednika Luke Leskoška so se gostitelji in gostje slikali. Prior Janez Dročič drži v rokah kip »Partizanka«, ki ga je prejel od predsednika Leskoška v imenu slovenskih partizanov (Foto: S. Dokl)

POMEMBEN OBISK V KARTUZIJI PLETERJE

Priznanje partizanov kartuziji Pleterje

Slovenski partizani cenijo pomoč in podporo, ki jo je dajal pleterški samostan v narodnoosvobodilni borbi — Delež samostana v boju za pravico in svobodo bo ostal zapisan v zgodovini slovenskega naroda

parke Milene Dolganove, z besedami: »Slovenski partizani cenijo pomoč in podporo, ki jo je dajal pleterški samostan v narodnoosvobodilni borbi. Delež samostana v boju za pravico in svobodo bo ostal zapisan v zgodovini slovenskega naroda. Na skupni boji v letih 1941-1945 naj spominja »Partizanska« kipa Milene Dolganove, ki je nastala leta 1944. leta v grafičnem ateljeju centralne tehnike CK KPS v Črnomlju.«

Prejšnji teden je Novo mesto obiskal predsednik republiškega odbora ZZZR NOV Slovenije Franc Leskošek-Luka. Spremljal ga je avstrijski generalni konzul v Ljubljani dr. Heinrich Riesenfeld. Visoki gostje so si v spremstvu predstavnikov občinske akupščine in družbeno-političnih organizacij ogledali zanimivosti v Dolenjskem muzeju. Po ogledu muzeja so gostje šli v kartuzijo Pleterje, kjer je bila majhna slovenskost.

Tu je predsednik republiškega odbora ZZZR NOV Slovenije Franc Leskošek-Luka izročil priorju patru Janezu Dročiču v zahvalo in spomin kip »Partizanka«, delo ki-

Valvasor o naših trgih in gradovih

TURN PRI ČRNOMLJU

Kje grad Turn leži. Od kod je dobil svoje ime. Lega gradu. Kakšna je grajska okolica. Grajska kapela. Turki so tu hudo gospodarili. Kako je grad prišel z rok enega v roke drugega gospodarja. Kdo je danes gospodar gradu.

Grad Turn pri Črnomlju, v kranjskem jeziku Turin (Turn) imenovan, spada k Slovenski marki, ki jo danes prištevajo k Srednji Kranjski. Od glavnega mesta Ljubljane je grad oddaljen enajst milj, od mesta Crnomlja pa eno miljo.

Izvor imena nam bo jasen, če pogledamo grad, ki je bil nekdanji velik strogat stolp, in če pomislimo, da ima za svojega soseda mesto Crnomelj. Grad je sezidan na majhni vzpetini, pod visokim hribom. Turn ima pod gradom lepe ravne in rodovitne njive, nedaleč od gradu pa vinograde, ki dajejo najslajše vino. Pod gradom izvira iz skale močan vrelec, ki na svoji poti napravi lep ribnik. Ta kraj je torej veseli in prijeten, nič manj pa rodovitni.

Na gradu je kapela, posvečena sv. Andreju.

V teh krajih so Turki pogosto ropali, morili in se izkazali kot najbolj divje zveri in tiranski barbari, kar bom obširneje popisal v poglavjih o rolnah.

Grad Turn je bil nekdanji last gospodov Guraltičev, nato gospodov Schnitzenbaum, nato pa gospodov Bernardičev. Po smrti enega gospodov Bernardičev je graščino dobila njegova vdova, rojena pl. Stemberg, ki jo je prepustila svojemu sorodniku gospodu Vincencu pl. Stembergu. Od Stemberga pa je graščino kupil sedanji lastnik gospod Ivan Jurij Apfalter, baron.

TURN pri Črnomlju (oz. pri Dragatušu): dobra polovica gradu še stoji in je tudi prekrita, vendar v opustošenih prostorih ničve ne prebiva. Grad ima lastnik Adam za hrambo sena.

Vsak škafo vode prineso ženske po strmi stezi iz grape pod vasjo

Tudi perilo perejo spodaj pri izviru, ki se steka na plano iz kraških kotanj - Živino vodijo poleti in pozimi napajati tja dol

Iz izvira v grapi pod Lazami bodo speljali vodo do hiš na obeh pobočjih, ki se strmo dvigata navkreber. Črpalka bo izmenoma polnila rezervoar v Lazah in rezervoar na Koritnem. Se letos bo pritekla voda v obe vasi in ljudje bodo dočakali zimo brez skrbi. Ne bo jim treba več s škafo v dolino.

Voda je v tem kraškem svetu zelo dragocena, letos pa še prav posebej. Ze pozimi je ljudem zmanjkalo kapnice. Zenske so nosile vodo v škafeh in vedrih tudi po najhujši poledici. Nešteto se je poln škafo skotali po bregu navzdol, če je bila kozja steza le preveč gladka. Za pot k studencu so si na pete nabili žebelje, čevlje pa prevezali z jermeni.

V Lazah smo se najprej ogledali pri Andreju Požgaju. Skupaj smo odšli na Galičev dom, kjer oče in sin pridno delata v vodovodnem odboru. Zvedeli smo, da bo dobilo vodovod 12 hiš in da bo to veliko delo končano do ob-

činskega praznika, 28. oktobra. Zbrali so nekaj več kot 10.000 dinarjev, krajevna skupnost Velika dolina pa je prispevala 1.000 dinarjev. Vrednost vodovoda brez dela bo 20.000 dinarjev. Za pomoč v denarju so zaprosili občinsko skupščino.

Do rezervoarja morajo položiti 700 metrov cevi, višinske razlike pa je 62 metrov. Jarek za vodovod kopljejo največ ob nedeljah. Speljan je po kraškem svetu skozi kamen. Skale razbijajo s krampi in bati in če ne gre

drugače, jih razstreljujejo. Zda imajo opravljeno 1650 delovnih ur.

Na Koritnem je kamna manj in delo gre hitreje od rok. Kopal so aprila. Od zajetja do rezervoarja meri jarek 525 metrov, višinske razlike pa je nekaj več kot do Laz. Denar bodo začeli v kratkem zbirati, je povedal Janez Kvartuh. Na vodovod se bo priključilo 23 gospodarstev. Akcije so se letos aprila lotili skupaj s prebivalci na sosednjem bregu. Vodovod bodo izročili namenu za dan republike. Tudi njim bo zmanjkalo denarja, zato se bodo obrnili na občinsko skupščino. Upajo, da prošnja ne bo ostala brez odziva.

J. TEPPEY

Kako d... smo prispeli po treh letih

Člani občinske konferenče ZK v Brežicah se bodo v soboto, 15. junija, zbrali na tretji redni seji. Stanko Rebernik bo imel referat o ureditvi reforme in nalogah komunistov, po razpravi pa bodo udeleženci sklepali o ustanovitvi medobčinskega sveta ZKS za Spodnje Posavje.

Izvolili bodo delegate za VI. kongres ZKS, za medobčinski svet ZKS in člane nekaterih komisij.

Drevi bodo nastopili naši otroci

Učenci glasbene šole v Brežicah bodo priredili drevi koncert v prosvetnem domu. Z javnim nastopom zaključijo vsako šolsko leto, da prikazujejo občinstvu, kako daleč so napredovali v svetu glasbe in kako so se naučili obvladovati govorico zvokov. Vabljene vsi, ki imajo radi mladino in ki ji glasba kaj pomeni.

IZ BREŽIŠKE PORODNISNICE

Pretekli teden so v breziški porodnišnici rodile: Jozica Zitnik iz Bojsnega - Zeljka, Stefanija Polokar iz Cerine - Vido, Stanislava Molan iz Dol. vasi - Marjetko, Slavica Kuhar iz Otavnika - dečka, Ana Barbič iz Bušča vasi - Borisa, Karolina Rupret z Vel. Kamna - dečka, Pavla Jovanovič iz Mihalovca - Verico, Ema Benec iz Podgorice - Antona, Josefa Urek iz Jerestavca - Janika, Danica Novak iz Sevnice - dečlico, Franciška Radanovič iz Slogonskega - dečlico, Marija Kozole s Trške gore - dečlico, Danica Zevnik iz Piršenbrega - dečlico, Kristina Kristanšek iz Brežic - Sebastijana, Danica Djokić iz Brežic - Nenada, Justina Gajšek iz Dol. vasi - dečka, Miroslava Hotko iz Vukovega sela - Suzano in Svetlana Kantušar iz Sevnice - Mihaelo.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREC

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v breziški bolnišnici:

Maks Mežič, slikopleskar iz Vel. vasi, je padel s mopedom in si stomil desno roko; Branko Klokočar, sin delavca iz Hrastine, si je s bencinom opeknil levo roko; Angela Štefur, žena kmetice iz Zg. gaju, je padla v hlevu in si poškodovala levo nogo; Marija Čebular, žena rudarja iz Dobrove, je padla na poti in si poškodovala desno koleno; Mihael Baškovič, upokojenec iz Zejnega, je padel s kolesom in si poškodoval glavo; Franja Erkanca, sina kmetice iz Kraja gornjega, je nekdo pretepel in mu poškodoval glavo; Franc Selevšek, delavec iz Tršiča, si je pri delu v podjetju poškodoval levo nogo.

Matični urad Artiče

V maju ni bilo rojstev izven porodnišnice.

Umrta je: Marija Ivanšek prebivalnica iz Arnovih sel - 74 let. Poročili so se: Gabrijel Turk, delavec iz Rožnega, in Terezija Ban, poljedelka iz Dečnih sel; Anton Hercol, telezniški uslužbenec iz Bukoska, in Bernarda Ban, trg. pomočnica iz Dečnih sel.

NOVO V BREŽICAH

V ČETRTEK JE OBČINSKI ODBOR BK priredil proslavo dneva kvodajalcev. Skrbno pripravljen in pester kulturni spored so prikazali učenci osnovne šole bratov Ribarjev. Ob zaključku slovesnosti so podelili kvodajalcem 6 zlatih in 26 srebrnih značk. Zlate značke so prejeli Karel Čater, Anton Hribernik, Stanko Ribič, Franjo Čvetko, Marija Potovč in Vida Lovše. Kvodajalcem je za human odziv pozivom Rdečega križa čestital predsednik občinskega odbora BK dr. Slavko Suštin.

PRI TABORNISKEM ODREDU MATIJE GUBCA je zaživela še ena oblika dejavnosti; ustanovili so brodarški klub, ki bo pod okriljem mladinskega aktivna iz tovarne pohištva v Brežicah izdeloval lahka plavna čolna - kamuje. Prostoro za to delo bo mladini verjetno odstopila poslovna enota SLOVENIJA VINO.

IZ SEMIZOVCA PRI SARAJEVU so se danes teden vrtili

Se preden so šolarji, morajo otroci nekajkrat na dan z vedrom po vodo k izviru. (Foto: J. Teppey)

OBČINSKI SINDIKALNI SVET DOBIVA PRITOŽBE

V Posavju nered, v zdr. domu nezadovoljstvo po združitvi

Na razširjeni seji v sredo, 5. t. m., občinski sindikalni svet sklenil odstopiti gradivo o POSAVJU komisiji za družbeni nadzor

Odkar je propadla KOVINA na Bizeljskem, v Posavju nikakor ne morejo na zeleno vejo. Izgub po sedanjih podatkih sicer nimajo, manjka jim pa vedno denarja za osebne dohodke, ki jih prejemaajo celo z dvomesečnim zaostankom.

Za KOVINO so opravljali precej naročil in ob njeni likvidaciji zgubili 110.000 ND. Tudi samoupravljane v podjetju sepa. Po informacijah, ki jih je dobil občinski sindikalni svet, je tudi knjigovodsko poslovanje zelo neurejeno. Računovodja je odšel iz podjetja. Komisija za družbeni nadzor in svet za gospodarstvo boša imela verjetno precej dela, preden bo slika o podjetju jasna. Slediti bo moral tak ali drugačen ukrep, saj ni mogoče pustiti nekoga še naprej tako životariti.

Na dnevnem redu seje so bile tudi razmere v zdravstvenem domu, ki je zdaj priključen Celju. Iz kolektiva brežiške enote je slišati vel-

ko pritožb, pa tudi zavarovalni se nezadovoljni obračajo na ObSS. Predsedstvo bo preverilo resničnost pritožb in ukrenilo vse potrebno, da bo zvedelo, če je poslovanje v združenem zdravstvenem domu boljše ali slabše urejeno kot prej. Brežiški zdravstveni dom prej nikoli ni imel

Radio Brežice

PETEK, 14. JUNIJA: 20.00 - 20.25 - Nove plošče RTB, obvestila in reklame. 20.25 - 21.15 - Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

NEDELJA, 16. JUNIJA: 11.00 - Domače zanimivosti - Ob zadnjih študentskih nemirih (komentar) - Edi Komar: Štirinajst dni v Sovjetski zvezi - III. del - Za naše kmetovalce - dr. Anton Hudopisnik: Zajedalci in zajedalske bolezni pri prašičih - Pojeta moška zbora Svobode iz Brestalca in PD Primož Trubar iz Loke: posnetki s revije Spodnjega Posavja - Nedeljska reportaža s 3. redne seje občinske konferenče ZKS Brežice - Pozor, nimaj prednosti! - Obvestila, reklame in spored kinematografov. 12.45 - Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 18. JUNIJA: 18.00 - 19.00 - Svetujemo vam - Nove plošče Jugotona - Literarni utrinki: Jean Paul Sartre - Iz naše glasbene šole - Obvestila in filmski pregled - Tedenski športni komentar. 19.00 - 19.30 - Glasbena oddaja: Poje Koroški akademski orkestr.

V gosteh na Bizeljskem

Gojencem glasbene šole in ženskemu pevskemu zboru iz Brežic so zadnje nedelje v maju napravili na Bizeljskem prirčen sprejem. Nadvse so bili zadovoljni s koncertnim programom, ki jim ga je predstavila šola mladih glasbenikov. Tudi ženski pevski zbor pod vodstvom ravnateljice šole Elizabete de Gleria je požel veliko priznanja. Res škoda, da ni nastopil na posavski kulturni reviji.

zagube, celjski pa jo ima le še 330.000 dinarjev.

Ko bo na voljo več podatkov, bo predsedstvo ObSS ponovno pretresalo položaj v zdravstvenem domu skupaj z IO obč. konference SZDL.

J. T.

Nezaželena konkurenca?

Ko so Zagrebčani odprli v Brežicah novo trgovino s keramiko, so bili presenečeni, ker se povabilu na otvoritev ni odzval noben predstavnik domačih trgovskih podjetij. Vzrok odsotnosti so si seveda lahko razložili, toda ali je mogoče res najboljši odgovor konkurenci?

Se zadnji posnetek pred velikim trenutkom. Mladi in prizadevni brežiški raketarji so vsak dan bolj ponosni na svoje uspehe. (Foto: Jožica Teppey)

Z NEDELJSKE IZREDNE KONFERENCE ZMS V BREŽICAH

Kritika mladih v lastnih vrstah

V občinskem komiteju so člani dolžni prihajati vsaj na seje

V nedeljo, 9. junija, je bila v Brežicah izredna konferenca obč. komiteja Zveze mladine. Pretresali so poročilo o delu komiteja med dvema konferencama, izvolili Antona Horžena in Jožeta Klemenčiča za delegata na osmem kongresu ZMS in se bežno dotaknili predkongresnih priprav. Konferenca je zaradi majhnega obiska ni izpolnila pričakovanj.

O delu komiteja je poročal sekretar Milan Lokar. Dejal je tudi, da je obisk na konferenci veren odraz slabega sestava, saj se komite, žal, ni niti enkrat polnoštevilno sestel.

Predsednik Jože Bukor je v referatu omenil položaj mladih v obdobju med VIII. kongresom ZMJ in VIII. kongresom ZMS, ki bo 21. junija v Velenju. Izjavil je, da dela mladina preveč ločeno od drugih političnih organizacij in da mlade generacije nihče ni znal dovolj pritegniti, da bi postala soustvarjalec naše politike.

Za zaposleno mladino pogosto velja geslo: »Tiho bodi in delaj!« Zato za njene stališča ne vedo niti samoupravni organi niti kdo drug. Ravno v podjetjih, kot so Krka, Tovarna pohištva in obrat IMV, dela mladinskih organizacij sploh ni čutili, če ravno je zaposlenih precej mladih ljudi. Tudi na zborih delovnih ljudi, v javnih razpravah predstavniki in samoupravnih organov pogrešajo besedo mladine. Za vse to je velikokrat kriva pomanjkljiva razgledanost, pomanjkljivo družbeno-politično znanje.

Tov. Bukor je nato načel še vprašanje nezaposlenosti in dejal, da delovne organizacije sprejemajo nove delavce preveč po zvezah in da nekateri sploh nimajo dogovora z Zavodom za zaposlovanje.

V razpravi so udeleženci grajali nedelavnost komiteja. Sklenili so, da bi ponovno preroševali dejavnost posameznikov in nato neustrezne člane zamenjali s novimi. Dopolnili so stališče glede zaposlovanja, medtem ko glede predkongresnih priprav niso sklenili nič bistvenega.

Oglašujte v DL!

Profesorica Vladka Stovičkova seznanja občinstvo z ustvarjanjem najmlajših na otvoritvi razstave otroške grafike v krški galeriji 7. junija zvečer. (Foto: M. Vesel)

ZA OBCINSKI PRAZNIK BO NA GRADU VELIKO SLAVJE BORCEV

Muzej izgnancev v Brestanici ima vsak dan jasnejše obrise

Šest grajskih sob so povezali v razstveni prostor, ki bo prikazoval nacistične deportacije na slovenskem ozemlju med vojno

Spodbuda prizadevnih Brestaničanov, ki so postavili v grad prvo zasilno razstavo o slovenskih izgnancih, je naletela na razumevanje pri obč. odboru ZB NOV, pri skupščini in delovnih organizacijah in zdaj že doteka denar za ureditev večje muzejske zbirke.

Odhor, ki je prevzel to odgovorno nalogo, je povabil v svojo sredo strokovnjake: zgodovinarja dr. Toneta Ferencca, ravnatelja Posavskega muzeja prof. Staneta Škalerja in inž. arh. Franca Filipčiča. O vsebinski ureditvi iz zunanji podobi muzejskih prostorov so se že nekajkrat posvetovali. Skrb za gradivo je prevzel dr. Tone Ferenc.

Muzej bo imel šest prostorov v drugem nadstropju gradu. V prvi sobi bodo pri-

kazani dokumenti o raznarodovalni aktivnosti Nemcev — nemške šole, Kulturbund, Heimatbund, Volksbund itd. V drugem prostoru se bodo obiskovalci seznanili z nadaljnjim potekom nemških akcij. Ponazorjeno bo ustanavljanje štabov za izseljevanje na Gorenjskem in Štajerskem, ustanavljanje prvih taborišč in deportacije Slovencev v leto 1941.

Dokumentirani tretji sobani bodo prikazovali izseljevanje ljudi iz takratnega obmejnega območja v Spodnjem Posavju in Posotelju od oktobra 1941 do julija 1942. Razstavljene bodo še neobjavljene fotografije z brestaniškega gradu.

Naslednji prostor bo izpolnjen z dokumenti o izseljevanju posebnih kategorij ljudi, sposobnih za ponemčenje. Med njimi bodo tudi prebivalci slovenske Koroške.

Nato bo prikazana nemška kolonizacija v letih 1941 — 1945, ko so naseljevali na izpraznjeno ozemlje Kočevarje in Besarabce. Nazadnje se bodo zvrstile na stenah še

fotografije in drugo dokumentarno gradivo iz življenja naših ljudi v taboriščih po Nemčiji, Srbiji in Bosni.

Muzej bo odprt 30. junija. Za tiskrat je napovedano v gradu tudi srečanje borcev Kozjanskega odreda, ki so lani dobili listino o domovinski pravici v tej občini.

J. T.

Če bo kmet več imel, bo več porabil

Priporočilo delovnim organizacijam v krški občini, naj bi naložile v banko denar za pomoč pri obnovi zasebnih vinogradov, ni osjalo brez uspeha. Zelo dobro sta se odrezala trgovsko podjetje PRE-SKRBA s 30.000 dinarji ter brestaniška Elektrarna s 15 tisoč dinarji. Kredite iz teh sredstev daje kmetom AGRO-KOMBINAT. Za sedaj pogoji niso najbolj ugodni, saj vsakdo ne more vrniti posojila v dveh letih. Nujno bi morali preiti na dolgoročno kreditiranje. To bi bilo izvedljivo le, če bi imeli na voljo večje vsote denarja.

Zasebniki bi po ceni strokovne službe v desetih letih lahko obnovili 5000 hektarov vinogradov. S tem bi se seveda močno okrepila gospodarska moč občine. Koristi od tega bi imele tudi druge gospodarske panoge, saj bi se močno povečala kupna moč orebivalstva s podeželja.

Pošljite dokumente iz preganstva!

Ste bili med vojno preseljeni? So vas sovražniki pred odhodom transporta v rajh začasno nastanili v brestaniškem gradu? Spomnite se, če imate še kje shranjen kak dokument iz preganstva?

Občinsko združenje ZZB v Krškem zbira to, sedaj že zgodovinsko gradivo, da bi bil prikaz tistih težkih dni za slovensko ljudstvo v bodočem brestaniškem muzeju kar najbolj nazoren. Fotografije ali druge dokumente lahko tudi samo posodite, da jih preslikamo. Priporočila se občinski odbor ZZB NOV Krško.

Ob 10-letnici smrti Djura Salaja, po katerem nosi ime tovarna papirja v Krškem, so pionirji in mladinci krške osnovne šole položili k spomeniku revolucionarja Salaja šopek nageljnov. Nato so obiskali tudi predstavnike kolektiva in se jim zahvalili za pomoč, ki jo nudijo pionirjem pri delu.

KMALU BODO V BRESTANICI DOBILI NOVO SPORTNO IGRISČE

Brez poziva na delo z lopato

Delovni polet je dala prebivalcem Brestanice nova šola. Kmalu potem so začeli prihajati prostovoljci in urejati okolico, da bi se stavba čimprej spojila s pokrajino in da bi učenci dobili svoje igrišče. Te dni gre zares. Igrišče mora biti dokončano do 20. junija, ko bodo gostovale v Brestanici športne ekipe elektrogospodarstev iz vse Slovenije.

Ravnatelj šole Edo Zakraj ne, pa pride in prime za lopato. Povedal je, da je šola prispevala zanj 35.000 dinarjev lastnih sredstev, ki jih je dobila s prodajo stare šole.

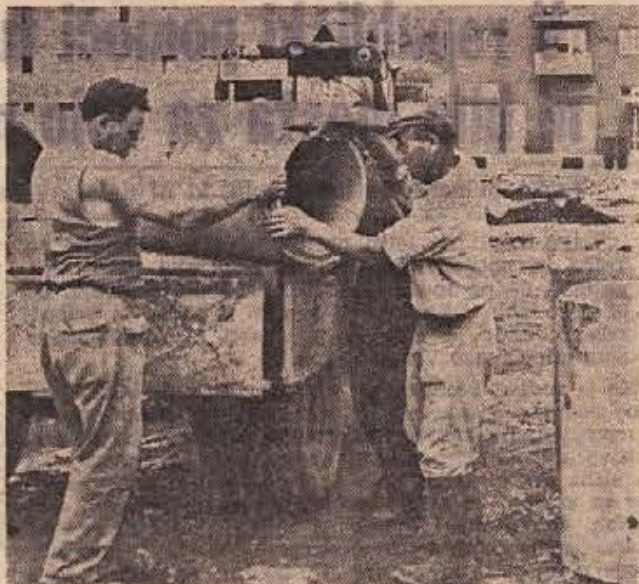
Na pomoč je priskočila tudi ELEKTRARNA. Ta je dala buldožer za zemeljska dela. Prostovoljcev je na igrišču vsak dan dovolj. Zelo prizadevni so učenci z učiteljskim kolektivom na čelu. Učitelji so žrtvovali za prostovoljno delo nešteto delovnih ur. Delavce zaposlujejo samo tri, vse drugo opravljajo prostovoljci. In kar je presenetljivo, je to, da ni treba nikogar pozivati. Kadar kdo uteg-

ne, pa pride in prime za lopato.

Na novem brestaniškem igrišču bo lahko obremenjeno šest ekip. Za tek imajo 180-metrsko stezo, speljano okrog igrišča, prostor za skok v daljino, skok v višino, met krogle, manjše igrišče za odbojko in večje igrišče za rokomet in košarko.

Igrišče bo razsvetljeno in tekmovalci bodo lahko nastopali tudi ponoči. Električni kabel so že položili. Igrišče bo imelo lepe okrasne nasade. Načrt zanj je pripravil profesor Vardijan iz Leskoveca. Zelo so zadovoljni z njegovo zamisljivo.

J.

Naselje Videm asfaltirajo. Med bloki bodo vodile gladke poti, ob njih pa bodo zasadili okrasno grmičje in posejali travo. Levi del mesta bo dobil urejeno podobo, zato bodo morali prebivalci tudi na čistočo bolj paziti. (Foto: J. Teppey)

Na grajskem dvorišču v soboto

Krško se na letošnji reviji kulturno-prosvetnih dejavnosti vključuje na pomembno mesto. Gostovanja in prireditve domačih društev so zelo razgibala življenje tega mesta in seveda tudi podeželja. V soboto 15. junija, vabijo v goste Brestaničani. V gradu bo slovesen zaključek revije z nastopom zabavnih in folklornih ansamblov.

Zdaj bodo zadovoljni tudi na Senovem

Samo še odsek ceste od Brestanice do Senovega spravlja domačine v slabo voljo, kmalu pa tudi teh skrbi ne bodo več imeli. Čez poletje jim obetajo, da bodo cesto asfaltirali. Potem bo uresničena dolgoletna želja po modernizaciji občinskih magistrali do Kostanjevice.

Priznanje učencem in učiteljem

Razstava, ki so jo pod vodstvom akademske kiparke Vladke Stovičkove pripravili učenci krške in leskoveške osnovne šole, je že na otvoritvi vzbudila veliko zanimanje navzočih. Združena je bila s koncertom glasbene šole, ki je privabil številne poslušalce. Za mlade ustvarjalce in njihove uspehe v obvladovanju likovnega in glasbenega izražanja to veliko spodbudo za nadaljnje delo.

Osebna odgovornost tudi v sindikatu

Za predsednike sindikalnih podružnic bo občinski sindikalni svet prihodnji teden sklical sejo, da bi se seznanili z dobrimi in slabimi stranmi gospodarjenja v občini ter vključevanje domačih podjetij v slovensko in jugoslovansko gospodarstvo.

Zatem se bodo pogovorili o osebni odgovornosti političnih delavcev v sindikatu, nazadnje pa jih bo predsednik ObsS seznanil še z dogodki v študentskih krogih naših univerzitetnih mest.

KRŠKE NOVICE

■ TOVARNA PAPIRJA 14 DNI V ZASTOJU. Zaradi rednih vzdrževalnih del na provalodnih napravah so v CELULOZI 6. junija prišli s remontom, ki bo trajal predvidoma do 18. t. m. Med popravilom bo redno obratoval le del obrata celuloze in en papirni stroj, zadnje štiri dni remonta pa bo stala vsa tovarna.

■ MAJA 43 IZLETOV. Turistično podjetje IZLETNIK je v maju organiziralo 43 izletov, ki so jih naročile delovne organizacije, šole in posamezniki. Krčani se radi vozijo v Trst, v Koper in na Plitvice. Šolski izleti pa so bili usmerjeni predvsem na Bled in v Bohinj. Zanimivo je, da se z organiziranim izletom ukvarjajo tudi šolniki.

■ V JUNJU JE IZLETNIK PLANIRAL še več izletov. Samo v prvih sedmih dneh jih je bilo 14. delovne organizacije in šole pa se predvsem na Gorenjsko in v Slovensko Primorje. Le nekaj je še takih, ki si želijo od blizu ogledati si trške zanimivosti.

■ DELO FOČASI NAREDU.

Do praznika po asfaltu do Kostanjevice

Dvomi o tem, če bo do sezone modernizirana cesta od Velikega Podloga do Kostanjevice, so se razpršili. Že za občinski praznik bo na tem odseku asfaltna prevleka, ki bo povezovala turistično in kulturno središče ob Krki z avtomobilsko cesto Ljubljana—Zagreb.

S tem trenutkom se bodo Kostanjevci na široko odprla vrata v svet. Forma viva, galerije in druge zanimivosti tega mesteca bodo privlačile mnogo več obiskovalcev kot doslej. Cesta je bila resnična ovira tudi za tiste, ki so sicer zahajali sem, a bi radi prišli v goste še večkrat.

Dolga cesta ne bo dokončana, je iz brežiške smeri predviden obvoz skozi Podbočje.

Povabilo za konec leta

V nedeljo, 16. junija, ob 9 uri bo v domu Svobode v Krškem zaključna prireditev za starše. Učenci krške osnovne šole bodo uprizarili enodejansko »Deklica brez bisera«, zapel bo šolski pevski zbor, nakar bodo nastopili še recitatorji.

Na tej svečanosti bodo učencem razdelili nad 100 Kajuhovih bračnih značk, odličnjakom v osmem razredu in učencem, ki so vsa leta v osnovni šoli imeli odlične uspehe, pa bodo pripeli zlate značke bratov Ribarjev.

Starše bodo nato povabili na ogled razstav v krški in videmski šoli ter v otroškem vrtcu.

S pretvornikom brez slike

Večkratno neurje je v zadnjih tednih nekajkrat povzročilo okvare na TV pretvorniki, ki stoji na Sromiču. Zaradi tega gledalci televizijskega sporeda niso mogli slediti programu, zlasti tisti, ki gledajo oddajo ljubljanske televizije.

Prizadeti občani menijo, da bi morali okvare na pretvorniku hitreje popravljati, v prihodnje pa zagotoviti TV oddaje ljubljanskega studia tudi v slabem vremenu.

Mesto, vloga in pomen javnih občil

Občinska konferenca SZDL v Krškem bo v dogovoru z obč. konferencama v Sevnici in Brežicah v kratkem sklicala posvet o vlogi tiska in radia na tem območju. Posvet bo v brestaniškem gradu.

Zakaj ni plačila?

Ker so se kmetovalci že nekajkrat pritožili, da jim gozdni obrat GG Brežice ne plačuje redno za prodan les, smo za vzrok povprašali na upravi obrata. Tam so pokazali, kako slabo plačujejo tudi njihovi odjemalci. 7. junija sta samo Kopitar in Jugotani dolgovala gozdnemu obratu 560.000,00 dinarjev. Če bi plačala samo polovico tega denarja, bi lahko plačali vsem kmetovalcem vse naše zaostanke. Vem, da kmetov kilring nič ne zanima, toda ne moremo pomagati, je dejal vodja obrata Vendel Plocko.

Zelo uspešna pevska revija

2. junija je bila v domu Partizana v Sevnici medobčinska revija mladinskih pevskih zborov, na kateri je nastopilo kar 9 zborov iz Arčič, Brežic, Dobrove, Koprivnice, Krškoga, Sonovega, Boštanj in Sevnice. 650 mladih pevcev je v imenu organizatorja, občinske zveze kulturno-prosvetnih organizacij pozdravil njen predsednik Jože Petančič, vsi zborovodje pa so prešli lepe šopke in spominske plakete. Posebno toplo je bil pozdravljen mladinski zbor brežiške gimnazije, ki ga vodi prof. Jože Klepec. Po koncu revije je bil posvet pevovodij.

Javite se za kmetijsko šolo!

Sevniška delavska univerza spet vpisuje v prvo in drugo stopnjo večerne osnovne šole ter v prvi letnik kmetijske šole. V dvoletno kmetijsko šolo se lahko vpišejo vsi tisti, ki so uspešno končali 6., 7. ali 8. razred osnovne šole in da bodo ostali doma na posestvih. Solanje bo brezplačno. Vsak letnik pa bo trajal štiri zimske mesece. Prijavite se lahko osebno ali pisмено.

SEVNIŠKI PABERKI

PRVA PRALNICA AVTOMOBILOV. V začetku junija je Sevnica dobila prvo avtomobilsko pralnico. Lastnik Jože Radič nam je, ko smo ga obiskali, zagotovil, da bo imel nižje cene, kot običajno za tovrstna dela. V kratkem bo vgradil tudi napravo za dviganje avtomobilov, kar omogoča boljše čiščenje spodnje strani vozil.

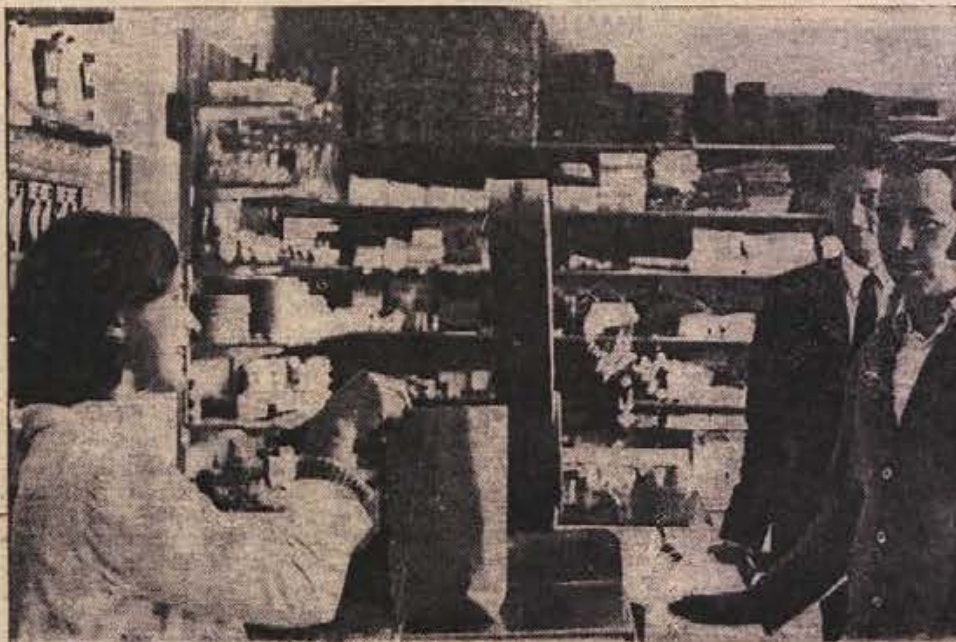
PRIPRAVLJAJO »ZVEZDICO ZASPANKO«. Sevniško prosvetno društvo pripravlja igro »Zvezdica zaspanka«, ki jo bodo ljudje videli že okoli 20. junija. Režira jo Minka Gata.

ZA GISTILNICO NISO VSI VEDELI. Stanovanjsko komunalno podjetje je ob glavni cesti proti stanovanjskim blokom namestilo napisno desko, ki opozarja, da imajo v kraju tudi šivalnico, čistilnico in pralnico. Mnogi doslej niso vedeli kam bi nosili čistilne oblike, pogosto pa so zaradi tega morali kar v Krško.

OBITNIKI NA ČESKEM IN MADŽARSKEM. Poslovno združuje iz Krškega, predvsem pa taptinik Franc Švab iz Sevnice sta organizirala od 2. do 5. junija tridnevni izlet sevniških obitnikov v Čehoslovaško in Madžarsko. Udeleženci so bili v prijateljskih deželah zelo sprejeti.

OBČNI ZBOR KNJIGOVODIJ. Prejšnji teden je imelo Društvo knjigovodij občni zbor v novem delu kolodvorske restavracije. Na njem so se dogovarjali o najvažnejših nalogah društva.

MLADINSKA KONFERENCA NA SOLI. Člani mladinske orga-

Kmetijski kombinat »Zasavje« je v Sentjanžu odprl novo trgovino v pritličju združnega doma. Ze takoj prve dni je imela prodajalna zaradi večje izbire nekajkrat večji promet, kot ga je imela v prejšnjih prostorih. Trgovina je odprta tudi ob nedeljah. (Foto: Legan)

VERJETNO ZADNJA POZGANA ŠOLA, KI ŠE NI OBNOVLJENA

V republiški pomoči tudi letos ni bilo mesta za šolo na Telčah

Teško bi našli še kako šolo, ki bi delala v tako težkih razmerah

»Po vseh teh letih obljub nam je težko iti na Telče in povedati ljudem: še bo treba čakati, republika še ne more dati 300.000,00 din posojila, da bi vaša šola lahko začeli graditi. Občina je prispevala, kolikor je mogla,« je izjavil tajnik občinske skupščine Ignac Vintar 7. junija.

Ko je vodstvo sevniške občine najmanj pričakovalo, je z republiškega sekretariata za šolstvo prejeli teden preden prišla slaba novica: letos ničesar za gradnjo nove šole na Telčah. Obrazložitev je bila kratka: za republiško pomoč se je potegovalo mnogo več prošilcev, kot je bilo na voljo denarja.

To je bila prava hladna priha za predsedstvo občinske skupščine, ki se je trdno odločilo letos vsaj začeti graditi novo šolo, saj so sedanje razmere nevarne, prebivalci pa si obljubljajo. Kdor obišče ta kraj, se sprašuje, kako je sploh moglo ostati tako dolgo, kako je mogoče, da imajo v mestih učenci že tako sodoben pouk, na Telčah pa ni niti najosnovnejšega.

Telška šola je bila požgana leta 1942. Požgati so jo morali partizani, da se ne bi vanjo vselili sovražniki. Takoj po vojni ni prišla na vrsto, da bi jo obnovili, zato je bil pouk kar v 80 let stari kmečki hiši, ki že razpada. 120 učencev se stiska v dveh neprimernih učilnicah, pouk je organiziran v kombiniranih oddelkih.

Občini prav gotovo ni mogoče očitati, da je malo naredila za svoje šole. Samo v zadnjih šestih letih je vložila čez 525 milijonov starih dinarjev in obnovila in gradnja šol, ta denar pa so prispe-

vala domača podjetja in domači davkoplačevalci.

Republiški organi so vseskozi zagotavljali, da bodo pomagali in prispevali, na koncu pa ni bilo ničesar, čeprav je splošno znano, da bi v Sloveniji težko našli tako slabo šolsko stavbo, kot jo imajo na Telčah. Nova šola s 3 oddelki, kabinetom, stanovanjem in učili bi stala 550.000,00 din, občina pa je že zagotovila 30 odst. lastne udeležbe pri gradnji.

Občinsko vodstvo razumljivo protestira proti taki odločitvi. Podatki o rojstvih, gospodarski moči in razvoju Telč in okolnih vasi dokazujejo, da bo v prihodnosti šola še bolj potrebna in da je že čas izpolniti obljube, saj sami niso nič krivi, da so bili potisnjeni v ozadje. M. L.

Prepoln vrtec terja rešitev

Z obiska malim varovancem vrtca v Šmarju

V Sevnici je veliko žena zaposlenih v konfekcijski industriji in je zadnja leta otroško varstvo postalo ena največjih neročenih zadev tega kraja. Liska bo čez nekaj let imela še mnogo večje težave, ker ima zdaj zaposlenih še večino neporočenih deklet, zato je predlagala, da bi delovne organizacije s skupnimi močmi uredile otroško varstvo.

Da bi se prepričali o sedanjem stanju, smo obiskali otroški vrtec v Šmarju, ki je nastanjen v pritličju sindikalne dvorane pri Jugotani. Dve vzgojiteljici, Gita Popelarjeva in tov. Simončičeva, imata na skrbi kar 48 predšolskih otrok, čeprav je zmogljivost ustanove mnogo manjša.

Malí gojenci sprejemajo o-

Naloge o prometu že prihajajo

Občinska komisija za varnost prometa je razpisala nagradno tekmovanje v pisanju nalog o varnosti v prometu. Naslov teh nalog, ki že prihajajo iz različnih šol, je: Kako si zamisljam varen in sodoben promet. Iz vsake šole bodo poslali deset nalog, komisija pa bo izbrala najboljše. Dogovorili smo se, da bomo najboljšo objavili tudi v našem listu.

biskovalca nadvse pristrano. Recitirajo, pojejo, rišejo in hitijo pokazat vse tisto, kar so se naučili pod vodstvom svojih vzgojiteljic. Po značaju so otroci zelo različni; veliko truda in potrpežljivosti je treba če se hoče starejši človek zares živeti v otroški drobni svet.

Vrtec deluje v težkih razmerah. Ze njegovo mesto ni najbolj posrečeno, saj teče v bližini deroč potok, ki iz naselja prinaša mnogo nesnage. Prostori so tesni, sanitarije in univalnica skoraj neprimerni. Res je čas, da v kraju uredijo otroško varstvo, česar bodo zaposlene matere zelo vesele. S. Sk.

Novice iz Tržišča

IZLET V BEGUNJE. Odbor ZB v Tržišču je sklenil, da bo 22. julija priredil izlet v Begunje in v partizansko bolnišnico »Franjo«. Za avtobus bo vsak udeleženec prispeval 20,00 din, razliko pa bo plačala organizacija.

LETINA DOBRO KAZE. Če ne bo toče, bodo malkovški vinogradniki letos imeli dobro trgatve. Te dni se je začelo škropljenje proti peronospori in v vinogradih je pravi živah. Skoraj ni vinogradnika, ki mu ne bi škropila motorna škroplilnica.

UJELI 7 MLADIH LISIC. Tržiški lovci so zadnje čase uničili mnogo legel lisic, pri tem pa jim pomagajo tudi drugi vašaani. Tako so fantje iz Telče nedolgo tega ujeli kar 7 mladih lisic. L. U.

Tržišče: pomoč je razdeljena

Kdor je ne bo izkoristil do konca oktobra, bo zapadla, je sklenil svet krajevne skupnosti

Svet krajevne skupnosti v Tržišču je na zadnji seji razdelil pomoč občinske skupščine, ki letos znaša 6.000,00 dinarjev. To je seveda malo v primerjavi s potrebami, vendar svet računa z veliko prizadevnostjo ljudi.

Kot je bilo sklenjeno, mora biti vsa denarna pomoč posameznim vasetem izkorisčena do konca oktobra, sicer bo porabljena za druge namene. Podobno se je dogodilo že lani, ko nekateri ljudje niso izkoristili pomoči, ki so jo zatem uporabili za tržiško dvorano. O tej dvo-

rani govorijo na vsakem sestanku. Ker kraj upravičeno računa na pomoč, bo dvorana prihodnje leto po vsej verjetnosti že dokončana.

Člani sveta so na seji znova opozarjali na nekatere vašaane, ki nečesto pomagati pri prostovoljnih delih in s tem odvrtaajo še druge delavoljne ljudi. Take primere so sklenili v prihodnje javno obsoditi.

Prispevati morajo tudi etažni lastniki

Sevniška občinska skupščina je na zadnji seji v skladu z zakonom sprejela odlok o vzajemnih razmerjih etažnih lastnikov. V njem je med drugim določeno, da so etažni lastniki dolžni prispevati tudi za investicijsko vzdrževanje strehe, temeljev, glavne stene in različnih napeljav. To so stvari, ki jih skupno uporabljajo vsi stanovalci.

Komunala je splošnega pomena

Stanovanjsko komunalno podjetje Sevnica, podjetje Elektro Celje in delovna enota za vzdrževanje občinskih cest so komunalne delovne organizacije posebnega družbenega pomena. Tako se glasi odlok občinske skupščine. Ker so te dejavnosti posebnega pomena, ima v njihovem poslovanju in delu družba več pristojnosti. V delavskem svetu sodelujejo razen članov delovnega kolektiva tudi zastopniki družbene skupnosti, ki jih imenuje občinska skupščina.

Predvidena je gradnja bloka upoko-jencev

Odbor Društva upoko-jencev je prejšnji teden na predlog predsednika ObS Franca Molana sklenil, da bo 30 odst. denarja od stanovanjskega prispevka namenil za posojila zasebnim upoko-jencem. Skupaj bo to zneslo 80.000,00 din, k temu pa lahko prispejemo še 40.000,00 din, ki jih bodo namensko dobili borčni upoko-jenci. Ves drug denar od stanovanjskega prispevka bo šel za gradnjo bloka upoko-jencev.

ZA KAKO DOLGO? Težka kamnita ograja na ozkem boštanjem mostu čez Mirno, kjer se je letos zgodilo že več hudih nesreč, je znova popravljena. Vprašanje je, kako dolgo bo držala ta začasna rešitev. (Foto: Legan)

Obrambni program

Koordinacijski odbor za obrambno vzgojo prebivalstva v Kočevju je sprejel delovni program za sezono 1968-69. Program predvideva več predavanj, predvajanje filmov in pisanje sestavkov v časopise o reševanju ter obrambi prebivalstva v primeru elementarnih nesreč ali vojne. Program bodo začeli izvajati jeseni, se pravi, ko bo končana sezona dopustov.

Zanimanje za štipendije

Na odseku za narodno obrambo v Kočevju se šolarji, ki so končali osemletko, letos občutno bolj kot prejšnja leta zanimajo za razpis štipendij za srednje šole, ki ga je objavil republiški sekretariat za narodno obrambo. Pričakujejo pa, da bo zanimanje še večje, ker se pouk v osnovnih šolah v teh dneh sele končuje. Razpis je namenjen le učencem slovenske narodnosti.

KRATKE O DU KOČEVJU

■ Pri kovinarski šoli v Kočevju deluje tudi oddelček za odrasle, ki imajo predavanja ob večerih. Pred tedni je deset slušateljev tega oddelka končalo šolo. Po uspešni opravi praktičnih izpitih (avtomehanika, kleparji, orodjarji, ključničarji) so opravljali še teoretični del. Pokazali so primerno znanje, kar dokazuje, da se da tudi poleg rednega dela študirati, če hoče človek nekaj doseči.

■ Konec junija bo zaključila tretji letnik druga generacija kovinarjev. V dveh oddelkih bo letos 53 maturantov, srečajo ob tem (nekateri bodo imeli tudi prevzorne izpite) bo delalo zadružne izpite svigasta. Vse tri letnike, ki so se zvrstili od septembra, obiskuje blizu dvesto učencev, ki pomagajo precejšen prispevek v vzgoji kvalificiranih kovinarskih delavcev v obeh občini. Praktični pouk učenci obiskujejo v šolskih delavnicah v Ribnici in Kočevju, šola pa ima še lastno strojno delavnico, v kateri se učijo predvsem učenci, ki nimajo učenjskih pogodb.

■ Sredi maja so se končala tudi predavanja v sedmem razredu osemletke za odrasle, v osmem razredu pa bodo do 20. junija. V obeh razredih je bilo vpisanih nad 50 slušateljev, kar seveda ni mnogo v primerjavi s skoro zastrašujočim številom zaposlenih, ki nimajo popolne osvežitve. V drugi polovici junija bodo še izpiti za štate, ki niso redno hodili na predavanja ali niso bili redno ocenjeni.

Gibanje prebivalstva

V mesecu maju ni bilo na območju matičnega urada Kočevje rojstev poročila pa so se 4 pari. Umrla sta: Analijsa Rainiger, družinska upokojenka iz Kočevja, Rožna ulica 20, stara 90 let, in Karel Rudolf, rudar iz Salke vas 35, umri v Oberhausen - Nemčija (prometna nesreča) star 42 let.

DROBNE IZ KOČEVJA

■ **USPEŠNO SO KONČANI** tudi zadnji ponavljalni izpiti poklicnih šoferjev. Tako je štirinajstični tečaj kočevske podružnice Zdrženja šoferjev in mehanikov popolnoma uspel. Ker se tečaj iz opravičljivih razlogov precej šoferjev ni moglo udeležiti, pripravila podružnica podoben tečaj jeseni. Obiskovalo ga bo nad 40 tečajnikov.

■ **NOV ŠPORT GOJE V KOČEVJU.** Za rekreacijo se ni pomembno pričakujemo, da bo kmalu prerasel v tekmovalni šport. Fantje, ki so še odslužili vojaka, hodijo v park, si izberejo primerno drevo in pričnejo vanj metati nože. Ta šport je nevaren in škodljiv za mlado dreve. Tako nudijo spremljalcem svojevrstno zabavo in kudojo, da nekaj so, da nekaj znajo, čeprav v tem primeru ni nič pametnega.

■ **KVARTOPIRSKE SKUPINICE NA PROSTEM** se množijo kot gobe po dežju. Po klopcih sedijo fantiči, pa tudi otroci, in nemoteno kvartajo, vpletajo in se prepirajo, kajti igrajo za denar. Najbolj vztrajna je skupina, ki hodi kvartati pod tribuno na stadionu. Nič je ne moti, če dopoldan ramudi šolo in če jo zvečer zajame mrak. Kvartajo pač pri sveči ali pa zažigajo papir. Vse to je mogoče, ker sta stadion in

Letos so učenci kočevskih šol že petič tekmovali za Levstikovo bralno značko. Zaključne slovesnosti, ki je bila v ponedeljek, 3. junija, so se udeležili književniki Giteca Jakopin, Lojze Zupanc in Kajetan Kovič, ki so učencem brali svoja dela. Na tej svečanosti je bilo med učence razdeljenih 112 bronastih, 126 srebrnih, 56 zlatih in 124 cicibanovih bralnih značk. Učenci, ki so drugič tekmovali na isti stopnji, so dobili diplome. Tako si je pridobilo diplomu 150 učencev. Na sliki: pesnik Kajetan Kovič bere svoje pesmi. (Foto: Brus)

Bilanca kriminala in nesreč

Lani je bilo v občini Kočevje 117 prometnih nesreč, obravnavali so 117 kriminalnih dejanj in postopali proti 369 kršilcem reda in miru

Na slavnostni seji sveta za splošne in notranje zadeve občinske skupščine Kočevje, ki je bila 13. maja in posvečena tednu javne varnosti, je govoril o razvoju organov javne varnosti komandir postaje milice Franc Jarc. Na seji so izrekli pohvalo miličniku Maksu Vovku in ga obdarili s fotoaparatom.

V zadnjem delu poročila je Franc Jarc seznanil člane sveta in goste z delom kočevske postaje milice v lanskem letu.

Lani so kočevski miličniki obravnavali 117 prometnih nesreč, v katerih sta dve

osebi zgubili življenje, 16 jih je bilo hudo, 35 pa lažje poškodovanih, medtem ko je znašala materialna škoda najmanj 285.630 din. Zaradi kršitve prometnih predpisov so predlagali v postopek o prekršku 519 prestopnikov,

780 pa so jih denarno kaznovali, začasno so odvzeli 23 vozniških dovoljenj in 26 registerskih tablic.

Na področju kriminalitete so obravnavali 117 kaznivih dejanj, od ubojev in velikih tatv in do manjših zadoh. Neraziskanih je ostalo komaj 12,8% zadoh, kar je v primerjavi z ostalin postajami milice zelo malo.

S področja javnega reda in mira so dali 264 predlogov za kaznovanje proti 369 kršilcem javnega reda in miru. Najpogostejše kršitve so bile in so še surovo in nedostojno vedenje na javnem kraju. Zanimivo je, da je kar 35% storilcev iz drugih republik in da se je nad polovico teh kršitev dogodilo v mestu.

Maj - 3 nočnine več

Do konca maja letos so v hotelu »Pugleda« v Kočevju zabeležili 3390 nočnin (472 tujih in 2918 domačih), v istem obdobju lani pa 3461 nočnin (506 tujih in 2955 domačih). Samo maja letos pa so zabeležili 685 nočnin ali 3 več kot v istem obdobju lani. Število nočnin je bilo najmanjše v aprilu letos, ko so zabeležili kar 150 nočnin manj kot v istem mesecu lani.

721 občanov je že oddalo kri

Potekli so trije odvzemni dnevi, v avgustu pa bo še eden - Računajo, da bo plan 800 odvzemov presežen - Množični odzivi s terena in iz delovnih organizacij - Občinski odbor RK se zahvaljuje sodelavcem

V prvih treh odvzemnih dneh konec maja je oddalo v kočevski občini kri 721 krvodajalcev. Krvodajalci pa bodo oddali kri še 27. avgusta. Računajo, da bodo takrat letni plan, ki znaša 800 odvzemov, presegli.

Dne 23., 24. in 28. maja je prišlo oddati kri skupno 764 krvodajalcev, vendar jih je bilo 43 iz različnih vzrokov zavrnjenih. V podatkih o odvzemu krvi: po šteju ni zajeto območje krajevnih organizacij RK Draga, kjer so oddali kri, ko je bil odvzem za območje ribniške občine.

Tudi letos je oddalo kri precej članov delovnih kolektivov in drugih občanov. Med delovnimi kolektivi je največ članov prišlo na odvzem iz ITAS 56, KGDPA in

Duševno prizadetim je potrebna naša pomoč

Naša velika dožnost bo morala biti v prihodnje posebno velika skrb za duševno prizadete osebe, zlasti za mlade ljudi

Pred kratkim se je sestel v Kočevju pripravljalni odbor za ustanovitev društva, ki naj bi pomagalo duševno prizadetim osebam. To društvo bi bilo skupno za občini Kočevje in Ribnica.

Pri nas je skoraj 2,5 odst. oseb, ki so duševno prizadete in ki same ne morejo ustanoviti društva ali zveze, ki bi skrbelo zanje.

Na seji pripravljalnega odbora so govorili o 230 otrocih, ki ne zmorejo rednega šolanja kot njihovi zdravi vrstniki. Nekaj nad 100 takih otrok obiskuje posebno šolo v Kočevju, nekaj otrok je takih, ki niso sposobni za šolanje v ustreznih zavodih, nekaj pa jih je tudi doma pri starših. Prav tako je tudi v ribniški občini, kjer nimajo niti posebne osnovne šole in je za take otroke še slabše poskrbljeno. Samo dva učenca iz ribniške občine obiskujeta posebno osnovno šolo v Kočevju.

Pripravljalni odbor je že na prvi seji govoril o pomembnih nalogah bodočega društva, ki bo moralo najprej ugotoviti, koliko duševno prizadetih je v občini, skrbeti bo moralo tudi za šolanje prizadetih otrok in za materialna sredstva.

Udeleženci seje so se pogovarjali tudi o hodočnosti duševno prizadete mladine, ki težko najde zaposlitev, čeprav uspešno dokonča osnovno šolo. Prav zato bo treba v bodoče še posebej skrbeti za njihovo vključitev na delovno mesto in za uk v poklicnih šolah. Za fante bo odprl poseben oddelek,

pri kovinarski šoli, za dekleta pa pri šivski-pletilski šoli. Delavska univerza bo poskrbela za potrebno opremo in prostore le, če bo našla na pomoč in razumevanje občinov.

Pomoč iz Ljubljane

Občinski odbor RK iz Ljubljane je poslal tudi občinskemu odboru RK v Kočevju dva kamiona rabljene obleke in obutve, ki naj bi ostala shranjena za primer morebitnih elementarnih in drugih nesreč. Občinski odbor se je za pošiljko zahvalil vsem občinskim odborom RK mesta Ljubljane in glavnemu odboru RK Slovenije. Podobna akcija za zbiranje obutve in obleke poteka tudi v Kočevju. Vodita jo občinski in mestni odbor Rdečega križa.

Podražene smeti?

Vse kaže, da bodo občani Kočevja v kratkem plačevali precej več za odvoz smeti. Po predlogu komunale naj bi zasebniki plačevali v bodoče za odvoz smeti iz enega smetnjaka 100,00 din (doslej 60,00 din), delovne organizacije pa 120,00 din (doslej 90,00 din). Po imenju upravnih organov občinske skupščine pa naj bi bila tarifa enotna: 110,00 din od smetnjaka. Ko so na seji sveta za komunale zadeve razpravljali o teh predlogih, je predstavnik krajevnih skupnosti Kočevje zahteval, naj o predlaganih novih tarifah najprej razpravljajo občani ostroma krajevna skupnost. Ta zahteva je bila tudi sprejeta.

OBVESTILO

Letos mineva 25 let Kočevskega zbora poslancev slovenskega naroda. Zato namerava Zveza združenih borcev NOV občine Kočevje postaviti spomenik padlim borcem NOV in premestiti partizansko pokopališče s Trate na novo pokopališče ob Crnomaljski cesti.

Ker pa odbor nima točnih podatkov o boreh, pokopanih na Trati, pozivamo vse sorodnike in znance, da nam sporoče naslednje podatke:

priimek in ime pokojnega borca, očetovo ime, rojstne podatke, zadnje bivališče, kdaj je padel ter kateri odinici je nazadnje pripadal in točen naslov, kdo je posredoval gornje podatke.

Zaprošene podatke dostavite najkasneje do 31. julija 1968.

ZZB NOV občine KOČEVJE

Za turiste gre

Gostinsko podjetje Dajdam naj bi imelo svoje lokale v Ribnici odprte tudi ob cerkvenih praznikih, saj takrat obišče Ribnico precej tujcev, predvsem Italijanov, Avstrijcev in Nemcev. Tako je bila na binkoštni ponedeljek zaprta kavarna v gradu, ki je tudi sicer ob ponedeljkih zaprta. Ribniški turistični delavci menijo, naj bi bila gostišča odprta tudi ob cerkvenih praznikih, ne zato, da bi se zavzemali za vero, ampak da bi bili turisti in izletniki zadovoljni, pa tudi gostinci bi več zaslužili.

Tudi prizadeti otroci se morajo učiti

V Ribnici doslej še niso rešili vprašanje šolanja otrok, ki imajo motnje v fizičnem in duševnem razvoju - Zaradi novega delovnega časa bo treba v Ribnici poskrbeti za številnejše in tudi celodnevno varstvo otrok

V Ribnici je bila 31. maja seja sveta za zdravstvo, socialno varstvo in delo. Na dnevnem redu pa je bilo vprašanje šolanja otrok z motnjami v fizičnem in duševnem razvoju ter problematika otroškega varstva v občini.

Ribniška občina spada med tiste občine, ki niso mogle rešiti vprašanje šolanja otrok

z motnjami v fizičnem in duševnem razvoju. Obstojeci zakon o usposabljanju otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju ureja celovitost usposabljanja takih otrok, mladostnikov od predšolske vzgoje do vključitve v delo. Istočasno zakon zavezuje občinske skupščine in izobraževalne skupnosti, da omogočijo pri-

zadetim otrokom usposabljanje v posebnih zavodih za usposabljanje. Občinska skupščina je dolžna zagotoviti, da se šoloobvezni otroci vključijo v ustrezne zavode za usposabljanje.

V ribniški občini delujejo trije izobraževalni zavodi: v Ribnici, Sodražici in Loškem potoku, katere obiskuje 1.716 otrok. Območje ni strinjeno, kar povečuje problem za odprtje oddelka, ki bi ga obiskovali duševno prizadeti otroci. Sedaj so vsi ti otroci vključeni v redno osnovno šolanje. Vseh je 50 do 70, ki jih ni mogoče vzgajati, izobraževati in usposabljati na normalen način in jim je zato potrebno nadzorstvo in skrbstvo. Konkretnih rešitev za odprtje posebnega oddelka za te otroke v občini še

ni, bilo pa je nakazanih več predlogov za rešitev tega problema, katerega ne bomo smeli več dolgo odlašati. V razpravi je bilo precej besed tudi o otroškem varstvu, ki je precej nerazvito, otroške ustanove pa imamo v Ribnici, ki ima na skrbi 40 otrok in Sodražici s 15 otroki.

Zmogljivosti vrta v Ribnici so popolnoma zasedene glede prostora in števila otrok. Stojinopred dejstvom, kako zagotoviti organizirano varstvo vsem otrokom, ki bodo tako varstvo potrebovali z ozirom na nov delovni čas. Predvidevamo, da se bo število otrok, katerim bo potrebno omogočiti in jih zajeti v organizirano otroško varstvo bistveno povečalo. Potrebno bo preiti tudi na celodnevno otroško varstvo, kar bo zvezano z zahtevami po dodatni zaposlitvi strokovnih delavcev v otroškem varstvu. To so stvari, katere moramo začeti reševati že sedaj, da nas ne bo čas prehitel.

Nove gostilne

V teh dneh bo Gorenja vas pri Ribnici dobila prvo gostilno; odprta jo bo Ivanka Zulj. V Sušju bo konec junija odprl novo gostilno Alojz Lovšin. Gostilničar Rudi Mrhar iz Prigorice pa je pred kratkim svoj gostinski lokal prenovil.

Ni zanimarja za načrte

Do sredine julija bo v prostorih delavske univerze razstavljen urbanistični načrt Ribnice. Razstavljeni so posamezni načrti o osnovnih vodnogospodarskih, prometnih in energetskega omrežja, karta zavarovanih površin in pregledna karta opredeljenosti naselij vplivnih območij Ribnica, Sodražica in Hrib-Loški potok. Doslej občani niso pokazali posebnega zanimanja za to razstavo.

Črne pike v Ribnici

Ze zdavnaj je bilo na skupni seji predstavnikov Stanovaljsko-komunalnega podjetja, občinske skupščine in Turističnega društva sklenjeno, da je še pred izdajo prospekta treba v Ribnici marsikaj urediti. Tako bi morali popraviti ruševine dveh hiš pri mehanični delavnici (ena je porušena še od vojne); popraviti veliko luknjo na parkirnem prostoru pri Restavraciji, v katero odlagajo smeti, in odstraniti dotrajali zid (verjetno pa tudi drvarnico za njem) pri lepem bloku zdravstvenih delavcev. Prospekt bo zdaj tu, od vsega naklepetega pa ni še nič urejenega.

Mladinci na izletu

39 mladincev INLESA je odšlo 18. in 19. maja na izlet v Logarsko dolino. Denar za izlet so si zaslužili z delovnimi akcijami. Med izletom so si ogledali razen naravnih zanimivosti tudi sorodno podjetje Lesno industrijo v Nazarjih.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje (cena v din za kg)	Ribnica (cena v din za kg)
krompir	2,35	4,40
svetlo zelje	2,00	2,30
kislo zelje	3,75	—
fižol v zrnju	4,45	4,00
stročji fižol	6,00	7,00
čebula	2,70	3,30
šeser	9,50	10,00
solata	3,00	3,00
paradiznik	7,40	—
korenje	6,90	7,40
petersilj	5,20	—
grah	4,20	3,00
ohrovt	3,20	—
cvetača	5,20	—
kumare	4,10	5,50
jagode	4,70	6,80
češnje	4,10	4,00
jabolka	4,50	5,00
hruške	5,50	5,20
pomarance	4,90	5,00
limone	5,80	5,40
banane	6,20	6,80
ribe	8,55	—
jajca	—	—
(cena za kos)	0,34 in 0,49	0,60

Danes, 13. junija ob 18.20, bodo na televiziji predvajali 10 pesmi, ki so jih zapeli ribniški pevci. Program bo trajal pol ure. (Foto: Mohar)

Na prospekt so lahko le ponosni

Komaj je izšel ribniški prospekt, že je završalo, kot je v ribniški občini običajno, saj se vedno najdejo nezadovoljnejši - Kljub nekaterim napakam pa je prospekt dober

Pred kratkim je, kot smo že poročali, prispelo iz Italije, kjer so jih tiskali, prvih 40 barvnih turističnih prospektov ribniške občine. Tudi ostali bi se morali prispeti, vendar je prišlo do nekakšnih zapetljajev pri prenosu čez mejo, ki pa bodo kmalu urejeni.

Ze teh 40 prospektov je vzbudilo kar precej hudih besed pri nekaterih sodražičkih turističnih delavcih, ker na zemljevidu na prospektu ni bila označena cesta od Vinic do Sodražice. Zvedeli pa smo, da je ta napaka pri ostalih prospektih popravljena in torej odpade

Nad podgane in miši

Deratizacija je v trgovskih in gostinskih lokalih ter skladiščih izvedla neko mariborsko podjetje. Podgane so uničevali 4. in 5. junija. Med akcijo so uničili precej podganje in mišje nadloge.

vzrok za nezadovoljstvo.

Prospektu očitajo nekateri še druge pomanjkljivosti, npr. da propagira nekatere stvari, ki jih ni (park kulturnikov pri ribniškem gradu in kopalnice). Drugi pa spet trdijo, da to ni posebna napaka, ker bo park kulturnikov kmalu urejen in da se turisti lahko začasno kopeljejo v Bistrici.

Prospektu bi lahko oponešli tudi še kaj drugega - vendar moramo prospekt v glavnem pohvaliti, prav tako pa tudi prizadevnost turističnih in drugih delavcev, ki so ga po večletnih razpravah in pripravah končno izdali.

To je hkrati prvi ribniški turistični prospekt sploh. Prav zato bi morali biti do njega in malenkostnih sporednjajev v njem prizanešljivi. Vendar prospekt niti ne potrebuje posebne prizanesljivosti. Objektivni človek mora priznati, da so fotografije zelo lepe in uspela, da so v njem s slikami in besedilom zastopana vsa turistična območja v občini, pa tudi posamezne značilnosti, kot so spominkarstvo, lov, ribolov in jamarstvo. Morda manjka lončarstvo in še kaj, vendar bi bil potem prospekt preobsežen in tudi predrag.

Tuži turist bi pri prospektu pogršel še seznam gostišč s prenočitvenimi cenami za celodnevni penzion, ribiči in lovci; cene dovolilnice za lov in norda še kaj. Vendar se da vse to še nadoknaditi

in prospektu priložiti poseben vložek s temi podatki.

Prospekta se ribniškim občanom ni treba sramovati. Upravičeno so lahko ponosni kljub nekaterim majhnim sporednjajem, saj se podobni dogajajo tudi drugim, ki so takega dela že vajeni.

Primo

„Urban“ je v sezoni zaseden

Več ležišč je Počitniška skupnost odstopila Mariborčanom - Nekateri že predlagajo, naj bi »Urbana« prodali in zgradili nekje bliže nov dom, ki bi bil Ribničanom bolj dosegljiv - Odločitev po sezoni

Počitniška skupnost Ribnica, ki ima 40 ležišč v domu »Urban« v Novem gradu ob morju, ima vse zmožnosti zasedene od 20. junija do konca avgusta. Dom bo odprt do 15. septembra.

V »Urbanu« bosta preživela dopust 102 ribniška občana. Vsak bo na dopustu povprečno 7 do 10 dni. Cene celodnevne oskrbe za odrasle znaša 23,00 din, za otroke pa polovico manj.

Počitniška skupnost Ribnica je precej ležišč odstopila Avtobusnemu prometu Maribor, ki je lastnik polovice »Urbana«.

Pred sezono je Počitniška skupnost opremila sobe z 20 novimi kavči, uredila balnišče, otroško igrišče; vrt, na katerem so zabetonirali tudi ploščo za gostilniški vrt; prebelili so jedilnico itd.

»Urbana« sicer nepravilno dopolnjujejo, vendar že razmišljajo, da bi ga prodali in z izkupičkom zgradili nov počitniški dom nekje bliže, vendar po možnosti ob morju obali Sečanj dom namreč prav zaradi precejšnje oddaljenosti za Ribničane ni dovolj privlačen. Vendar bo Počitniška skupnost o prodaji »Urbana« začela resneje

razpravljati šele po knčanil sezoni.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCE

DESET PRIJAV za obnavljanje je prejel letos poravnalni svet v Ribnici, v istem obdobju lani pa dvajset. Kaže, da so naši ljudje letos bolj smirljubni in zato manj prepirov, prenašanja mehanikov in podobnega. Letos so prevladovali prijave osebe žalivke. Večina spritih se je poravnala.

RIBNICA POSTAJA VSE BOLJ PRIVLAČNA za turiste, kar je razveseljivo. Zato ni prav, da so nekateri predeli nasejali kaj slaba reklama za turizem, na primer cesta za zadružnim domom ob Bistrici in navlaka ob oesti.

PODJETJU INLES V RIBNICI in njegovih obratih imajo zelo dobro urejeno prehrano za člane kolektiva. Urejene imajo menze, v katerih se hrani veči-

na zaposlenih, ostali pa hodijo na hrano v gostišča ali prinesejo malico s seboj.

NA TRZNICI pred zadružnim domom v Ribnici prodajajo blago po precej znižanih cenah. Zato kupec nima dosti izbire pri oeni; ali kupi solato na trgu ali v trgovini.

V RIBNICI IMAMO SE VEDNO NEKAJ REJCEV KOKOSI, ki ne spoustujejo občinskega odloka, ki prepoveduje, da bi se kokosi sprahajale po sosedovem vrtu, dvorišču ali njivi.

RIBNIŠKI GRAD in njegova najbližja okolica sta v lepih nočeh stiralnice mladih zaljubljenecv in drugih mladih ljudi. Ti puščajo za seboj nered, kar jim ne more biti v čast.

TRGOVSKO PODJETJE

JELKA Ribnica

vas vabi v bife v Ribnici, kjer boste solidno in poceni postreženi z alkoholnimi in brezalkoholnimi pijačami, jedili in ekspres kavo.

REŠETO

Potni listi so cenejši!

Občinska skupščina Črnomelj je na zadnji seji 5. junija sprejela odlok o upravnih taksah, ki vsebuje že dolgo pričakovano pocenitev potnih listov. Po novem bodo občani za izdajo ali podaljšanje potnega lista plačali 65 din, za vizum in dovoljenje za večkratno potovanje pa 20 din.

Občani so tak odlok že dije časa pričakovali, zato je bilo v letošnjih prvih starih mesecih mnogo manj potovanj v tujino kot lani v tem času. Medtem ko je do konca aprila 1967 odpotovalo na tuje okoli 400 ljudi, se jih je letos za potovanje odločilo samo okoli 100.

Uspela krvodajalska akcija

Občinski odbor RK iz Črnomlja je organiziral pretekli teden krvodajalsko akcijo v Črnomlju, na Vinici in v Semiču. Predvideni plan, po katerem bi moralo oddati za Transfuzijski zavod iz Ljubljane kri 600 krvodajalcev iz tega območja, je bil skoraj povsod v celoti dosežen. V Črnomlju je oddalo kri 195 krvodajalcev, na Vinici kar 230, v Semiču pa je bilo 123 krvodajalcev. Posebno se je izkazala krajevna organizacija RK na Vinici, ki je zelo dobro organizirala akcijo v svojem kraju in sosednjih vaseh.

Podnevi delaj, ponoči se uči!

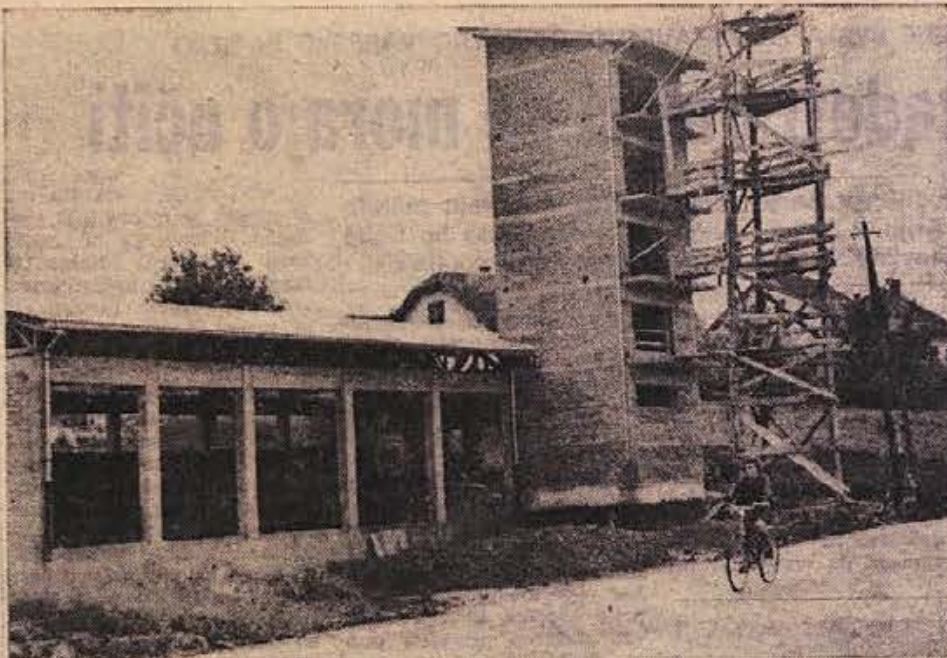
Pred kratkim so na osnovni šoli v Črnomlju in na podružničnih šolah v občini izdelali posebno anketo med učenci. S pomočjo ankete so ugotovili, da je predvsem na podružničnih šolah po vseh okrog 42,5 odst. takih šolskih otrok, ki delajo šolske naloge in se pripravljajo za šolo v poznih večernih urah ali pa zjutraj. Ta odstotek je še posebno velik v tistih predelih, kjer so ostali šolski otroci poleg staršev edina delovna sila na kmetijah. Prav zaradi teh vzrokov lahko upravičeno pričakujemo, da letošnji šolski uspeh v črnomeljski občini ne bo boljši kot je bil lani in vsa prejšnja leta.

Stavba na trgu je prodana

Pred kratkim je Kreditna banka iz Ljubljane odkupila v Črnomlju stavbo na trgu, kjer so pisarne družbeno-političnih organizacij. Ker bo banka potrebovala najprej prelične in kletne prostore, se bo morala ljudska knjižnica izseliti v internat že do 1. julija, prav tako bodo morali streški zvezji najti dotlej druge prostore, medtem pa bodo pisarne v prvem nadstropju stavbe zaenkrat še ostale.

Seminar za samoupravljalce

Jutri, 14. in v soboto, 15. junija, bo v Črnomlju dvodnevni seminar za novo izvoljene predsednike delavskih svetov, upravnih odborov in delovnih skupnosti. Seminar organizira zavod za kulturno-prosvetno dejavnost, pobudo zanj pa sta dala občinski sindikalni svet in občinska skupščina.

Gradnja črnomeljskega gasilskega doma, kjer naj bi bilo središče gasilske dejavnosti iz vse občine, je začasno ustavljena, ker je zmanjkalo denarja. Člani PGD iz Črnomlja so obljubili pri nadaljnjih delih pomagati s prostovoljnimi delom, upajo pa tudi vsaj na skromno pomoč občine. (Foto: R. Bačar)

MANJKALO BO NA VSEH KONCIH IN KRAJIH

Financiranje šolstva in borčevskih zadev še nadalje ostaja nerešeno

Črnomeljski odborniki so izglasovali letošnji proračun, vendar brez odgovornosti za financiranje šolstva in borčevskih zadev – Manjkajočih 500.000 din zahtevajo dodatno iz republiških virov

Še nikoli ni črnomeljska občina tako pozno sprejemala proračuna kot letos, ko so se zanj odločili šele 5. junija. Prej namreč nikakor niso mogli spraviti v sklad dohodkov z izdatki, ker so potrebe daleč večje od možnosti. Tudi tokrat, ko so po daljši razpravi proračun v višini 5.726.840 din izglasovali, so ga s pridržkom, da odklanjajo vsakršno odgovornost za financiranje šolstva, kjer manjka 300.000 din, in za reševanje zadev borcev NOV, kjer bi morali imeti za priznavalino vsaj še 200.000 din. Manjkajočih 500.000 din zahtevajo Črnomeljski iz republiških virov, medtem pa financiranje teh dveh dejavnosti še nadalje ostaja odprto.

V občinskem proračunu bo letos tako manjkalo na vseh koncih in krajih, da za potrebe vzgoje in izobraževanja nikakor ne morejo zagotoviti več, kot so namenili: 1.928.000 din ali 33 odst. vseh proračunskih dohodkov. Prav tako navzlic velikemu razumevanju do reševanja borčevskih zadev ne morejo iz proračuna za te namene dati več kot 310.000 din.

V tistem delu proračuna, ki je bil že sprejet, so postavke za nekatere organizacije in društva (zlasti za gasilstvo in letovanje otrok) smešno nizke. Zaradi pčilo odmerjenih sredstev občinskemu sodišču pa bo tudi delo te ustanove finančno ogroženo. Ni treba posebej poudarjati, da

so tudi vse druge proračunske postavke vključno s planiranimi sredstvi za socialno varstvo, krajevne skupnosti in občinsko upravo mnogo manjše, kot je potrebno za nemoteno delo.

Kakor že nekajkrat so tudi na tej seji govorili o odnosih nekaterih kolektivov do reševanja problemov splošne potrošnje. Ker posamezne delovne organizacije prav za nobeno skupno akcijo ne kažejo razumevanja in odločno odklanjajo vsako finančno po-

moč, čeprav sredstva imajo (a si jih raje razdelijo), so menili, da bi bilo treba vodilne iz teh kolektivov poklicati na zagovor. Očitno je, da posamezniki pod masko samoupravljanja kažejo roge občinski skupščini in njenim prizadevanjem za skupne akcije.

Na seji so obravnavali še poročilo o delu medobčinskih inšpekcijskih služb, odločili so se za redno likvidacijo Tapetništva in dekoraterstva ter sprejeli nekaj odlokov.

IZ POROČILA MEDOČINSKE INŠPEKCIJSKE SLUŽBE

Ponekod je potreben ostrejši nadzor

V Črnomlju zadovoljni z delom medobčinskih inšpekcijskih služb, priporočajo pa več ukrepov zlasti tržne in sanitarne inšpekcije

Na zadnji občinski seji v Črnomlju je Franc Kotnik, načelnik oddelka za medobčinske inšpekcijske službe, poročal o delu v preteklem letu. Lani so na področju občine Črnomelj opravili 2544 pregledov, izdali 159 odločb, podali 11 prijav javnemu tožilstvu zaradi gospodarskih prestopkov, 32 predlogov za uvedbo postopka o prekršku, izločili iz prometa za 26.280 din živil in pijač, odvzeli 690 vzorcev za analizo, v 11 primerih nudili pravno pomoč, izdali 582 potrdil in soglasij, izdali 83 poročil, sprejeli 57

strank in izdelali 576 zapisnikov.

Za vsoto goro papirja pa se skriva mnogo dela in tudi težav. Cestna inšpekcija je na primer 5-krat pregledala vse ceste IV. reda, a kaj, ko so vse ceste slabe zaradi tega, kar je bilo za vzdrževanje na voljo samo 160.000 din ali 4 tisoč za en kilometer ceste.

Inšpekcija dela je ugotovila, da se varstvo pri delu v zadnjih letih sicer izboljšuje, še vedno pa je kup težav v manjših delovnih organizacijah. Tam nimajo urejenih pravilnikov in delajo v neprimernih prostorih ter s slabimi in zastarelimi stroji.

Veliko dela so imeli lani tudi sanitarni inšpektorji, saj so opravili 177 pregledov ter izdali 38 odločb za odpravo pomanjkljivosti (od tega 13 s področja gostinstva). Poudarili so, da inšpekcija ni prav nič gledala skuzi prste zasebnim gostincem, kot jim je to očitno družben sektor gostinstva.

Pri pregledu blaga v prometu je tržna inšpekcija izločila iz prodaje za 3846 din živil in pijač. V glavnem je šlo za slaba vina, kupljena v Vojvodini, ki so za gostinee privlačna zaradi nizke cene, ne menijo pa se za primes samorodnice, umetne barve in drugega, kar vinu jemlje sloves. Nasploh je tržna inšpekcija razočarana nad vini, ki jih točijo po gostiščih tako družbenega kot zasebnega sektorja. Tudi tista vina, ki

Mladi so na razpotju

Črnomeljski šolarji so se odločili za svoje bodoče poklice – Pri odločitvi so jim pomagali Zavod za zaposlovanje, starši in učitelji

Letoanje šolsko leto se je približalo koncu. Mladi šolarji, predvsem tisti, ki letos zapuščajo osnovnošolske klopi, si že vse leto belijo glavo in razmišljajo o poklicih, za katere se bodo odločili.

Na osnovni šoli Črnomelj so letos redki tisti učenci, ki še ne vedo, kako bi se odločili. Vodstvo šole je že v februarju izvedlo med učenci

osmihi razredov posebno anketo, ki je pokazala, da so se že vsi odločili za bodočnost.

Od 95 šolarjev, ki bodo letos končali osnovno šolo v Črnomlju, je 25 takih, ki bodo nadaljevali šolanje na gimnaziji, 6 deklet bo nadaljevalo šolanje na srednji vzgojiteljski šoli, 7 učencev pa se je odločilo za tehnično srednjo šolo v Ljubljani. Trije mladi Črnomeljsčani bodo postali mlilčniki, trije so se odločili za JLA, ostali pa so si izbrali različne poklice. Največ mladih šolarjev se je odločilo za poklice avtomehnika, finomehanika, monterja, kleparja in za druge praktične poklice. Dekleta se še vedno najpogosteje odločijo za gimnazijo, za trgovke, šivilje in le dve sta se odločili za učiteljski poklic. Med vsemi 95 šolarji želita ostati doma na kmetiji le dve dekleti, ki sta zardili, da ju delo na kmetiji veseli.

Da bi mladim šolarjem izbiro poklica kar se da olajšal, je Zavod za zaposlovanje v Črnomlju letos zelo zgodaj razposlal na šole poseben informativni o možnostih in pogojih šolanja v poklicnih, tehničnih in drugih srednjih šolah. Učenci so bili tako dovolj zgodaj seznanjeni s posameznimi poklicmi in so imeli na razpolago še dovolj časa, da so se posvetovali o svoji izbiri tudi s starši in z učitelji.

M. P.

Velika izbira vsega tekstilnega blaga in konfekcije. Najnovejši vzorci. Prepričajte se o cenah. Prodaja na 5-mesečno brezobrestno odplačilo.

„Veleteksil“ ČRNOMELJ

Kolektiv z enim članom

Črnomeljsko podjetje Tapetništvo in dekoraterstvo je samo od sebe usahnilo, s tem da je v kolektivu ostal samo še direktor in da je ta v imenu kolektiva predlagal redno likvidacijo. To je občinska skupščina tudi potrdila in za rednega likvidatorja imenovala Francu Cimermana. V razpravi o propadu tega podjetja pa se je več odbornikov čudno zdelo, kako lahko zasebni tapetniki v Črnomlju dobro shajajo, podjetje s to dejavnostjo pa je propadlo...

Podpiramo zahteve, toda ostro obsojamo način!

Na občinski seji v Črnomlju soglasen protest zoper vandalizem beograjskih študentov

V sredo, 5. junija, so po končanem uradnem delu seje občinske skupščine v Črnomlju burno ploskali odborniki Francu Koširju in prvohorcu NOB, ki je kritiziral način, s katerim so beograjski študentje hoteli uveljaviti svoje zahteve.

O študentskih neredih je nato razpravljalo še več odbornikov, ki so zelo ostro obsodili vsakršno nasilno obliko reševanja študentskih zahtev. Zahtevali so zoper izrednike takojšnje kazni. Govorniki so poudarjali, da so zlasti nekateri zahteve študentov povsem upravičene in da jih bodo podpirali tudi v Črnom-

lju. »Vendar pa,« so dejali, »je njih uresničitev možna samo po redni samoupravni poti. Ne bomo pa dovolili, da bi objestni študentje na vandalski način uničevali to, kar so naši delovni ljudje zgradili s svojimi rokami.«

S seje občinske skupščine so poslali več protestnih brožur, eno pa so naslovili tudi Klubu belokranjskih študentov v Ljubljani. Domače visokošolce so pozvali, naj uveljavljajo svoje zahteve na akademikovo dostojen način in naj ne nasedajo posameznikom, če bi jih le-ti hoteli pridobiti za poulične demonstracije.

NOVICE
črnomeljske komune

Protest tudi v Metliki

Z zborovanja vseh vodstev družbeno-političnih organizacij poslali protestno resolucijo

V sredo, 5. junija popoldne, je bilo v metliški kino dvorani zborovanje, ki so se ga udeležila vsa vodstva občinskih družbeno-političnih organizacij, predstavniki sindikalnih podružnic, kolektivov iz gospodarstva in šol.

V uvodni besedi je sekretar občinskega komiteja ZKS Franc Vrvišar informiral prisotne o študentskih neredih v Beogradu ter o zahtevah študentov, še posebej pa o zahtevah študentov slovenskih visokih šol. Obenem jih je seznanil s stališči komunistov do tega vprašanja.

Poudaril je, da večina študentske mladine v Jugoslaviji ni razočarana družbe in da so zahteve teh študentov po hitrejšem reševanju njihovih težav upravičene. »Toda,« je dejal, »ne smemo in ne bomo dovolili, da bi posamezne skupine študentov nerešene zadeve skušale uveljavljati na način, ki je taj naši samoupravni družbeni ureditvi, zato obsojamo poulične izgrede.«

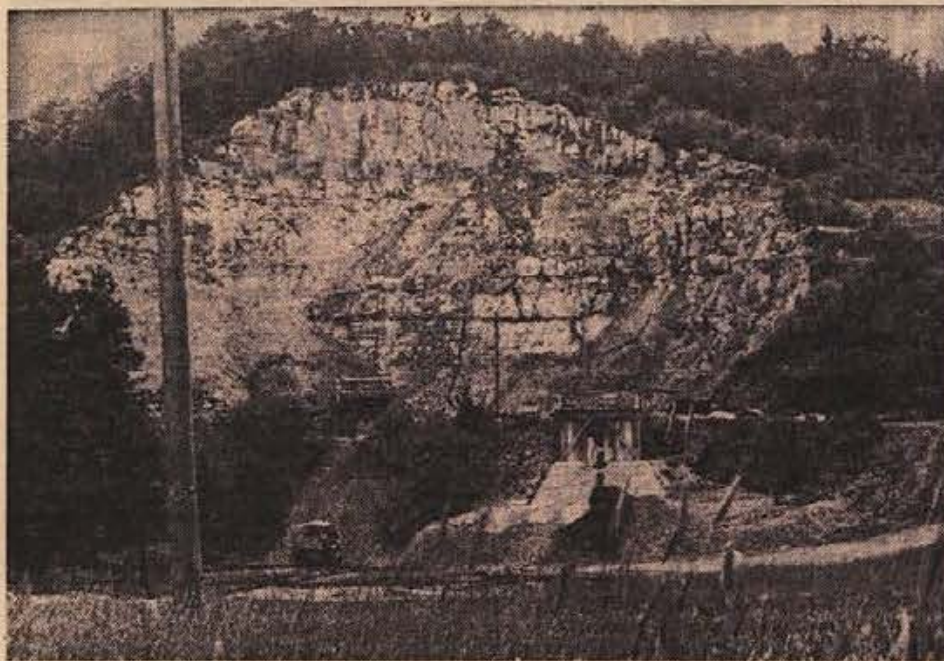
Sklenili so, da bodo imeli podobne sestanke po vseh kolektivih, ob koncu pa so odposlali več republikanskim in zveznim organom naslednjo resolucijo:

»Politični aktiv in občani Metlike z ogroženjem spremeljamo način in metodo delovanja nekaterih skupin študentov. Obsojamo takšen način uveljavljanja zahtev in pravic, predvsem pa obsojamo poizkuse peščice sovražnikov naše družbe, da bi vcepila nasilje in nestrpnost v vrste študentov.

Podpiramo demokratično in sistemsko urejevanje izobraževanja in šolstva v rednih možnostih, pozivamo pa študente in njihove predstojnike, da se na naši družbi primeren način lotijo reševanja teh zadev.

Hkrati odločno zahtevamo, da se ostro ukrepa zoper tiste, ki ne spoštujejo naše demokracije in samouprave, jo zlorabljajo ter uničujejo naše delo in pridobitve. Za provokatorje in sovražne elemente naše družbe ne sme biti prostora v fakultetnih učilnicah!

Na pol poti med Metliko in Črnomeljem se nad podzemeljskim poljem dviga osamel hrib Kučer (220 m nadmorske višine), okoli katerega so raztresene številne prazgodovinske gomile. Bogati grobninski material teh gomil,

Kučer je zaščiteno kot arheološki spomenik prvega reda, kar pa nekaterim, ki hrib izkoriščajo kot kamnolom, ni prav nič mar. (Foto: R. Bačer)

Malo manjka do uničenja gomil

Ilirske topilnice na Kučerju so v nevarnosti

Na pol poti med Metliko in Črnomeljem se nad podzemeljskim poljem dviga osamel hrib Kučer (220 m nadmorske višine), okoli katerega so raztresene številne prazgodovinske gomile. Bogati grobninski material teh gomil,

ki so ga bili izkopali že v prejšnjem stoletju, je arheološki sloves tega kraja, kjer je v 1. tisočletju pred našim štetjem prebivalo mogočno ljudstvo Ilirov, razneslo daleč čez domače meje.

Zanimanje za Kučer je postalo še večje, ko je v letih 1932-34 arheolog dr. Valter Schmid odkril prazgodovinske topilnice železa, kovačnico in ostanke stanovanjskih stavb. Prav zaradi teh dragocenih najdb je vee Kučer z okoliškimi gomilami zaščiteno kot arheološki spomenik prvega reda.

Po zadnji vojni pa je v severno pobočje Kučerja, v dotlej nedotaknjeni, z drevjem porasli hrib, novo nastali kamnolom zarezal veliko rano. Kamnolom so znatno razširili zlasti pred leti, ko so rekonstruirali cesto Metlika-Črnomelj. Izvedli so več globinskih vrtnjaj, ki so odrgale cele kamnite stene in s tem bistveno spremenile podobo vsega Kučerja.

Prav zato, da se zacementirajo te velike rane, ki tudi kvarijo lepoto hriba, je bil lani med občinsko skupščino Metlika in uporabniki kamnoloma sklenjen dogovor, da

morajo slednji za vsak odpeljani kubni meter gramozu vplačati v poseben sklad po 1 N din, ki naj se uporabi za ureditev kamnitega pobočja. Tega naj bi posuli z zemljo in ponovno zasadili z grmovjem in drevjem. Obenem naj se določi tudi dopustna konfiguracija terena.

Kako se ta dogovor izvaja, ni znano. Očitno pa je, da so delavci Cestnega podjetja Novo mesto, ki je zaradi gradnje ceste Črnomelj-Vinica zadnje čase pričelo močnejše izkoriščati kamnolom, znova minirali stene, in sicer tik nad gornjim robom kamnoloma, kjer leže ilirske topilnice in ostanke prazgodovinskih stavb. Ker so se s tem nad dopustno razdaljo približali arheološko ožje zaščitenemu terenu, je uprava Belokranjskega muzeja opozorila podjetje, naj z miniranjem v tej smeri preneha, dokler se ne prične raziskovanje, ki jih bo vodil arheolog Narodnega muzeja dr. Vinko Šribar.

Vsekakor je stvar pereča in se je treba takoj odločiti, v katero smer naj se kamnolom še širi, hkrati pa zagotoviti sredstva za arheološka raziskovanja in kasnejšo ureditev in ozelenitev vsega kamnoloma. D.

Krvodajalci so se izkazali

V dvodnevni krvodajalski akciji, ki je bila v Metliki konec maja, je 375 občanov prostovoljno darovalo kri. Med temi je bilo dosti stalnih krvodajalcev, razen tega pa razveseljivo število novih. Krvodajalske akcije se je palnoževina udeležil učiteljski kolektiv osnovne šole Podzemelj, lep odziv pa je bil tudi v vseh metliških kolektivih, kakor tudi v vseh krajevnih organizacijah Rdečega križa. Zasluga za tako lep uspeh gre zupet požirivovalnim aktivistom in vodstvom krajevnih organizacij Rdečega križa.

Občinski odbor RK v Metliki se vsem darovalcem krvi v zadnji akciji prisrčno zahvaljuje in obenem poziva v vrste prostovoljnih krvodajalcev vse druge zdrave občane.

Srečanje godbenikov v Metliki

V nedeljo, 9. junija, so metliške godbenike že četrtilič obiskali člani godbe na pihalu iz Vevč, s katerimi so že pred leti navezali tesne stike. Ob srečanju v Metliki sta obe godbi priredili promenačni koncert. Čeprav je koncert motilo deževno vreme, se je obralo dovolj poslušalcev. Po programu so imeli godbeniki prijetno srečanje v prostorih tovarne BETI. Sklenili so, da bodo srečanja med Metličani in godbeniki in Vevč postala stalna.

SPREHOD PO METLIKI

PROCELJE POSILOPIJA OBČINSKE SKRIPČINE so lani preplekali, zdaj pa so postavili odre tudi na dvoriščni strani okoli podstrešnega prizidka, ki je bil zgrajen že pred leti, pa doslej še ni bil ometan. Tako bo vse poslopje zunanji prenovljeno. Tudi v no tranjosti bodo popravili vse poslovalne prostore in hodnike.

LANSKOLETNA TOČA JE TUDI na strehi nekdanje metliške komende, kjer je danes dom počitka, napravila veliko škodo. Že lani so prekrili del strehe, drugod pa so samo podtaknili opeko, da ni jeseni in čez zimo zaunakalo. Minuli teden pa so tudi ta del strehe prekrili z novo opeko.

ZADNJI TORROV SEJEM 4. maja je bil v Metliki bolj slabo založen in tudi kupec ni bilo veliko. Prodajalca so merile na litre in so zahtevale za liter fišola 4-5,5 din, prosa 1,5-2 din za liter, koruze in pšenice po 1 din in ječmena 2,5-3 din. Liter koruzne moke je veljal 1 din, koruzne hrena prav tako 1 din, vences bebule pa 3-5 din. Za jajca so zahtevale 35-40 par.

NA ŽIVINSKEM SEJMU se je isti dan cena volom sukala od 3,00-4,20 din, teletom pa od 7-7,20 din za kilogram žive teže. Cena srednje težkim prašičem je bila okoli 4,50 din. Vsega je bilo ta dan izdanih 271 veterinarskih spričeval za živino.

LEP IZLET SO MINULI CETREK naredili metliški upoko-

Vse vedo o XV. brigadi

Učenci osmih razredov metliške osemletke so konec maja v treh skupinah tekmovali v znanju o XV. brigadi, ki ima v Metliki domicil in po kateri bo šola dobila ime. Pri tekmovalju so vsi učenci pokazali zelo lepo znanje, saj so vedeli vse podrobnosti iz življenja brigade in njenih borb. Za zmagovalca sta bili izbrani kar dve ekipi, ki sta se v znanju enako izkazali. Tovar na BETI jim je poklonila 200 din denarne nagrade, razen tega je vsak tekmovalc prejel knjižno darilo.

Metliški šolarji si že več let na podoben način pridobivajo znanje iz zgodovine NOB, letos pa so doobra spoznali slavno XV. brigado, ki bo praznovala 1. septembra 24-letnico ustanovitve. Ob tej priložnosti bo na metliški šoli odkrita spominska plastika kiparja Dolinarja.

Kdaj bo odprt bife v Podzemlju?

Bife na podzemeljskem kopalšču, zgrajen šele pred tremi leti, je v ponos vsem prebivalcem okoliških vasi. Z veseljem smo ugotavljali, kako v Podzemlju vsako leto prihaja več gostov, toda letos nimajo kam, ker je bife še zmeraj zaprt. Ob Kolpi pa je bilo že 1. maja 26 avtomobilov!

Domačin Ivan Butala, ki je prošnja leta vodil bife, je letos zaradi druge zaposlitve sodelovanje odpovedal, vendar bi moralo gostinsko podjetje v Metliki čimprej dobiti drugega poslovođa, ker po mnemu Podzemeljskega bife ne sme ostati zaprt.

Počitniški dom v Seči je odprt

Maja je začel obratovati v Seči pri Portorožu počitniški dom metliške tovarne BETI, ki je bil lani preurejen. Med člani kolektiva je tudi letos za letovanje v Seči precej zanimanja. Cene niso pretirane. Izračunali so, da znaša ekonomska cena za oskrbni dan 32 din, toda toliko ne računajo niti znanjim gostom. Sodelavci podjetja in člani njihovih družin plačajo na dan le 16 din, otroci do 12. leta pa imajo popust. Nečlani kolektiva morajo plačati 30 din dnevno, posebne olajšave pa nudijo borcem s področja občin, v katerih ima tovarna BETI svoje obrate. Njim zaračunavajo dnevni penzion le 20 dinarjev. V letošnji sezoni imajo precej mest že zasedenih, vendar bo tudi za zunanje goste še nekaj prostora.

Za nadarjeno mladino so štipendije

Bralce obveščamo, da je na 7. str. današnje številke objavljen sestavek ravnatelja osnovne šole Metlika, Ivana Zelela. Tovarš Zelela piše o delu in pomoči komisije za štipendiranje ObS Metlika, ki že več let pomaga mladini Bele krajine do politice.

Biserka spoznava delo

Biserka Penić je prišla v metliško tovarno BETI po posredovanju Zavoda za zaposlovanje v Karlovcu, kjer je bila prijavitelna kot nezaposlena. V Novem Sadu je končala srednjo kemijsko tehnično šolo, toda po maturi službe ni mogla dobiti.

Z velikim veseljem je prišla v Metliko, kjer so jo sprejeli v tovarni BETI kot pripravnico s 6-mesečnim stažem.

V konfeksijskem obratu sem delala pri vseh delovnih fazah, od krojenja do pakiranja. Zljaj živam na stroju. V delo me je uvajal obratovodja s pomočjo mojstrov. Pripravniški staž pa mi je potekel, zdaj čakam, če me bodo zaposlili v stroki.

V tovarni BETI imajo še nekaj pripravnikov, vendar mora vsak do potankosti spoznati proizvodni proces, pre-

raja. Zljaj živam na stroju. V delo me je uvajal obratovodja s pomočjo mojstrov. Pripravniški staž pa mi je potekel, zdaj čakam, če me bodo zaposlili v stroki.

V tovarni BETI imajo še nekaj pripravnikov, vendar mora vsak do potankosti spoznati proizvodni proces, pre-

Urediti grobišče za narodne heroje

Na prvi seji občinskega odbora ZZZB NOV izvoljeno novo vodstvo

8. junija je bila v Metliki prva seja občinskega odbora ZZZB NOV, na kateri so izvolili novo vodstvo, sekretariat in komisije. V sekretariat so bili izvoljeni: za predsednika Franc Jakičević, za podpredsednika Darko Damjanovič, člani pa so: Franc Koba, Tone Vergot, Regina Fir, Jože Miheličič in Frenk Molek.

Pri občinskem odboru ZZZB deluje tudi 6 komisij v naslednjem sestavu: komisija za rezervne oficirje in podoficirje vodi Anton Plut, člani pa so: Franc Gosence, Slavo Prevalšek, Jule Malešič, Marko Brdar, Jože Nemanič in Dare Flažman.

Jože Miheličič je predsednik komisije za vojaške vojne invalide, pomagajo pa mu člani Anton Kralj, Marija Radkovič, Anton Muc in Ivanka Muc.

V komisiji za reševanje borčevskih zadev so: Darko Damjanovič predsednik, člani pa: Ivan Radoš, Franc Kovačič, Jože Sladič, Jože Krštinč, Jože Simončič, Jože Petric, Tone Vraničar in Franc Tomc.

Komisija za zgodovinsko in spomeniško dejavnost bo delala pod vodstvom Regine Fir, člani pa so: Milan Kovačič, Polde Klemencič, Janez Šegina, Jože Gornik, Dragica Nenadič, Ivan Zele, Vinka Škof in Miha Udovč.

Komisija za interniranje in vojne ujetnike je izbrala za predsednika Zvonka Hanzlja, za člane pa Ivana Turšiča, Franca Šegina, Martina Črnigija in Ivana Kompareta.

Na prvi seji so sklenili, da bo komisija za vojne ujetnike in interniranje organizirala izlet v Mauthausen, Gonars in ponovno na Rab, občinski odbor ZZZB pa bo pomagal tudi pri organizaciji krajevne praznika v Gradcu.

Razpravljali so še o ureditvi grobišča za narodne heroje v občini Metlika in postavitvi spominskega obeležja, vendar se glede lokacije še niso zedinili. Ob koncu seje so zbrani bivši borci NOB odločno obsodili neodgovor-

no početje nekaterih študentov beograjske univerze. R. F.

MARMOR

GRADAC

tel. 76-177, lok. 8

Po konkurenčnih cenah izdelujemo vse vrste nagrobnikov, spomenikov, spominskih obeležij in vsa teracerska dela hitro in kvalitetno.

MALI OGLAS,

ki ga objavite v Dolenjskem listu - zanesljivo uspehi! Prejete ga 130 tisoč gospodinj, vdovcem, kmetovalcem, dijakom, uslužbenim in vojakom doma in po svetu! - Poskusite!

metliški tednik

Človekova čustva pa so zelo spremenljiva in prej ko slej vsakdo uvidi, da se poročiti ne kaže samo in edino po čustvih — zlasti ne, dokler še nismo preizkusili njihove trdnosti — marveč je treba tak korak tudi razumsko pretehtati. Od same zaljubljenosti ni moč živeti. Zakon mora biti tudi razumsko pretehtana odločitev. To prav nič ne zmanjšuje njegove lepote, ker tisto, kar je tudi pametno, prav nič ne nasprotuje resničnim ljubezenskim čustvom. To je združljivo.

— No, pa recimo, mama, da se imata dva človeka rada in da vsaj v glavnem izpolnjujeta vse tisto, kar velja za potrebno, da bo zakon zadovoljen. Morda pa samo še ne moreta priti do lastnega stanovanja ali je na poti kakšna druga, za zadovoljen zakon manj važna ovira. Ali naj se potem poročita ali ne? Jaz mislim, da bi se zaradi takih manjših ovir lahko, najbrž pa bi ne bilo pametno, da bi še imela otroke. Recimo, da sama prav lahko stanujeta še pri svojih starših, teže pa bi bilo, če bi imela že otroke...

— Prav praviš. Za sklenitev zakona so večje in manjše ovire... Če sta dva človeka že telesno in duševno primerno arela in morda še na pragu svoje samostojnosti, se poznata že dovolj dolgo in sta prepričana, da si ugajata, in če ju večje globoka ljubezenska čustva, bi jima bilo nespametno braniti skupno življenje. Vendar pa je pri tem zelo važno, kdaj bosta imela otroke. Če naše življenjske razmere še niso povsem urejene in ravno ugodne, druge pogoje za skupno življenje pa imamo, pote mše medsebojnim odnosom ne odrekajmo samo zato, da bi ne prišlo do spočetja otroka.

Splav je najbolj škodljiv način urejanja rojstev

To je navsezadnje vprašanje, ki ne zadeva le mlade ljudi, marveč tudi odrasle, tako poročene kot neporočene. Sama vesta, da ima človek lahko več otrok, kot si jih želi in jih lahko tudi preživlja in vzgaja. Zaradi tega je človek rojstvo otrok zmeraj uravnaval. Kot se razvija vse, se razvija tudi znanje o tem, kako je mogoče število rojstev pametno in brez škode za človeka uravnavati. Ne bom vama govorila o tem, kako je človek rojstvo otrok uravnaval v starih časih. Zdaj je najbolj škodljiv način uravnavanja rojstev splav. Bistvo splava je v tem, da zakonca ne preprečujeta spočetja nezahelenega otroka, marveč segata po odpravi že spočetega plodu. Zdravstvo nas opozarja, da je splav škodljiv za ženo, ker načelnja njeno telesno, pa tudi duševno zdravje. Predvsem in še celo pa je škodljiv prvi splav, ker pogosto povzroči kasnejšo žensko neplodnost. Lahko si mislita, kako sta potem zakonca nesrečna, ko si življenjsko razmere uredila in bi rada imela otroke, pa jih ne moreta imeti. Zaradi tega zdravniki odsvetujejo splav kot sredstvo za preprečevanje nezahelenih otrok in priporočajo preprečevanje nezahelenih spočetij. Menda je za preprečevanje zanositve pri nas še zmeraj najbolj v rabi diafragma. To je nekakšna opna, ki jo uporablja žena; so pa še tudi druga sredstva. V naši državi imamo v

ta namen že precej razširjeno omrežje postaj za kontracepcijo, torej postaj, kjer žena oziroma tudi dekle sredstvo proti zanositvi lahko dobi z navodilom vred, kako naj ga uporablja. Vsaka pametna in napredna ženska uporablja od zdravnika navodilno sredstvo proti zanositvi, če ji kaže, da bi bilo bolje še ne imeti otrok, in ga uporablja tudi, kadar ima že toliko otrok, kolikor sta si jih z možem želela. Seveda pa je odgovoren za preprečevanje nezahelenega zanositve tudi mož. Oba, mož in ženska, naj se zavedata, da spočnemo novo življenje samo tedaj, ko novega človeka lahko primerno vzdržujemo in vzgajamo in si ga tudi to-

liti novim nazorom o odnosih med spoloma.
 Mati na take fanlove pripombe nikoli ni reagirala preveč resno in ognjevit, ker je menila, da je praksa važnejša od besed. Zato mu je odgovorila s šalo:
 — Tako je, in ti ni treba biti nič žal. Ženske se, odkar smo enakopravne, učimo vztrajati in napredovati v poklicnem in javnem življenju, vi pa se odtlej učite, kako je treba urejati dom in opravljati tisoč drobnih del, ki jih prinaša vsakdanje življenje. Čim mlajši se tega naučite, tem bolj boš znal, ko boš poročen.
 — Ampak vsi starši svojih sinov ne ženajo takole kot vi mene, — je trdil fant.

Ančka Gošnik-Godec: DEKLICA

liko želimo, da mu bomo lahko izkazovali dovolj čustev, topline, veselja in zadovoljstva. Včasih namreč nismo vedeli, da je ljubezen staršev otroku za zdrav razvoj tako zelo potrebna, zdaj pa to vemo. Prav zato bi morali težiti za tem, da bi ne bil spočet prav noben nezahelen otrok. Nezahelen otrok je namreč pogosto tudi pozneje po rojstvu deležen premalo ljubezni. Pri najljubših otrocih pa nastanejo zelo pogosto prav znatne čustvene in duševne motnje.
 Proti pričakovanju to pot tudi fant ni več ugovarjal.

O enakopravnosti odnosov v družinskem življenju

Ko so nekoč po večerji družno pospravljali po kuhinji, se je fant naenkrat pošalil:
 — Da moram pospravljati posodo, se imam tudi zahva-

— Ze mogoče, — se je zasmejal oče, — ampak tudi vsi sinovi nimajo tako prepričljivega zgleda v svojem očetu...

Čez čas pa je pripomnil:

»Moški se doma vse preveč radi držimo starih navad...«

— Mi smo sicer zdajle o tem govorili malo šaljivo, toda v resnici te stvari niso prav nič smešne. Z novimi družbenimi in gospodarskimi razmerami pri nas je žena ogromno pridobila; ima enakoverden položaj v družbi, za enako delo je enako plačana, ima enake možnosti za izobrazbo in enak dostop v vse poklice in službe, kot mati pa uživa posebno zaščito. Spriču vsega tega se spreminjajo tudi odnosi med moškimi in žensko in še posebej med možem in ženo kot zakoncem. Seveda pa to ni zmeraj lahko. Vsi mi, ki to

skušamo vsaj za silo uresničiti, smo kot otroci živeli v družinah, v katerih življenje ni teklo tako. Zato globoko v nas še živi drugačno pojmovanje, imamo drugačne lakušnje in še tisti, ki razumsko te spremembe povsem dojemamo in jih pošteno želimo uveljaviti, pogosto ne žanjemo posebnih uspehov. Moramo se precej truditi, če hočemo stari način življenja in odnosov zamenjati z novim, drugačnim. Posebno moški se večkrat kažemo drugačne v javnem življenju in spet močno drugačne v zasebnem, družinskem. Doma, v družini, se držimo starih navad, neradi in le težko se odpovedujemo posebnemu in izjemnemu položaju moškega v družini in tudi v odnosu do žene in družinskega življenja.

— Včasih pa zavirajo uresničitev takih spremenjenih odnosov tudi žene same, — je podprla moža žena. — Kolikokrat kritizirajo tiste žene, ki se udeležujejo javnega življenja, češ naj bi raje bolj skrbele za svoj dom in družino.

— Seveda, opraviti imamo z enim in z drugim. Mislim pa le, da se večina žensk veliko bolje in hitreje uveljavila v poklicih in sploh v družbenem življenju, kot pa vzporedno moški prevzemamo bremena družinskega življenja ter vzreje in vzgoje otrok. Če samo pomislim, koliko razburjenja sem že slišal na ta račun v našem podjetju! Moški se jeze, da je kosilo prepozno, odkar je tudi žena v službi, da dom ni tako urejen, da žena premalo pomaga otrokom pri učenju, in ne vem kaj vse še je narobe. In ženske se jeze, kako moške samo nejevoljno čakajo, kdaj bo kosilo pripravljeno, da jim ne pride niti na misel, da bi doma kaj pomagali, da se le jeze, če otroci dobivajo v šoli slabe ocene, ne pride pa jim na misel, da bi popoldne kdaj sedli s katerim k učenju. Kaj se to pravi? Nič drugega, kot da moške — vsaj zvečine — nimajo načelno nič proti temu, da tudi žena prispeva k preživljanju družine. Toda zanje osebno bi se zaradi tega ne smelo nič spreminiti. Tako postaja položaj nekaterih žena zares težaven. Z zaposlitvijo izven doma prevzemajo namreč nove dolžnosti in bremena, moški pa se drže starih pravil, da imajo dolžnosti le v poklicnem in javnem življenju.

PRIDELOVALNO SREDIŠČE JE KOSTANJEVICA NA KRKI

Cviček je dolenjska specialiteta!

To vino ima doma in v tujini odličen sloves — Moramo ga zadržati

Turistični vestnik je 1. 1959 v 4. številki na »Modri strani« prinesel o cvičku med drugim pod oznako J. S. tudi tole:

— Cviček je svojstveno slovensko vino. Pride lujejo ga v posavskem vinarskem okolišju. Prvotno pravo domovinsko pravico pa je imel v ožjem gorjanskem okolišju. Pozneje so nadedli oznako »cvička« tudi bizeljskemu rdečemu vinu, čeprav stvarno to ni isti tip in se obe zvrsti razlikujeta po kakovosti. Pridevalno središče naravnega cvička je Kostanjevica na Krki, dočim bizeljsko rdeče vino (vključno pišečko, sromeljsko, zdoisko in sredičko) vskladiščuje kmetijska zadruga Bizeljsko, združeno trgovsko podjetje Brezina in »Vino Brežice«.

O odnosih gostilničarjev do cvička je v tem poučnem ABC povedano, da je bil starejši rod gostilničarjev na Dolenjskem, pa tudi v Ljubljani in še nekaterih mestih sila tenkovosten. Pri njih je bil dober cviček specialiteta, kot na primer prekajene domače klobase ali drugi oku-

snj prigrizki.
 V Ljubljani dobro znani, zdaj že pokojni gostilec Kajfež je v bivši Jugoslaviji ob svojem bifjeju v palači Grafike obesil tablo z napisom: »Tistemu, ki toči boljši cviček od mojega, plačam 10.000 dinarjev.«
 To je bilo nekoč. Tako vne-

mo gostilničarjev do domače hrane in pijače le še redko srečujemo. V naše gostilniške obrate mora priti več toplote in več prisrčne domačnosti! Toploto in domačnost naj ustvarita naša dolenjska gostoljubnost in naši preprosti jedilniki.

Med pijačami zavzema naš cviček prvo mesto, ki ga citirani odlomek iz Turističnega vestnika označuje kot medicinsko vino. Cviček je in bo ostal velika značilnost Dolenjske in te značilnosti ne smemo zapraviti.

Cviček ima tudi v tujini odličen sloves. Dolžni so ga čuvati predvsem gostinci, tako kot so to znali naši stari zavedni gostilničarji, saj je prinašal njihovim obratom čast in ugled.

JOZE LIKAR

KRKA vam predstavlja

Kozmetični proizvodi postajajo iz dneva v dan bolj nepogrešljivi in že dolgo niso več privilegij situiranih potrošnikov. Njihova cena je postala dostopna vsakemu in nujnost obstoja kozmetičnih proizvodov kot dopolnilo negovanemu videzu daje kozmetičnim proizvodom zeleno mesto v vsakem domu.

Morda vas bo zanimalo, kaj je na področju kozmetike pripravila tovarna zdravil »Krka«?

Kolekcija kozmetičnih proizvodov »Krka« ni pripravljena le za ženske, tudi na vedno bolj zahtevni moški svet ni pozabila. Pogledimo po vrsti, kaj lahko najdemo v izločbenem oknu »Krka«!

- Za žene so v tovarni »Krka« sklenili pripraviti po licenci znane tovarne Brigitte Bardot nemalo presenečenj.

Brigitte Bardot ličilo za usta boste našli v 12 najmodernejših barvnih niansah. Od še vedno priljubljene rjavo-rosa svetlečee nianse številka 11, po kateri sega predvsem mladi svet, do lepih temno rdečih tonov, prav po letošnji modi Bonnie in Clyde.

Brigitte Bardot laki za nohte so usklajeni z ličili za usta, kar je že dolgo in bo vedno ostalo osnovno pravilo ličene žene. Barvo laka za nohte kupite vedno v isti barvi z ličilom za usta!

Brigitte Bardot odstranjevalec laka za nohte, da nohta ne poškoduje. Odstranjuje samo lak, noht pa ščiti.

Iz iste serije BB še dva nova proizvoda:

Base Treatment, sredstvo za nego ustnic, je nepogrešljivo v vseh letnih časih; ščiti usta pred razpokanjem, pa tudi če so usta že razpokana, se lepo popravijo, ako z brezbarvnim ličilom Base Treatment namažete ustnice zvečer nekajkrat zaporedoma. Prav potreben je Base Treatment na morju ali v hribih, da ščiti na močnem soncu ustnice pred izsušitvijo.

Brilliant Cinema je velika skrivnost trajno svetlečih se ustnic igralke Brigitte Bardot, ki je pokroviteljica vseh omenjenih proizvodov. Če brez ličila za usta v katerikoli barvi namažete ustnice še z ličilom Brilliant Cinema, bo ostalo ličilo dalj časa neizpremenjeno in z zelenim svetlečim učinkom veliko lepše.

Serija Brigitte Bardot je s tem končana.

- In kaj so nam v »Krki«, tovarni zdravil, pripravili za moške? Za- nje so izbrali licenco kozmetičnih proizvodov Floid, ki vsebuje tri proizvode:

- vili za moške? Za- nje so izbrali licenco kozmetičnih proizvodov Floid, ki vsebuje tri proizvode:

Pre-shave lotion, tekočina, ki se uporablja po britju, ga dezinficira in omehča.

After-shave lotion, tekočina, ki se uporablja po britju, je nepogrešljiva za pravilno nego kože.

Eau de Cologne za moške, ostro odisavljena, in če jo boste preizkusili in se nanjo navadili, ne boste mogli več brez nje.

Floid eau de Cologne pa je v posebni izvedbi pripravljena tudi za žene, v lepi embalaži primerna tudi za zahtevnejši dar.

Tovarna zdravil »Krka«, Novo mesto, pa je pripravila na zahtevnem in konkurenčnem področju kozmetike tudi proizvod za nego kože na soncu: Delial. Namenjen je moškim in ženam, prav tako otrokom in je na poletnih počitnicah nepogrešljiv.

Delial vam je na voljo v obliki kreme, olja ali v spray izvedbi, ki je posebno praktična za polovanje.

Z Delialom se namažite pred sončenjem in prve dni z njim ne štedite. Namažite se tudi čez dan, vsakih 2-3 kopanju. Kasneje, ko se bo koža soncu že privadila, zadostuje tanjša plast Deliala. Z Delialom bo koža počasi, vendar enakomerno in lepo ogorela, in če s sončenjem ne boste prvi dan pretilavali, bo tempa barva dolgo ostala v vaše zamisljivo neizpremenjena. Delial pa vam bo koristil tudi takrat, če poln nega dopusta ne boste preživeli na morju, ampak kje ob odprtem oknu, na vrtu, ob reki ali kjerkoli, kjer ima sonce svoje mesto. Ne pozabite se pred vsakim sončenjem po obrazu in telesu namazati z Delialom. To koristi tudi v zdravstvene namene: saj koža, zavarovana z Delialom, prepušča samo organizmu koristne UVA žarke, škodljivih pa ne. UVA žarki sodelujejo pri tvorbi vitamina D, ki ga organizem še kako potrebuje, poleg tega pa pospešujejo cirkulacijo krvi in pozitivno vplivajo na obrambno moč organizma. Sončenje koristi skoraj vsakemu: še bolj pa je, da se o vplivu sonca na vas pogovorite s svojim zdravnikom.

Delial pa vam bo skušal po najboljših močeh pomagati k najboljsem počutju na soncu in vam zagotoviti tudi estetsko največ, kar od njega lahko pričakujete: čudovito rjavobarno kožo: svetlejšo ali temnejšo — po želji.

ph. M. PEČNIK-VOVKOVA

Ob bridki izgubi dragega moža, očeta in brata

Jožeta Kleindiensta

iz Novega mesta

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga sprejeli na zadnji poti, darovalcem vencov in cvetja, vsem, ki so sočustvovali z nami in nam izrazili sožalje, posebno pa zdravnikom in ostalemu osebju internega oddelka splošne bolnišnice Novo mesto, ki so mu v težki bolezni lajšali bolečine. Zahvaljujemo se tudi gasilskemu društvu Novo mesto, učenkam šole za zdravstvene delavce Novo mesto ter članom delovnih kolektivov tovarne zdravil KRKA, Cestnega podjetja Novo mesto ter podjetja VARNOST.

Zena Marija, hčerka Joži, brat, sestre in drugo sorodstvo

Novo mesto, 8. junija 1968

Zgodilo se je, da sem začel pod palec nekaj več denarja. In šnilo mi je v glavo, da ga vložim v kaj otiplivega, v kak materialen objekt.

»Če bi imel nekaj odvečne gotovine, kaj bi si najraje kupil?« sem vprašal prijatelja Sošolaka.

»Mlin, star mlin!« je odgovoril, kot bi ustrelil. »Veš, mlin je dandanes grozno v modi. Kdor le more, si kupi star mlin, da bi daleč od človeškega dandanja užival svoj prosti čas. To je čudovito: pod oknom ti žubori voda, malo proč šumi drenoten gozd, ti pa lepo sedi v mlinu in premišljaš, kako je vse na tej zemlji bežno in minljivo...«

»Dobra misel,« sem mu potrdil, namreč tole o minljivosti vsega. Samo ne vem, zakaj bi bil za to potreben mlin. O minljivosti lahko premišljaš, kjer se ti zljubi.

»Že, ampak: najlepše je v starem mlinu,« je ugovarjal prijatelj. »Okolje je kot naša. Zato te nagovarjam. Vrh utega imajo mlinci zanimivo preteklost. Doktor Vidžalek je kupil mlin, čigar lastnik so leta 1709 razglasili za coprnico in sezgali na grmadi. Mlin tenorista Pihlja so pred sto leti zavzeli Prusi in zapretili mlinarju, da ga bodo spekli na ražnju. Starec jim je od strahu odšel v sveta nebesa. Da, dragi moj, češki mlinci so kompletna zgodovina. V nekaterih so še dandanašnji dan prikazujejo duhov! Le kupi si mlin, ne bo ti žal!«

Predlog je bil vabiliv, pa sem začel stikati za primeren mlinom. Zvedel sem, da se pri mestecu Trjapka prodaja mlin, Karbalec mu pravi. Res nisem vedel, ali je prišel v češko zgodovino in

kakšen zločin se je zgodil v njem. Bom šel pa na slepo srečo v kupčijo, in risikal, sem si mislil. Umetniška inteligencija je danes vsa neumna na mlino, in če bom predolgo mencil, mi bo mlin uplavaj po vodi.

In tako sem se lepega dne odpeljal v Trjapko. Informacija, ki sem jo v mestecu dobil o mlinu, je bila pravi podatek: okrog mlina, tako so mi povedali, je čudovita narava, fantastičen kotiček miru in tišine. Glede zgodovinskih zločinov v mlinu zicer nihče ni vedel ničesar zanesljivega, nihče pa te možnosti ni izključeval. In tako sem jo mahnil v Karbalec. Povem vam, pravcati mlin iz bajke, živa priča srodnjega veka. Če tukaj niso pobijali in pekli hudo delci in rokovanjaci, potem niso sploh nikjer. Zadovoljen od prvega vtisa, sem veselo stopil proti vratom. Tedaj pa me je ustavil staro v ponošenem plašču.

»Hej, kam, vi?« me je vprašal staro in me sumljivo pogledal.

»V mlin, staro. Rad bi ga kupil, saj je naproda, ne?«

»To drži,« je rekel staro, »ampak dvomim, da ga boote kupiti, ko zveste, kaj se je v njem zgodilo.«

»Kaj pa je bilo takega?« sem se kar od neučukanosti, da zverm za zgodovinski zločin, po katerem bo moj mlin deležen zaslužene slave.

»Ja, stvar je takale,« je

MIROSLAV ŠVENDRLIK:

ZGODOVINSKI MLIN

začel staro z votlim glasom. »Mlin, rica se je zaljubila v drvarja Buhto. No, Buhta je ustregel njeni zaljubljenosti. Ampak njun odnos ni ostal dolgo skrivt: prej ko v stiri najstih letih je mlinar vse zvedel. V jezi je s polenom Buhti razbil glavo, nato je pograbil mlinarico in jo tresil pod mlinski kamen. Potlej je odšel na podstrešje in se obesil na tram.«

»Čudovito!« sem se razveselil. »Pa so o tem kakšni zgodovinski dokazi, je kje zapisano? Ni vse skupaj le leri far!«

»Bodite prepričani, da je

OREHI

Montesquieu je s svojo knjigo »Duh zakonov povzročil pravo revolucijo duhov.«

Nekoga ne se je prepiral s parlamentarcem iz Bordeauxa zaradi filozofskega izreka. Omenjeni politik je hotel imeti po vsej sili prav in se je nazadnje povzpel do naslednjega dokaza:

»Če ni vse natančno tako, kot vam pravim, vam dam svojo glavo!«

Montesquieu reče mirno: »Sprejemem jo; majhni darovi utrjujejo prijateljstvo.«

XXX

»Tega pa res ne razumem,« se pritožuje Petra, »zakaj se zadnje čase Anica tako čudno vede in zahteva, da jo kličemo Anabela!«

»Kaj še ne veš?« ji razlaga Tončka, »da je ona tudi ena izmed fistih, ki se je zato slekla, da bi se naučila silmati!«

XXX

Neki znan slovenski slikar se je znašel v družbi, kjer je bila tudi najboljše raščena, najboljše oblečena in najgloblje izrezana Slovenka. Kmalu je ugotovila, kako jo slikar, ki ga ni poznala, strokovno ogleduje, zato ga je vprašala: »Kaj pravite k moji novi obleki?«

»Lepo, lepo,« je odgovoril duhoviti slikar. »Samo že za en gumbek nižje, pa bomo imeli piknik na prostem!«

res. Če je stari Tomaček potrdil, je sveta resnica.«

»Odlčno, stric! Grozno ste me razveselili. Kupil bom ta mlin.«

»Ne ozirajte se na tri uboje?« se je začudil staro.

»Saj prav zaradi njih. Dva uboja in en samomor! Kaj si morem želei lepšega? In, če je zgodovinsko izpričano...«

»Čuden patron ste,« je zamrmral. »Takega še nisem srečal. Menda vas sam obup žene, da hočete kupiti ta mlin.«

Nasmehnil sem se in veselo pomahnil z roko.

»Kaj hočemo?« sem mu rekel pomirljivo. »Dandanes se nam take zgodovinske reči ne zdijo strašne. Za intelektualnega kupca je to prav zanimivo. Le pomislite, živet v mlinu, kjer se ponoči gotovo zmeraj pojavlja duh tega ne! lanjega mlinarja in straši! Fantastično!«

»I, kakšen duh, bog vas nima radi!« se je začudil staro. »Saj mlinar se zmeraj visi na tramu. Jaz pa čakam in strašim, dokler ne pridejo milijoniki.«

Proga Beograd-Bar

Proga Beograd — Bar je dokončno opravila izpit tudi pred tistimi, od katerih volje in prepričanosti je bila njena usoda precej odvisna. Mednarodna banka za obnovo in razvoj je nedavno odobrila Jugoslaviji namenski kredit 50 milijonov dolarjev za dograditev te proge, o kateri se je nekaj zadnjih desetletij toliko govorilo, pisalo in razpravljalo kot o nobenem drugem objektu našega gospodarstva. Proga Beograd — Bar je postala malone narodna legenda.

Sedaj so kupi elaboratov, dokazov in doktorskih disertacij o potrebi zgraditve te proge postali z odlokom banke zanimiv arhiv. Prvi vlak bo zapeljal po tej progi leta 1972. Dotlej pa je treba obdržati tempo začelih del, da bo o pravem času dograjena ta proga, ki bo tekla skozi najbolj pisana področja naše dežele.

VSAKI PETI KILOMETER V PRETORU

Proga bo dolga 476 kilometrov. Sto kilometrov je že zgrajeno. To sta odsaka od Beograda do Vreoca in od Bara do Titograda. Lepoto krajev, skozi katere ho tekla proga, naj pokaže le dvoje podatkov: skupna dolžina vseh mostov na progi bo 16 kilometrov, skupna dožina vseh predorov pa skoraj 100 kilometrov. Petino svoje dolžine bo proga torej peljala skozi predore planinskih vrhov Poviens, Maljena, Zlatibora, Sinjajevine...

Proga bo elektrificirana. Za graditelje bo težji odsek od Kolašina do Titograda, ker bo treba premagati neprehodne soteske in visoke gorske prevale, preden bo prišla na ravnino okrog glavnega mesta Črne gore.

ZVEZA LONDON — MOSKVA

Zadnji dve leti so strokovnjaki Mednarodne banke preživeli veliko dni na trasi te proge in oseba, preverjali vsako potankost, vsak podatek o ekonomičnosti njene zgraditve. Najprej so raziskali rezerve rudnega bogastva ob trasi, nato možnosti za razvoj kmetijstva in turizma, ugotavljali vire energije in ocenjevali gozdno bogastvo, ki bo navezано na progo.

Zamisel o graditvi te proge je stara že 90 let. To je bila avstrijsko-srbska varianta, po kateri naj bi ta železna cesta povežala Beograd z Metkovićem in Gružem prek Čačka, Užice in Vitegrada. Kasneje so se porajale nove in nove variante in leta 1909 je bilo na mednarodni konferenci v Parizu sklenjeno, naj se London skozi Pariz, Rim, Bari, Andrijevo, Prokuplje, Niš, Prahovo, Bukarešto in Kijev poveže z Moskvo.

Tedaj se je začela mučna zgodovina te proge z vedno novimi variantami, s kopičenjem elaboratov, študij in načrtov.

Po mnogih neuspešnih poskusih je bila 31. marca 1940 dokončno uzakonjena trasa te proge od Beograda do Tivta, dolga 537 kilometrov. Začeta dela je ustavila druga svetovna vojna. Po osvoboditvi je bila trasa premaknjena na Bar, z deli pa so začeli leta 1953. Leto kasneje so graditev ustavili, ker ni bilo sredstev.

Danes je vse to postalo v pravem smislu zgodovina proge, po kateri bo po skoraj devetdesetih letih od Beograda do Bara zapeljal prvi električni vlak čez šilci leta.

Z. Zlatanović

Ljudska modrost

Grdi dnevi so često šteti, lepi zelo malo v misel vzeti.

Ako greš volku naproti, poklič psa s seboj!

Dobro doma, kdor ga ima.

Ako človek ne more biti lep in bogat, kakor bi rad, lahko je dober in pošten.

Kjer kuga razsaja, tam smrt raja.

Bolj če bo pridna pozimi predica, dlje bo rožljala pod palec petica.

Ako bi sirot ne bilo, zaroka sonce ne bi svetilo.

Bolje bobova slama ko prazne jasl.

Ako bi se ljudje za nebesa tako pullili kakor za denar, ti bila že davno premajhna.

Bolje dati kakor jemati.

BREZ BESED

Pahljača velikega poglavarja

Svilnata dolga peresa z barvo temnih pragozdov so pripadala rajski ptici, rajčici, ki so jo ujeti nekje na obrežju Atlantika v eni od dežel zahodne Afrike. Sedaj je to pahljača in pogled nanjo mi pričara čas, preživet v podnebnju sončne Afrike, pričara zelene kokosove palme, visoko travo, velike cvetove, ki delujejo samo ponoči, nasmejane lepe otroke črne Afrike in moja mala prijateljca Neimu in Mbala.

Morda ju nikoli več ne bom videla. Nič zato: kadar si zaželim, ju vidim — v spominu, tudi če ne pogledam na pernato pahljačo na steni moje sobe. Poslušam, kako poje Mbala. Črne kodraste lase ima spletené v deset kitk, ki ji štrlijo na vse strani. Deklica ima glas kot ptica, tenak, pretenak, kot da se bo sredi pesmi zdaj zdaj pretrgal... Mbala je pela staro afriško uspavanko, katero jo je naučila sama Ngama. Zraven je plesala po afriško, se vija v pasu desno in levo, naprej in nazaj, kot prave velike plesalke na vaških slavnostih v njeni vasi blizu starega mesta Benina.

Neimu ni pel, pač pa samo enakomerno in nepogrešljivo natančno ploskal z dlanmi, ki z njegova sestra pela in plesala zame, za gostjo. V hladu pod palmo so na belem pesku ležali šolski zvezki in knjige. Otroka sta končala pouk in prišla na obisk kot vsak dan, kar je naša ladja zasidrana v Papui, pred Lagosom. Videvali smo se na plaži, na bregu oceana, vsako popoldne, in skupaj čakali, da je oseka pustila na mokrem pesku rakce in školjke. Neimu je nabiral biserne po-

lrovčke, morska ušesa in si delal ogrlico. Mbala se je veselo zasmejala, kadar so ji rakci zlezli po hrbtu.

Nekoga dne sem zaman čakala brata in sestro, da bi prišla pod palmo. Tudi drugi dan ju ni bilo. Tretji dan je prišla samo Mbala. Ni nesla knjige in tudi ni veselo pozdravila »Oj-ko!«. Povedala je, da mora takoj domov in da naj grem z njo, če morem.

Dolgo sva hodili, dokler ni za nama ostalo mestno naselje in sva prišli v buš — džunglo. Mbala je molče korakala pred mano in spretno z golimi rokami razmikala velike liste praprotili in ovijalk.

V »buš« je bilo veliko koč, zgrajenih iz zemlje in slame. Koče so bile lepo razvrščene, ograjene z bambusom. V majhnih dvoriščih so med belimi kokošmi začudeno meketale kose.

Mbala je na nekem dvorišču poklicala nekoga iz koč. Prišla sta njen brat in mati pa me odpeljala v koč. Na postelji iz morske trave je sedel močno shufšan možič — oče mojih malih prijateljev. Povabil me je, je rekel, da se mi zahvali za prijateljstvo, ki sem ga izkazala njujnim otrokoma, ki sta mu vse, kar ima na tem svetu. Neimu in Mbala sta mu povedala o naših sestankih pod palmo. In zato hoče gostinji iz daljnega sveta podariti za spomin pahljačo iz perja rajске ptice, saj njemu tako ne bo več potrebna.

Tako sem dobila pahljačo pravega afriškega poglavarja.

BLAŽENKA STEJIC

TRGOVSKO PODJETJE NA DEBELO
IN DROBNO

»PRESKRBA«
KRŠKO

razpisuje

PONOVO LICITACIJO

za:

**PRODAJO STANOVANJA
v I. nadstropju etažno zazidane
površine**

v izmeri 166 m² z 29 m² lesenega dela — ve-
rande in vhoda v Brestanici št. 82. Ocenjena
vrednost za celotno površino je 58.937,00 din
— najnižja ponudba je 40.000,00 din;

**PRODAJO STANOVANJA
v I. nadstropju etažno zazidane
površine**

v izmeri 167 m² v Krškem, Cesta krških žrtev
št. 40.

Ocenjena vrednost za celotno površino je
61.193,00 din — najnižja ponudba 50.000,00 din.
Zemljišče v Brestanici po 10,00 din, v Krškem
pa po 18,00 din za kvadratni meter.

Licitacija bo 6. julija 1968 ob 8. uri na sedežu
podjetja v Krškem. Podrobnejše pogoje o
prodaji in plačilu ter druge informacije prej-
me vsak zainteresiran na upravi podjetja vsak
dan od 7. do 14. ure.

Šola za poklicne voznike motornih
vozil — Ljubljana-Ježica

razpisuje

**vpis učencev
v šolskem letu 1968/69**

Rok za vpis je do 15. avgusta 1968. Pouk se bo
pričel 5. septembra in bo trajal do 1. febru-
arja 1969.

Pogoji za vpis:

- dopolnjeno 18. leto starosti,
- končana osemletka ali vajenska šola in
zdravstvena sposobnost.

Po uspešno končanem šolanju pridobe učenci
naziv poklicnega voznika za B, C in E kate-
gorijo. Vse ostale informacije dobite na šoli
ali po telefonu 341-037.

KOVINARSKA ŠOLA KOČEVJE

bo vpisala v I. letnik

75 UČENCEV

za vse poklice kovinarske stroke, tudi
za avtomehanike

V šolo se lahko vpišejo učenci, ki so končali
osnovno šolo in niso stari več kot 18 let.
Vpisovali bomo tudi absolvente posebnih šol.
Do 28. junija pošljite šoli prijavo na obrazcu
1,20, ki ga dobite v knjigarni. Priložite do-
pisnico, s katero vas bomo obvestili o zdrav-
niškem pregledu in psihofizičnem testiranju.
Učenci, ki želijo stanovati v vajenskem domu,
naj pošljejo prijavo Domu Dušana Remiha
v Kočevju. Prostora je dovolj.

RAVNATELJSTVO

**ZASAVSKI PREMOGOVNIKI
TRBOVLJE
RUDARSKI ŠOLSKI CENTER
ZAGORJE OB SAVI**

razpisuje

VPIS UČENCEV

V I. LETNIK POKLICNE ŠOLE
ZA POKLIC

**KVALIFICIRANEGA
RUDARJA — KOPAČA**

POGOJI:

- uspešno zaključenih najmanj 6 razredov
osemletke
- primerno zdravstveno stanje
- starost od 15 do 17 let.

Učenje traja tri leta.

Center ima svoj internat s popolno oskrbo.

Učenci prejema v času šolanja nagrado po
pravilniku o nagrajevanju učencev.

Prijave sprejemamo do 31. julija 1968.

Sgorjan 1741

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA KRŠKO

bo sprejela v šolskem letu 1968/69
v prvi letnik naslednje število učencev:

1. v prvi letnik TŠŠ — strojne-
ga oddelka: 60 učencev
2. v prvi letnik TŠŠ — elektro
oddelka: 60 učencev
3. v prvi letnik poklicne šole
kovinarske stroke:
60 učencev

Kandidati morajo poslati na upravo šole naslednje
dokumente:

- a) prošnjo (obrazec 1,20 DZS) s kolkom za 50 par
- b) spričevalo 8. razreda osnovne šole
- c) mnenje šole
- d) zdravniško spričevalo
- e) dopisnico s svojimi naslovom

Kandidati za sprejem v 1. letnik TŠŠ (strojni in
elektro oddelki) bodo opravljali 22. junija 1968 ob
8. uri test iz slovenskega jezika, tujega jezika (an-
gleščine ali nemščine) in iz matematike. Če bo pri-
jav več, kot je razpisanih mest, bodo odklonjeni
tisti, ki bodo test najslabše opravili in imajo slabše
uspehe iz osmega razreda osnovne šole.

Kandidati za sprejem v prvi letnik poklicne šole
morajo poleg že navedenih dokumentov poslati tudi
učno pogodbo, ki so jo sklenili s podjetjem.
Prvi letnik poklicne šole bo začel pouk 5. septembra.

**VETERINARSKA POSTAJA
CRNOMELJ**

obvešča kmetovalce na področju občin-
skih skupščin Crnomelj in Metlika, da bo
zaradi letnih dopustov delavcev postaje od
11. junija 1968 do zaključno 14. julija 1968

**osemenjevanje plemenit
potekalo po nedeljskem razporedu**

Razpored osemnjenja je razviden na vseh
osemenjevalnih punktih.

VETERINARSKA POSTAJA CRNOMELJ

IZBERITE SI AVTO!

Sprejemamo predplačila za nove
tipe osebnih avtomobilov znam-
ke FIAT-ZASTAVA

	Tov. cena brez p. d. Ndin	za devize \$	Ndin
Fiat - Zastava 850 berlina	17.520,00	1.360	788,40
Fiat - Zastava 850 special	18.600,00	1.458	837,00
Fiat - Zastava 850 coupe	22.500,00	1.764	1.012,50
Fiat - Zastava 1100 R	20.940,00	1.640	942,30
Fiat - Zastava 124 berlina	24.800,00	1.945	1.116,00
Fiat - Zastava 125 berlina	29.800,00	2.337	1.340,00

Cene se razumejo franko Kragujevac.

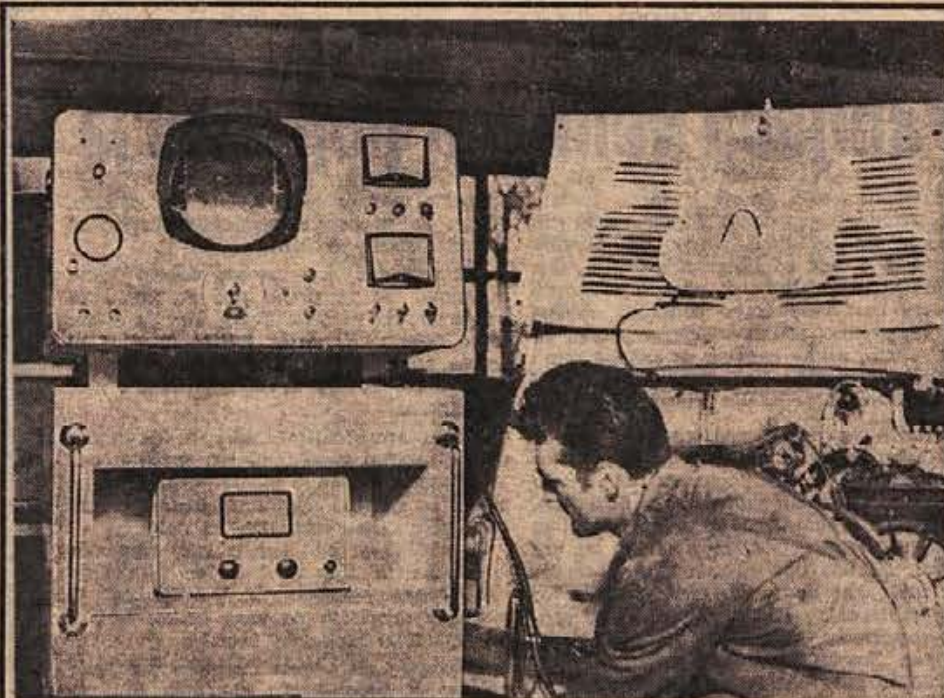
Rok dobave 30-90 dni po vplačilu tovarniške cene.

Prioriteto pri dobavi imajo kupci, ki odkupijo obveznico posojila Zavodov
»Crvena Zastava«.

Informacije dobite po telefonu št. 21-132.

Predplačilo sprejema prodajni oddelk podjetja

NOVOTEHNA NOVO MESTO

Najnovejša pridobitev AVTOSERVISA PIONIR v Novem mestu je
elektronska naprava »AVTOTESTAR«. Naprava je angleške izdelave in
je stala 20.000 din. Z njo kontrolirajo delovanje motorja in vseh agre-
gatorov, tesnjenje batnih obročkov, kvaliteto ventilskih vzmeti, tesnje-
nje ventilov itd.

S posebnim dodatkom — ANALIZATORJEM izpušnih plinov pa
kontrolirajo kvaliteto izgoravanja v valjih in na ta način ugotavljajo
mešanico zraka in benzina. To kontrolo napravijo pri PIONIRJU brez-
plačno.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 8.15, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbe: ni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 14. JUNIJA: 8.08 Glasbena matineja, 9.25 Slovenske narodne v izvedbi tria Frank in pevcev, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Alojz Muster: Iakušnje z oskrbo tal v mladih nasadih, 12.40 Iz kraja v kraj, 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Turistični napotki, 15.25 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsa dan za vas, 19.00 Lahko noč, otroci, 19.15 Minute s pevcom Ladom Leskovarjem, 20.00 Glasbeni cocktail, 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 15. JUNIJA: 8.08 Glasbena matineja, 9.25 Dvajset minut z ansambлом Jožeta Privška in Ljubljanskim jazz ansambлом, 10.15 Pri vas doma, 11.00 - Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 11.20 Kar po domače,

12.30 Kmetijski nasveti - inž. Miha Ogorevc: Arborčni Evropski, šaržna vrsta kulture, 12.40 Poplave iz studija 14 - 13.30 Priporočajo vam, 15.20 Glasbeni intermezzo, 15.45 Naš podlistek - Wiech: Vsiša gori, 17.00 Gremo v kino, 17.30 Igramo beat! 18.15 Pravi kar prispele, 18.50 S knjižnega trga, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Plesni in Revijski orkester RTV Ljubljana s vokalnimi solisti, 21.30 Iz fonoteke radia Koper, 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 16. JUNIJA: 6.00-8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Michael Manfred: »Timpetal, mesta bres staršev, 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - I, 10.00 Še pomnite, tovariši... Zlatko Bogataj: Čes Srem proti Sloveniji, 11.00-11.20 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - II, 13.40 Nedeljska reportaža, 14.00 Čes hrib in dol, 14.30 Humoreska tega tedna - Damon Runyon: »Broadwayska romanca,

15.09 Popoldne ob zabavni glasbi, 16.00 Radijska igra - Paul Williams: »Kotuhar, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbena razglednica, 20.00 v nedeljo zvečera, 22.15 Serenadni večer.

PONEDELJEK, 17. JUNIJA: 8.08 Glasbena matineja, 9.15 Iz albuma skladb za mladino, 10.15-12.00 Pri vas doma - vmes ob 11.00-11.20 poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jože Spunring: »Pennquade prva tetraploidna žlahtna sorta ajde, 12.40 Majben koncert pihalnih orkestrrov, 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsa dan za vas, 19.05 Operni koncert, 18.15 »Signalis, 18.35 Mladinska oddaja: »Interni 689, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Eido Viler, 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana, 22.10 Radi ste jih poslušali.

TOREK, 18. JUNIJA: 8.08 Opera matineja, 9.15 Kaj pojo otroci

pri nas in po svetu, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Dragan Josipović: Bolezni pri varji perunina, 19.40 Iz kraja v kraj, 19.30 Priporočajo vam... 15.20 Glasbeni intermezzo, 15.40 V terek na svidenje! 16.00 Vsa dan za vas

17.05 Igra simfoničnega orkestra RTV - Ljubljana, 18.50 Na mednarodnih križpotjih, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s ansambлом Jožeta Kampica, 20.00 Od premiere do premiere, 21.15 Paradapovek, 22.15 Skupni program JRT - studio Beograd

SREDA, 19. JUNIJA: 8.08 Glasbena matineja, 9.15 »Cicibanov sveta, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - Jurica Zdravec: Značilnosti vinogradništva in vinarstva v Franciji, 12.40 Šest oktetov - šest umetnih slovenskih pesmi, 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.40 Slovenske narodne v priredbi L. M. Škerjanca, 16.00 Vsa dan za vas, 17.05 Mladina sebi in vam, 18.45 Naš razgovor, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Anton Forster: »Gorenjski slavček, 22.10 S festivala jaza,

ČETRTEK, 20. JUNIJA: 8.08 Opera matineja, 9.15 Uspehi glasbenih sol v preteklem solskem letu, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Jozica Urbas: Za prirajo pomembne dedne lastnosti prašičev, 13.30 Priporočajo vam... 14.00 Izbral smo vam, 17.05 Četrtek simfonični koncert, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko domačih pesmi in napevov, 21.40 Majdo Sepe, 20.00 Četrtek večer Glasbeni nokturmo, 22.10 Komorno-glasbeni večeri.

PIPS

USPEŠNO UNIČUJE MUHE, KOMARJE, MOLJE, RASTLINSKE UŠI, BOLHE...

KRKA - TOVARNA ZDRAVIL, NOVO MESTO

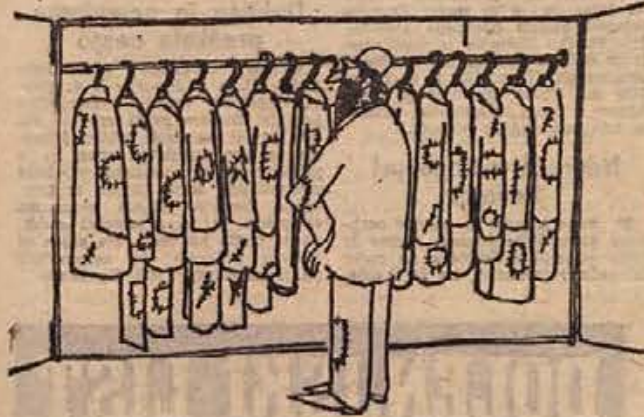
TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 16. VI.

9.10 KMETIJSKA ODDAJA v MADZARŠČINI (Beograd)
9.25 DOBRO NEDELJO VOŠČIMO Z ANSAMBLOM JOŽETA KREZETA IN HENCKA BURKATA (Ljubljana)
10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Zagreb)
10.45 POPOTOVANJE JAMESA CO. OCKA - serijski film (Ljubljana)
11.35 FILM ZA OTROKE (Ljubljana)
12.00 NEDELJSKA TV KONFERENCA (Zagreb)
15.00 AVTO-MOTO DIRKE v PRELIUKI - prenos (Zagreb)
19.10 ILEGALA - poljski serijski film (Ljubljana)
19.40 FILMSKA BURLESKA (Ljubljana)
19.55 PROPAGANDNA ODDAJA - 19.55 PROPAGANDNA MEDIJGRA (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.35 TV MAGAZIN (Zagreb)
21.25 KOSARKA EVROPA: CRVENA ZVEZDA (Beograd)
22.10 SPORTNI PREGLED (JRT)
22.40 TV DNEVNIK (Beograd)

PONEDELJEK 17. VI.

16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Beograd)
17.00 POROČILA (Zagreb)
17.05 MALI SVET - oddaja za otroke (do 17.30) (Zagreb)
18.20 O POGOVORNEM JEZIKU - oddaja iz cikla slovensčina (Ljubljana)
18.45 KARAVANA PRIJATELJSTVA - propagandna oddaja (Ljubljana)
18.50 REPORTAŽA - TV Sarajevo (Zagreb)
19.20 ANTOINE SHOW - zabavno glasbena oddaja (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)

Brez besed

20.35 Noel Coward: BEZNO SREČANJE - TV drama (Zagreb)
21.45 SPEKTAKULARNE MOŽNOSTI SODOBNE GLASBE - oddaja Pota sodobne glasbe (Ljubljana)
22.15 KNJIGA Z DEVETIMI STRANMI - oddaja TV Sarajevo - nagradna na festivalu JRT (Zagreb)
22.45 POROČILA (Ljubljana)

TOREK, 18. VI.

18.00 OBREZJE - oddaja za italijansko narodnostno manjšino (Ljubljana)
18.20 KARAVANA PRIJATELJSTVA - propagandna oddaja (Ljubljana)
18.25 SLOVENSKI ANSAMBLI TE. KMUJEJO - posnetek finalne prireditve (Ljubljana)
19.55 VIJAVAJA (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.40 CIKCAK (Ljubljana)
20.45 V SOBOTO ZVEČER V NEDELJO ZHITRAJ - angleški celovečerni film (Ljubljana)
22.15 POROČILA (Ljubljana)

SREDA, 19. VI.

17.05 MADZARSKI TV PREGLED (Beograd)
17.20 POROČILA (Beograd)
17.25 ODDAJA ZA OTROKE - TV Sarajevo (Beograd)
17.45 KJE JE, KAJ JE (Beograd)
18.00 PO SLOVENJI (Ljubljana)
18.15 VIJAVAJA (Ljubljana)
18.30 ZDRUŽENJE RADOVEDNE ZEV - oddaja za otroke (Zagreb)
19.05 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Ljubljana)
19.45 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 G. Donizetti: ZVONČEK - opera (Ljubljana) (JRT)
21.25 PERRY MASON - serijski film (Ljubljana)
22.15 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

ČETRTEK, 20. VI.

17.10 POROČILA (Ljubljana)
17.15 TIKTAK: Susankin svet, II. del (Ljubljana)
17.30 PIONIRSKI TV STUDIO (Ljubljana)
18.00 PO SLOVENJI (Ljubljana)
18.15 KARAVANA PRIJATELJSTVA - propagandna oddaja (Ljubljana)
18.20 V NARODNEM RITMU (Beograd)
18.45 PO SLEDEH NAPREDKA (Ljubljana)
19.08 ZABAVNO OGLASBENA ODDAJA (Beograd)
19.45 VIJAVAJA (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.35 NA POTI OD GORICE DO GORICE (Ljubljana)

Visoko kvalitetna sodobno embalirana

Special

Zahtevajte jo v naši trgovini!

21.15 BALETNA ODDAJA (Ljubljana)
21.45 POROČILA (Ljubljana)

PETEK, 21. VI.

17.50 DECEK IZ DZUNGLE - serijski film (Ljubljana)
18.15 KARAVANA PRIJATELJSTVA - propagandna oddaja (Ljubljana)
19.20 MED PESMIMI IN KORACNICAMI - koncert zabavnih orkestrrov JLA (Ljubljana)
19.05 BREEZ PAROLE (Ljubljana)
19.35 MOJA PESEM NI LE MOJA PESEM - Kajuhov muzej v Sošanju - oddaja iz cikla Clovek in kultura (Ljubljana)
19.55 VIJAVAJA (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.35 DALJNA OBZORJA - amer. celovečerni film (Ljubljana)
22.25 POROČILA (Ljubljana)
SIMFONIČNI KONCERT - (Beograd)

SOBOTA, 22. VI.

18.25 DISNEYEV SVET - serijski film (Ljubljana)
19.15 KARAVANA PRIJATELJSTVA - propagandna oddaja (Ljubljana)
19.20 SREBRILOD SKOZI ČAS (Ljubljana)
19.45 VIJAVAJA (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.15 Karlovy Vary: FESTIVAL ZABAVNIH MELODIJ ZA ZLATI KLJUC - prenos (IV)
21.45 A. S. Puškin: STOTNIKOVA HČI - nadaljevanje in konec (Ljubljana)
22.45 TV KAZIPOT (Ljubljana)
23.05 POROČILA (Ljubljana)

Jeseni bo pri CANKARJEVI ZALOŽBI izšla knjiga, ki se je bodo iskreno razveselili vsi planinci, alpinisti in ljubitelji naravnih lepov

Dr. Miha Potočnik

SREČANJA Z GORAMI

Tu so izbrani planinski spisi dr. Mihe Potočnika, predsednika Planinske zveze Slovenije. Avtor je svoja srečanja z gorami opisoval skozi 40 let in so tako njegovi spisi dragocen in pomemben dokument o razvojni poti slovenskega alpinizma iz časov po smrti dr. Klementa Juga, predvsem pa iz desetletja pred drugo svetovno vojno. Z njimi je kot vodilna osebnost pospremlil razcvet našega alpinizma po osvoboditvi in potrdil njegovo veljavo v dobi naših velikih odprav v visoka gorstva Azije in Južne Amerike. Kot alpinist, gorski reševalec in organizator našega planinstva sodi dr. Miha Potočnik prav gotovo med vodilne osebnosti našega polpreteklega in sedanjega planinskega življenja. V knjigi sami pa se bo avtor pokazal kot pronicljiv opazovalec, rahločuten in spreten stilist, tako da bo njegova knjiga izbranih planinskih spisov nedvomno veliko in lepo doživlje za vse ljubitelje gora ter pomembna novota na slovenskem knjižnem trgu.

Knjigo je uredil prof. Tine Oreš, urednik Planinskega vestnika.

Potočnikova knjiga, tiskana na peresno lahkem papirju, opremljena s celostranskimi slikami naših gora na umetniškem papirju, vezana v elegantno platno, s čitnim ovitkom, bo imela okrog 350 strani in bo izšla jeseni.

Kdor knjigo naroči in plača do 30. septembra, jo bo prejel za 40,00 Ndin, po izidu pa bo znatno dražja.

Knjigo lahko naročite v najbližji knjigarni, pri vsakem planinskem društvu, pri Planinski zvezi Slovenije ali s spodnjo naročilnico na naslov

CANKARJEVA ZALOŽBA
Ljubljana, Kopitarjeva 2

Naročilnica za Potočnikova »SREČANJA Z GORAMI«

Podpisani(a): _____
poklic: _____
naslov: _____
zaposlitev: _____
nepreklicno naročam Potočnikovo knjigo »SREČANJA Z GORAMI« po subskripcijski ceni 40,00 Ndin.

Knjigo bom plačal najkasneje do 30. septembra:

- takoj po prejemu položnice v celoti,
- v dveh obrokih po 20,00 Ndin. (Ustrezno podčrtajte!)

Če do tega roka knjiga ne bo plačana, pristanem, da mi jo izroči založba ob izidu po knjigotrški ceni.

Datum: _____ Podpis _____

V VSAK SLOVENSKI DOM...

KNJIGE PREŠERNOVE DRUŽBE!

ŠEST KNJIG SAMO DVAJSET DIN

ENOSTAVNO - IZPEZNO prenovite sami svoje stanovanje z vodnimi zidnimi barvami

DOMOFOR HITRO... POCENI

ZAHTEVAJTE JIH V VSEH TRGOVINAH Z BARVAMI

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 14. junija — Melod
Sobota, 15. junija — Vid
Nedelja, 16. junija — Beno
Ponedeljek, 17. junija — Gorazd
Torek, 18. junija — Bogdan
Sreda, 19. junija — Julijana
Četrtek, 20. junija — Nenad

ČESTITKE

Dragi mamci in očki Finkovi
ma iz Iče vasi 14 pri Novem mestu
za praznovanje iz arca šeli še mnogo
let hčerka Marijka, Pavlenu za
osebni praznik z najlepšimi spomi-
ni Marica.

Slavku in mameku Slavku Er-
javčevima na Svedskem pošiljamo
iskrene čestitke na god. Jožetu za
rojstni dan, Jožici pa lep pozdrav.
Ata, mama, sestre Zalka in Pavla
z družinama in Anica.

PREKLECI

Franc Gorenc Ločna 39. Novo
mesto, prepovedujem vašo kokoš
in hojo po mojih njivah in vin-
ogradu v Traki gori. Kdor tega ne
bo upošteval, ga bom sodno pre-
ganjal.

Jože Primc, Orhoviča 15, Sent-
jernež, prepovedujem vsakršno vo-

žnjo z motornimi vozili po moji
parceli — po vrhu v Orhoviči.
Kdor tega ne bo upošteval, ga
bom sodno preganjal

Ivan Pugalj Strauska vas 7. No-
vo mesto, prepovedujem vašo
parcelsko št. 948 čez moje dvorišče.
Kdor tega ne bo upošteval, ga
bom sodno preganjal.

Glika Pipan, Gabrje 76, prepove-
dujem hojo in pašo na mojem po-
sestvu na »Laparjha«. Kdor tega
ne bo upošteval, ga bom sodno
preganjal.

Franc Mervar, Prečna 39. Novo
mesto, prepovedujem vašo kokoš
in hojo po moji njivi. Kdor tega
ne bo upošteval, ga bom sodno
preganjal.

Franc Kaplan, Rakitnica št. 11.
Dolenja vas, preključujem neresni-
ne besede, ki sem jih govoril o
zasebnem tožniku Niku Vidrovu
iz Rakitnice 5. Dolenja vas, in se
mu zahvaljujem, da je odstopil od
tožbe.

Janez Gazvoda, Gor. Subadol 20
pri Brusnicah, preključujem pašo
in vožnjo po mojih parcelah na Al-
dešah in v Skornjicah. Kdor tega
ne bo upošteval, ga bom sodno
preganjal.

Lado Stukelj, Semič 36, obve-
ščam, da nisem plačnik dolgov, ki
bi jih naredila moja žena Marija
Stukelj in sin Lado Stukelj, in da
tudi nista upravičena odtujevati
moje premoženje.

OBVESTILA

Obveščamo da mlini Vukčević iz
Globočle pri Kostanjevici zaradi
popravlil ne bo obratoval od 20.
junija do 15. julija 1968.

Zavod za kulturno dejavnost
Novo mesto prodaja na dražbi
AVTO KOMBI
ogled vozila vsak dan od 14. ure
v Domu kulture, Prešernov trg 5.
Dražnja bo v ponedeljek, 17. 6.
1968, ob 9. uri.

OBLAGA očisti takoj Pralnica
in kemična čistilnica. Novo me-
sto, Germova 5.

SCETKE za loščilce in za sesal-
ce za prah obnovi ščetkarstvo Ar-
miš, Ljubljana, Tržaška 52.

Tigomme
Via Manicco 7
(pri avtobusni
postaji)
GORICA, Italija
GUME
za vse vrste av-
tomobilov mo-
stiramo in urav-
notečimo
EKSKLUZIVI:
KLEBER, DUNLOP najno-
vejšje japonske gume YO-
KOHAMA in vse vrste
ostalih gum.
Govorimo slovensko!

KINIO

BREŽICE: 14. in 15. 6. ameriški
barvni film »LORD JIM«. 16. in
17. 6. ameriški barvni film »DE-
SRET ZAPOVEDI — I. del. 18. in
19. 6. angleški barvni film »LAD-
JA ZA IZPOSOJANJE«.

CRNOMELJ: 14. do 16. 6. polj-
ski film »WALEWSKA IN NAPO-
LEON«. 18. in 19. 6. italijanski
film »ZA PEST DOLARJEVE«.

KOČEVJE — JADRANA: 14. do
16. 6. ameriški barvni film »TRA-
PEZE«. 17. in 18. 6. francoski film
»NE RAZDURJAMO SEA«. 19. 6.
ameriški film »PETROLEJS«. 20. 6.
grški film »GRK JANIS«.

KOSTANJEVICA: 16. 6. ameri-
ški film »UPORNIK BREZ RAZ-
LOGA«. 19. 6. francoski film »ME-
LODJA V SUTERENU«.

METLIKA: 14. do 16. 6. nemško-
jugoslovanski film »MED JASTRE-
BE«. 15. in 16. 6. ameriški barvni
film »KAT BALU«. 19. in 20. 6.
francoski film »MOSKI SPOL —
ZENSKI SPOL«.

MOKRONOG: 15. in 16. 6. jugo-
slovansko-italijanski barvni film
»POKOL V ČRNEM GOZDU«.

NOVO MESTO: 14. in 15. 6. 6.
francoski film »PANTOMAS PRO-
TI SCOTLAND YARDU«. 19. in 20.
6. italijanski barvni film »LOLA
KOLT«.

RIBNICA: 15. in 16. 6. zahodno-
nemški film »CRNI OPATE«.

SEVNICA: 15. in 16. 6. ameriški
film »SPARTAK«.

SODRAŽICA: 15. in 16. 6. angle-
ški barvni film »TOM JONES«.

SENTJERNEJ: 15. in 16. 6.
ameriški film »GRBAVEZ IZ SO-
HOJA«.

TREBNJE: 15. in 16. 6. španski
barvni film »SAMBAS«.

V dveh dneh dve tatvini

Štefan Pakar obsojen na 5 mesecev zapora

Na zatočni klopi novome-
škega občinskega sodišča je
bil pred kratkim Štefan Pakar,
nekvalificirani delavec
iz Jedinščice pri Novem me-
stu. Zagovarjali se je moral
zaradi dveh tatvin, ki jih je
zagrešil marca lani. Senat ga
je spoznal za krivega in ga
obsodil na 5 mesecev zapora
ter na povračilo škode, ki jo
je povzročil tovarni IMV.

Zgodilo se je takole: 3. mar-
ca 1967 je okoli 20. ure zve-
čer na dvorišču gostilne Ko-
šak skupaj z nekimi mlado-
letnikom ukradel moped. Vo-
zilo je bilo last Vinka Godca,
na gostilniškem dvorišču pa
ga je pustil Martin Lindič, ki
se je z izposojenim mope-
dom iz Smarjete pripeljal
v Novo mesto. Tatova sta
moped odpeljala v Pakarje-
vo garažo, ga razstavila in
si dele razdelila.

Ze naslednji dan je Pakar,
tokrat v družbi dveh mlado-
letnikov, z ene od parkir-
anih prikolic IMV poleg to-
varne odpel pregrinjalo in si
ga prilastil. Pregrinjalo, vred-
no okoli 630 din, sta nato
mladoletnika razdrla.

Štefan Pakar, ki tokrat ni
bil prvič pred sodniki, je bil
spoznan za krivega, čeprav
se je pred sodiščem izgovar-
jal na mladoletnega pajdaša.

Požigalec, tok ali strela?

V nedeljo, 9. junija okoli
13.45 ure, se je vnelo gospo-
darsko poslopje pri veteri-
narski postaji ob Cesti hero-
jev v Novem mestu. Pogore-
lo je ostreže in vođa koli-
čina sena. Škoda so ocenili
na 15.000 dinarjev.

Požar je nastal med neviht-
o, zato ni izključeno, da je
ogrešil zanetila strela. Neka-
tere okoliščine pa kažejo, da
se je lahko poslopje vžgalo
tudi zaradi slabe električne
napeljava. Strokovnjaki za
elektriko in organi javne
varnosti vzroke požara še
raziskujejo.

**Kdor zdravje ljubi,
ne pije veliko.
Če pa pije,
pije Hermeliko!**

Dve žrtvi trčenja pri Krškem

V bolnišnici v Brežicah le-
žita ranjena voznika osebnih
avtomobilov, ki sta 9. junija
na avtomobilski cesti pri Kr-
škem silovito trčila drug v
druga. To sta Alojz Ferbe-
žar iz Zagreba in Karel
Chenke iz Berlina. Alojz Fer-
bežar, po rodu Novomešan,
je usodnega dne potoval z
ženo in sinom proti Zagrebu.
Pri nesreči si je štirikrat
zlomil mečenoico. Žena in sin
trčenja nista preživela. Ne-
mec Chenke ni bil tako hudo
poškodovan in bo verjetno
preje okreval.

Tovornjak podri mope- dista

Jože Novak iz Gabrja pri
Gor. Straži se je 8. junija
zvečer peljal z mopedom sko-
zi Jurko vas. Ker je mel luči
na mopedu pokvarjene, si je
okoli vrata obesil prenosno
avtomobilsko luč. Na ovinku
pri Jurki vasi je mopedista
podri tovornjak s prikolico,
ki je prišel naproti. Novaka
so ranjenega in nezavestnega
odpeljali v novomeško bolni-
šnico.

Kasneje so ugotovili, da je
Novaka zbil tovornjak pod-
jetja GORJANCI, ki ga je
vozil Jože Benčina iz Hudenj.
Benčina je povedal, da je
opazil na prikolici razbito
staklo, ko se je ustavil na
Otočcu, da pa ob arcařarju
z mopedistom ni čutil
udarca.

Izsiljeval je prednost

28. maja s jutraj je mopedist Jo-
že Stih iz Vrbeke pripeljal iz
Boštana proti Sevnici. Na križišču
pred mostom čez Savo je zavil v
levo in izsiljeval prednost pred
voznikom osebnega avtomobila Fran-
com Galicem, ki je pripeljal iz
Krškega proti Boštanu. Avtomobi-
list trčenja ni mogel preprečiti,
čeprav je zaviral. Zadel je v mope-
dista in ga zbil po tleh. Telesno
se ni nobeden poškodoval na vo-
zilu pa za okrog 600 din škode.

Krava na avtomobilu

28. maja popoldne se je iz Bre-
žic v Globoko pripeljal z osebnim
avtomobilom Niko Živčič iz Brežic.
Ko je pripeljal blizu hiše svojega
očeta, ki je vodil po cesti kravo,
je pri njem ustavil. Tudi je krava
skotila na avtomobil in ga po-
škodovala po stehi. Na avtomobilu
je za okrog 500 din škode.

Neprimerna hitrost

27. maja popoldne se je pripetila
prometna nesreča na avtomobilski
cesti v Filipah. Voznik osebnega
avtomobila Vaso Zorica iz Zagreba
je vozel iz smeri Novega mesta pro-
ti Zagrebu. Zaradi neprimerne hi-
trosti ga je pri prehitevanju za-
neslo na levo stran vozišča, nato
na desno. Ker je zaviral, ga je
zaneslo pravokotno na levo polo-
vico ceste, kjer je obstal. V tem
trenutku pa je iz smeri Zagreba
privozil voznik osebnega avtomobi-
la Stanko Škrinjcar iz Sentjerne-
ja in zadel v prednji del stojčega
avtomobila. Na vozilih je za okrog
7000 din škode. Škrinjcar je dobil
udarec v hrbet in komolec, vendar
ni iskal zdravniške pomoči.

Nesreča v Logu pri Sevnici

29. maja s jutraj je voznik oseb-
nega avtomobila Andrej Jabec iz
Loga privozil s dvorišča na cesto
II. reda v trenutku, ko je iz sme-

ri Krškega proti Sevnici privozil
motorist Franc Znidaršič iz Za-
vratca in se zalotil v prednji del
osebnega avtomobila. Pri trčenju
se je teže poškodoval sopotnik
motorista Albin Znidaršič iz Za-
vratca. Prvo pomoč so mu nudili
v zdravstvenem domu Sevnici. Na
vozilih je za okrog 600 din škode.

Trčenja kolesarjev

28. maja popoldne je po Ulici
talcev v Kostanjevici vozil kolesar
Anton Kuhar iz Malene, iz
stranske ulice pa je privozila kolesarka
Jožica Vrščec iz Kostanjevi-
ce in trčila vanj. Kolesarke so
kasneje odpeljali v brežičko bolni-
šnico. Na kolesih je za okrog
15 din škode.

Prehitevanje na zoženem delu ceste

29. maja popoldne je iz smeri
Dolenje vasi proti Krškemu vozil
tovorni avto Franc Medvešek iz
Badeč. Na zoženem delu ceste v
Smarcu gredu ga je prehiteval vo-
znik osebnega avtomobila Uroš
Rupret iz Sevnice, ki je zavozel
skrajno levo, zadel ob rob banki-
ne, kjer ga je odbilo v tovornjak,
nakar je zavozil naprej v desno
in se prevrnil pod cesto na desni
bok. Na osebnem avtomobilu je
za okrog 8000 din škode, na tovor-
njaku pa za okrog 100 din.

Tovornjak je zaneslo

3. junija s jutraj se je pripetila
prometna nesreča na cesti III. re-
da Artiče-Globoko. Proti Globo-
ko je vozil tovornjak Jože Pa-
cek iz Gorenje vasi pri Leskovcu.
V naselju Dečno je mračval ne-
znani osebni avtomobil in se pri
tem umaknil na skrajni desni rob
ceste, ki se je pod težo tovornjaka
udril. Zaradi tega je tovornjak
zaneslo v desno, da je zadel ob
hlev last Jožeta Godlerja, ki sto-
ji ob cesti. Škoda na tovornjaku
in hlevu znaša okrog 800 dinarjev.

Kolesarja vrglo čez avtomobil

8. junija s jutraj se je Darko
Hribar iz Zabrulja pri Mirni peljal
z kolesom, in ker ni upošteval
desnega pravila na cesti, je treščil
v osebni avtomobil, s katerim se
je pripeljal Franc Vavtar. Kolesar-
ja je vrglo čez avtomobil, da si je
poškodoval kolena. Odpeljali so ga v
novomeško bolnišnico. Škoda je
bilo za 900 dinarjev.

Dobruška vas: trije v bolnišnico

Huda prometna nesreča se je
pripetila Mirku Zupančiču iz Lode-
ne in trem sopotnikom v njego-
vem avtomobilu 8. junija s jutraj
pri Dobruški vasi. Zupančič je z
navozna zapeljal v betonski smer-
nik, nato pa z avtomobilom zdrk-
nil po nasipu kakšnih 30 m in se
pri odtočnem kanalu ustavil. Sopot-
niki so bili pri tem ranjeni in
so jih odpeljali v bolnišnico. Ško-
de je bilo za okoli 6000 dinarjev.

Tovornjak na njivi

Voznik tovornega avtomobila s
prikolico Martin Suban iz Tanko-
va je 7. junija zvečer vozil iz
Zagreba proti Brežicam. V vasi
Trnje mu je iz nasprotno smeri
pripeljal neznan tovornjak s pre-
cejšno hitrostjo, tako da se je
Suban moral umakniti na skraj-
no desno stran ceste. Zato se je
avtomobil s prikolico prevrnil.
Poškodovan ni bil nihče, škoda pa
znaša okrog 800 din.

Deklica je nenadoma prečkala cesto

Voznik osebnega avtomobila
Vinko Turk iz Jugorja je 8. junija
dopoldne vozil od železniške
postaje Brežice proti mestu. Pri
hiši št. 41 na Cesti bratov Milav-
cev je izza vprežnega voza, ki je
peljal naproti, nenadoma prečkala
cesto šletna Ruth Gramc iz Gor-
njega Lenarta. Kljub močnemu
zaviranju jo je avtomobil zadel,
da je padla po cesti. Na srečo ni
utrpela poškodb, na avtomobilu
pa je za okrog 2.000 din škode.

maloglasni

STANOVANJA

ODDAM sobo (opremljeno) z bel
koncom enomu dekletu. Naslov v
upravi lista (1034/68).

PRODAM dobro ohranjeno enosta-
novanjsko hišo, vseljivo takoj.
Vavta vas 21, Straža.

PRODAM enostanovanjsko novo
hišo na Mostnih njivah v Novem
mestu. Naslov v upravi lista
(1028/68).

ODDAM opremljeno sobo. Anton
Kralj, Smihelska cesta, n. b.,
Novo mesto.

DVE DIJAKINJI lšeta opremljeno
sobo. Naslov v upravi lista
(1011/68).

PROSVETNA delavka išče sobo v
Krškem ali na Vidmu. Ponudbe
pošiljate na naslov: Olga Starc,
Pedagoška gimnazija, Ljubljana,
Stari trg 34.

PRODAM nedograjeno hišo v Smar-
ju-Sap pri Ljubljani. Cena po do-
govoru. Interesenti naj se ogla-
sijo pri Ivanu Strežku, Smar-
ju-Sap 23.

PRODAM

PRODAM gradbeno parcelo. Pol-
vedbe pri gostini Vidrih, Otočec
ob Krki.

GLOBOK otroški voziček, temno
moder, malo rabljen, ugodno
prodam. Zoran Trdinova 5 c.

PRODAM 2 omari. Koštalova 35,
Novo mesto.

PRODAM traktor s dvojca s prikli-
čki, dva komata, dve slamoze-
nici (motorni), špengel za pre-
šo, jalko in težke sani, puhalnik
za seno, dve gramozni trugi, jer-
men, dolg 8 m, za mlaticino, ena
krava in konja, staraga 7 let.
Prodaja ob 16. 6. 1968 ob 10. uri
na kraju samem. Jože Rupar, Go-
riška vas 7, Skočjan.

PRODAM gradbeno parcelo (500 m)
v Irči vasi. Naslov v upravi li-
sta (1035/68).

PRODAM stabilni motor 6 KS
smanke »Sendings. Anton Ko-
šec Podreber 1, Semič.

PRODAM stroj za izdelavo cement-
ne strešne opeke. Ogled 16. junija
1968 dopoldne. Jože Mikec,
Podturn 92, Dol. Toplice.

PRODAM ali zamenjam za plohe
pet novih kompletnih vrst. Ma-
rica Grlica, Sentvid pri Stični 50.

PRODAM železno peč na drva s
1000-litrskim vgrajenim bojler-
jem. Zmogljivost 10 kopalnic,
primerna tudi za centralno kur-
javo. Frizerski salon Občuti,
Krško.

PRODAM šivalni stroj »Nicks« ali
»Adlers. Janez Kocjan, Dragatuš
17.

PRODAM vinograd in sadnico pri
Smarjeh za 1.000 din. Dovolj mo-
žen z avtom. Alojzija Vovk, Dru-
binska vas 26, Bela cerkev.

KOMBINIRAN otroški voziček
smanke »Tribunas« poceni pro-
dam. Ogled vsak dan dopoldne v
Fugljevi ul. 1, Novo mesto.

PRODAM 10 kub. m kamna po
ugodni ceni in seldljivo peč. Na-
slov v upravi lista (1018/68).

PRODAM dobro ohranjeno klavir-
sko harmoniko. Naslov v upravi
lista (1019/68).

V NEDELJO, 16. junija ob 14. uri,
bomo prodali sapašičino pokojno

Ljudmila Globočnik v Stari vasi
pri Skočjanu: vse gozdne par-
cele mljn s travnikom in njivo.
Interesenti naj pridejo k mljnu.

UGODNO prodam spalnico brez
omare. Zagrebška, blok B I-de-
sno II.

PRODAM travnik v Podhosti pri
Dol. Toplicah in zapraviljček po
ugodni ceni. Alojz Peško, Obrh
1, p. Dol. Toplice.

PRODAM košnjo sena v Zebji vasi.
Novak, Pugaljeva 2, Novo mesto.

PRODAM prikolico za osebni avto-
mobil. Košmrič, Potovrh 6, No-
vo mesto.

GOSTILNO s gospodarskim poslop-
jem in nekaj zemlje prodam na
Dolenjskem. Naslov v upravi li-
sta (1030/68).

PRODAM košnjo v Otočcu (pri
Hrastarju).

UGODNO prodam malo rabljen
samček. Naslov v upravi lista
(1026/68).

UGODNO prodam majhno kmečko
posestvo s približno 2 ha zem-
ljišča in gozda s stanovanjsko
hišico s pritlikinami. Cena in
drugi pogoji po dogovoru. Ma-
rija Tomšo, Zdole 6 pri Krškem.

SLUŽBO DOBI

KROJASKEGA vajenca sprejemem.
Naslov v upravi lista (1008/68).

NUJNO potrebujem deklet za var-
stvo malega otroka. Plača dobra.
Stanovanje zagotovljeno. Možnost
popoldanskega šolanja. Eržen,
Vrhovič C, XII/7, Ljubljana.

GOSPODINJSKO pomočnico išče
družina. Plača visoka. Oblak,
Vodnikova 25, Ljubljana.

MOTORNA VOZILA

FIAT 750, breshiben, prodam. Vza-
mem tudi ček. Silvo Mirjak,
Regenja vas 25, Novo mesto.

PRODAM motorno kolo »NSU« pri-
maz ali zamenjam za moped.
Hočvar, Vrhovčeva 18, Novo me-
sto.

PRODAM moped in gramofon s
ploščami. Krajin, Adamičeva 9,
Novo mesto.

PRODAM poltovorni avto »Kurir
DMV«. Kump, Kandijaka 2, No-
vo mesto.

KUPIM

KUPIM staro rabljeno prežo za
seno. Pismene ponudbe na up-
ravo lista (999/68).

RAZNO

POROČNI prstan, ki vam ga bo
izdelal mlajar v Gosposki 5 v
Ljubljani, bo vas in vašo družico
vse življenje spominjal na skle-
nitev zakonske zveze in hkrati
lepo krasni vaš roko.

ZELEODCNI KAFAR, čir na so-
ledcu in dvanaesterniku ter trakt
dobelega črevesa zdravila s uspe-
hom s prirodnim zdravilom — z
rogatkim DONAT vrelcom. Zahte-
vajte ga v svoji trgovini, te pa ga
dobe v Novem mestu pri Hmeljnju-
ku in Standardu (Mercatorju).

POUCUJEM interese za B ka-
tegorijo, Martin Luzar, Adamič-
eva 17, Novo mesto.

ENODNEVNE PIŠČANCE

lahke in težke pasme

prodaja
vsak torek in sredo

VALILNICA

v Naklem pri Kranju

Piščance nad 20 kosov
skupaj pošijamo tudi po
železnici.

Vlagajte pri DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI

v Novem mestu
ter pri njenih poslov-
nih enotah v Krškem,
Metliki in Trebnjem!